

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2021 r.

Socio-economic situation of the country in 2021

Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju w 2021 r.

Socio-economic situation of the country in 2021

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Opracowań Statystycznych
Statistics Poland, Statistical Products Department

pod kierunkiem
supervised by

Magdaleny Ambroch

Zespół autorski

Editorial team

Dominika Borek, Justyna Gustyn, Anna Kozera, Joanna Kozłowska, Marcin Marikin, Ewa Morytz-Balska, Filip Piotrowski, Marcin Safader, Wojciech Świtalski, Anna Zielkowska, Maciej Żelechowski

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Elżbieta Lisiak, Eustachiusz Markowski, Beata Morawska, Łukasz Nowak, Katarzyna Stanecka

Ikony użyte na okładce

Icons used on the cover

Freepik, Kirenshastry i Pixel Perfect z Flaticon

Designed by Freepik, Kirenshastry and Pixel Perfect from Flaticon

Publikacja dostępna na stronie

Publication available at

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source.

Zakład Wydawnictw
Statystycznych

00-925 WARSZAWA, AL. NIEPODLEGŁOŚCI 208

Informacje w sprawach sprzedaży publikacji – tel.: (22) 608 32 10, 608 38 10

Spis treści

Contents

Synteza	5
Executive summary	9
Sytuacja demograficzna Polski	13
Demographic situation in Poland	
Rynek pracy	25
Labour market	
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	36
Wages and salaries; social benefits	
Ceny	42
Prices	
Rolnictwo	53
Agriculture	
Przemysł	66
Industry	
Budownictwo	75
Construction	
Budownictwo mieszkaniowe	80
Housing construction	
Rynek wewnętrzny	83
Domestic market	
Transport	87
Transport	
Handel zagraniczny	92
Foreign trade	
Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach	100
Socio-economic situation in the European Union and in selected countries	
Dynamika realna produktu krajowego brutto	111
Indices of real gross domestic product	
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju	112
Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country	
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska	116
Main macroeconomic indicators – European Union	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description	Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand	kg	kilogram kilogramme
mln	million million	szt. pc.	sztuka piece
mld bn	miliard billion	l	litr litre
p.proc. pp	punkt procentowy percentage point	hl	hektolitr hectolitre
zł PLN	złoty zloty	t	tona tonne
USD	dolar USA United States dollar	dt	decytona decitonne
EUR	euro euro		
CHF	frank szwajcarski Swiss franc		
UE EU	Unia Europejska European Union		

Synteza

W 2021 r. na sytuację społeczno-gospodarczą kraju nadal oddziaływała pandemia COVID-19. Czasowe obostrzenia w życiu społeczno-gospodarczym (największe w pierwszych miesiącach roku) przeważnie były mniej restrykcyjne niż wiosną 2020 r., kiedy wprowadzono stan epidemii w kraju. W podstawowych obszarach działalności gospodarczej w 2021 r. uzyskano lepsze wyniki niż w poprzednim roku. Nieco poprawiła się sytuacja na rynku pracy: w końcu 2021 r. większa niż rok wcześniej była liczba pracujących w gospodarce narodowej, zaś mniejsza – stopa bezrobocia rejestrowanego. W ciągu roku obserwowano stopniowe nasilenie zjawisk inflacyjnych – w grudniu 2021 r. wzrost w skali roku cen zarówno konsumpcyjnych, jak i producentów był najwyższy od wielu lat.

Produkt krajowy brutto w 2021 r.

wstępny szacunek	+5,7% r/r	Według wstępnych szacunków produkt krajowy brutto był realnie o 5,7% wyższy niż w 2020 r. (kiedy notowano spadek o 2,5%). Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego był popyt krajowy. Pozytywnie oddziaływało zarówno spożycie, jak i popyt inwestycyjny. Popyt krajowy był o 8,2% wyższy niż w 2020 r. Spożycie ogółem wzrosło o 4,8% (przed rokiem zmniejszyło się o 1,1%), w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych zwiększyło się o 6,2%. Nakłady brutto na środki trwałe wzrosły o 8,0%. Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej była o 5,3% większa niż rok wcześniej (w 2020 r. obniżyła się o 2,6%). Wysoki wzrost wartości dodanej brutto odnotowano w przemyśle – o 14,1%, a niewielki w budownictwie – o 1,2%. W handlu; naprawie pojazdów samochodowych wartość dodana brutto zwiększyła się o 5,9%.
------------------	-----------	--

Ludność w 2021 r.

Liczba ludności ¹ (stan w końcu okresu)	38,1 mln osób (-184 tys. r/r)	Według wstępnych szacunków spadek liczby ludności Polski (trwający prawie nieprzerwanie od 2012 r.) był znacznie większy niż w 2020 r. W wyniku spadku liczby urodzeń i dużego wzrostu liczby zgonów pogłębił się ujemny przyrost naturalny. Szacuje się, że saldo migracji zagranicznych było dodatnie, podobnie jak w latach poprzednich.
urodzenia żywe	331 tys. (-24 tys. r/r)	
zgonów ogółem	519 tys. (+42 tys. r/r)	

Rynek pracy w 2021 r.

pracujący w gospodarce narodowej ² (stan w końcu okresu)	ok. +0,3% r/r	Zarówno liczba pracujących w gospodarce narodowej, jak i przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw były nieznacznie wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano ich spadek). W końcu 2021 r. zarejestrowanych było mniej osób bezrobotnych niż rok wcześniej; niższa niż w końcu 2020 r. była również stopa bezrobocia rejestrowanego.
przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ³ (w przeliczeniu na etaty)	+0,3% r/r	
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)	5,4%	

1 Szacunki oparte na wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2 Szacunek dla pełnej zbiorowości, tj. łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

3 W jednostkach powyżej 9 pracujących.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2021 r.

nominalne	+8,8% r/r	Wzrost przeciętnych miesięcznych nominalnych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw był najwyższy od 2008 r. Przy znacznej dynamice cen konsumpcyjnych, wzrost siły nabywczej płac był większy niż w 2020 r., ale słabszy niż we wcześniejszych latach.
realne	+3,4% r/r	

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w 2021 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych		Przeciętne miesięczne nominalne emerytury i renty brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wzrosły w większym stopniu niż w poprzednich latach. W ujęciu realnym ich wzrost był nieco wyższy niż w 2020 r. Zwolniło natomiast tempo wzrostu nominalnych emerytur i rent brutto rolników indywidualnych, a siła nabywczą tych świadczeń, po raz pierwszy od 4 lat, obniżyła się.
nominalne	+6,9% r/r	
realne	+1,9% r/r	
rolników indywidualnych		
nominalne	+3,8% r/r	
realne	-1,0% r/r	

Ceny w 2021 r.

ceny towarów i usług konsumpcyjnych	+5,1% r/r	Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych był najwyższy od 2001 r. i większy od założonego w ustawie budżetowej (w której prognozowano wzrost cen o 4,3%). W kolejnych miesiącach dynamika cen stopniowo przyspieszała, w szczególności w II połowie roku. W grudniu wzrost cen był największy od 21 lat; najbardziej zwiększyły się ceny w zakresie transportu, mieszkania oraz żywności i napojów bezalkoholowych.
ceny produkcji sprzedanej przemysłu	+7,9% r/r	Ceny producentów w przemyśle wzrosły w 2021 r. w tempie najwyższym od 1997 r., a w budownictwie – od 2008 r.
ceny produkcji budowlano-montażowej	+4,2% r/r	

Produkcja sprzedana przemysłu w 2021 r.

ogółem ⁴	+14,4% r/r	Produkcja sprzedana przemysłu, po niewielkim spadku w 2020 r., wzrosła w skali największej od początku transformacji gospodarczej. W jednostkach powyżej 9 pracujących sprzedaż zwiększyła się we wszystkich sekcjach przemysłu, w tym najbardziej w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Wysoki był również jej wzrost w przetwórstwie przemysłowym (podobny jak w przemyśle ogółem). W większości głównych grupowań przemysłowych tempo wzrostu było wysokie, w tym w produkcji dóbr inwestycyjnych niemal takie jak przeciętne w przemyśle. Jedynie w produkcji dóbr konsumpcyjnych nietrwałych wzrost był relatywnie niewielki.
w jednostkach powyżej 9 pracujących	+14,9% r/r	

⁴ Wstępny szacunek dla pełnej zbiorowości, tj. łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

Produkcja budowlano-montażowa w 2021 r.

ogółem ⁴	+2,5% r/r	Produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się, po spadku w poprzednim roku. Wśród przedsiębiorstw powyżej 9 pracujących wyższa niż w 2020 r. była produkcja w podmiotach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne oraz specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, a niższa – w tych, które specjalizują się w budowie budynków. Wzrosła sprzedaż robót remontowych, a spadła – inwestycyjnych.
w jednostkach powyżej 9 pracujących	+3,2% r/r	

Sprzedaż detaliczna w 2021 r.

ogółem ⁴	+5,8% r/r	Sprzedaż detaliczna była większa niż rok wcześniej (kiedy po raz pierwszy od wielu lat odnotowano jej spadek). W przedsiębiorstwach powyżej 9 pracujących sprzedaż wzrosła we wszystkich grupach, w tym najbardziej w tych o najgłębszych spadkach w 2020 r., tj. tekstylia, odzież, obuwanie oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części. Niewielki wzrost sprzedaży notowano w jednostkach handlujących paliwami stałymi, gazowymi i ciekłymi oraz w grupie żywność, napoje i wyroby tytoniowe.
w jednostkach powyżej 9 pracujących	+8,1% r/r	

Przewozy ogółem w 2021 r.

ładunków	+3,8% r/r	Przewozy ładunków zwiększyły się, po spadku w poprzednim roku. Wzrosła również liczba przewozów pasażerskich (ograniczonych w 2020 r. o ponad 40%), ale nadal była dużo mniejsza niż w latach poprzedzających 2020 r.
pasażerów	+10,7% r/r	

Rolnictwo w 2021 r.

globalna produkcja rolnicza (wstępny szacunek)	-1,3% r/r	Globalna produkcja rolnicza była mniejsza niż w 2020 r., na co wpłynęło ograniczenie produkcji zwierzęcej. Utrzymał się wzrost produkcji roślinnej, a jego skala była podobna jak w roku poprzednim. Na rynku rolnym znacznie powyżej poziomu sprzed roku kształtowały się przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych. Niższe niż w 2020 r. były tylko ceny ziemniaków i żywca wieprzowego.
produkcja roślinna	+1,2% r/r	
produkcja zwierzęca	-4,0% r/r	
nożyce cen	103,1	Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej były korzystne dla producentów (odmiennie niż w 2020 r.), na co wpłynął wzrost cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne, przy nieznacznej zmianie cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne.

Handel zagraniczny (w zł) w okresie styczeń–listopad 2021 r.

eksport	+22,5% r/r	Obroty towarowe z zagranicą były znacznie wyższe niż w analogicznym okresie 2020 r. (kiedy notowano niewielki wzrost eksportu oraz nieznaczny spadek importu). Przy większym wzroście importu niż eksportu, dodatnie saldo wymiany ogółem było dużo niższe niż przed rokiem. Wzrosły obroty ze wszystkimi grupami krajów, najbardziej import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Wskaźnik terms of trade w okresie styczeń–październik 2021 r., inaczej niż rok wcześniej, kształtował się niekorzystnie.
import	+28,0% r/r	

⁴ Wstępny szacunek dla pełnej zbiorowości, tj. łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

Koniunktura gospodarcza w styczniu 2022 r.

Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury	
przetwórstwo przemysłowe	-12,4
budownictwo	-17,1
handel detaliczny	-10,5
transport i gospodarka magazynowa	-6,0
zakwaterowanie i gastronomia	-19,1

Przedsiębiorcy oceniają ogólny klimat koniunktury pesymistycznie i gorzej lub podobnie jak w grudniu 2021 r. Zbliżone do wskazywanych przed miesiącem są oceny w przetwórstwie przemysłowym oraz zakwaterowaniu i gastronomii.

Wśród badanych podmiotów nadal przeważają opinie, że negatywne skutki pandemii COVID-19 dla ich działalności będą niewielkie lub nie wystąpią. Wyjątek wciąż stanowią przedsiębiorstwa zakwaterowania i gastronomii, spośród których tylko 22% spodziewa się, że wpływ pandemii będzie niewielki lub żaden (wobec 35% w grudniu 2021 r.). W tej grupie podmiotów więcej niż przed miesiącem wskazuje na poważne skutki pandemii (55% wobec 48%) lub obawia się efektów zagrażających stabilności firmy (23% wobec 16%). Perspektywy funkcjonowania firm w badanych działalnościach w przypadku utrzymania ograniczeń związanych z COVID-19 są postrzegane w sposób zróżnicowany – w budownictwie oraz handlu detalicznym nieco więcej podmiotów niż miesiąc wcześniej (odpowiednio 48% i 64% firm) przewiduje możliwość utrzymania działalności powyżej 6 miesięcy, a mniej uważa, że nie przetrwa dłużej niż 3 miesiące (34% oraz 15% firm); W przetwórstwie przemysłowym oraz w transporcie i gospodarce magazynowej nadal większość podmiotów (odpowiednio 58% i 57%) wskazuje, że może przetrwać dłużej niż 6 miesięcy, ale odsetek firm przewidujących możliwość przetrwania tylko do 3 miesięcy (odpowiednio 25% i 24%) jest większy niż w grudniu 2021 r. Najślabsze pozostają oceny jednostek zakwaterowania i gastronomii, wśród których 28% przewiduje możliwość utrzymania działalności powyżej 6 miesięcy (wobec 24% w grudniu 2021 r.), a 24% – od 4 do 6 miesięcy (wobec 29% przed miesiącem); nadal blisko połowa tych firm wskazuje, że nie przetrwa w obecnych warunkach dłużej niż 3 miesiące (48%).

Koniunktura konsumencka w styczniu 2022 r.

Wskaźnik ufności konsumenckiej	
bieżący (BWUK)	-29,2
wyprowadzający (WWUK)	-23,5

Wskaźniki ufności konsumenckiej, określające bieżące i oczekiwane tendencje konsumpcji indywidualnej, uległy dalszemu pogorszeniu. Bardziej negatywne niż w grudniu 2021 r. są wskazania dotyczące m.in. oczekiwanej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego oraz sytuacji ekonomicznej kraju. W opiniach na temat przyszłej sytuacji gospodarczej konsumentów nadal wskazują na możliwy znaczny wzrost cen.

Skala obaw konsumentów przed pandemią jest podobna jak przed miesiącem. Zbliżony do obserwowanego w grudniu 2021 r. jest odsetek respondentów postrzegających pandemię jako duże zagrożenie dla zdrowia populacji jako całości (39%) oraz dla osobistego zdrowia (28%). Nieco mniej osób pracujących niż przed miesiącem zdecydowanie obawia się utraty pracy lub zaprzestania prowadzenia własnej działalności (4% wobec 5%) lub stwierdza możliwość wystąpienia takiej sytuacji (14% wobec 15%). Nieznacznie wyższy jest natomiast odsetek osób wskazujących na duże zagrożenie dla gospodarki (53% wobec 52% w grudniu 2021 r.) oraz dla ich sytuacji finansowej (18% wobec 16%).

Executive summary

In 2021, the socio-economic situation of the country was still influenced by the COVID-19 pandemic. Temporary restrictions in socio-economic life (the most intense in the first months of the year) were mostly less tight than during the spring of 2020, when the epidemic state was introduced in the country. In the basic areas of economic activity in 2021 better results were obtained than in the previous year. The situation on the labour market improved slightly: at the end of 2021, the number of employed in the national economy was higher than a year before, while the registered unemployment rate was lower. During the year, the inflation continued to intensify gradually – in December 2021, the annual growth in both consumer and producer prices was the highest in many years.

Gross domestic product in 2021

preliminary estimate +5.7% y/y According to preliminary estimates, real gross domestic product increased by 5.7% as compared to 2020 (when a decrease of 2.5% was recorded).

Domestic demand was the main factor of the economic growth. The impact of both consumption and investment demand was positive.

Domestic demand was by 8.2% higher than in 2020. Final consumption expenditure increased by 4.8% (against a drop of 1.1% a year before), of which consumption expenditure of the household sector grew by 6.2%. Gross fixed capital formation increased by 8.0%.

Gross value added in the national economy grew by 5.3% as compared to the previous year (when it decreased by 2.6%). A high growth in gross value added was recorded in industry – of 14.1%, and a slight one in construction – of 1.2%. In trade; repair of motor vehicles gross value added increased by 5.9%.

Population in 2021

population ¹ (as of the end of period)	38.1 million people (-184 thousand y/y)	According to preliminary estimates, the decline of Poland's population (maintaining almost continuously since 2012) was much bigger than in 2020. As a result of the drop in the number of births and the large increase in the number of deaths, the natural decrease deepened. It is estimated that the net international migration was positive, as in previous years.
live births	331 thousand y/y (-24 thousand y/y)	
total deaths	519 thousand y/y (+42 thousand y/y)	

Labour market in 2021

employment in the national economy ² (as of the end of period)	ca. +0.3% y/y	Both the employment in the national economy and the average paid employment in enterprise sector were slightly higher than a year before (when their decrease was observed). At the end of 2021, the number of registered unemployed was lower than in the previous year; also the registered unemployment rate was lower than at the end of 2020.
average paid employment in enterprise sector ³ (in full-time equivalents)	+0.3% y/y	
registered unemployment rate (as of the end of period)	5.4%	

1 Estimates based on results of the 2011 Census of Population and Housing.

2 Estimate covering complete statistical population, i.e. including entities employing up to 9 persons.

3 In entities employing more than 9 persons.

Average monthly gross wages and salaries
in enterprise sector in 2021

nominal	+8.8% y/y	Growth in average monthly nominal gross wages and salaries in enterprise sector was the highest since 2008. With significant dynamics of consumer prices, the increase in their purchasing power was higher than in 2020, but weaker than in previous years.
real	+3.4% y/y	

Average monthly gross retirement
and other pensions in 2021

from non-agricultural social security system		Average monthly nominal gross retirement and other pensions from non-agricultural social security system increased more than in previous years. In real terms, their growth was slightly higher than in 2020. The growth rate of nominal gross retirement and other pensions of farmers decelerated, and their purchasing power decreased for the first time in 4 years.
nominal	+6.9% y/y	
real	+1.9% y/y	
of farmers		
nominal	+3.8% y/y	
real	-1.0% y/y	

Prices in 2021

prices of consumer goods and services	+5.1% y/y	The average annual growth in prices of consumer goods and services was the highest since 2001 and it was also higher than assumed in the Budget Act (which forecast price growth of 4.3%). In subsequent months, the dynamics of prices continued to accelerate gradually, particularly in the second half of the year. In December, the growth was the highest in 21 years; prices related to transport, dwelling and prices of food and non-alcoholic beverages increased the most.
producer prices in industry	+7.9% y/y	Producer prices in industry grew in 2021 at the highest rate since 1997, and in construction – since 2008.
producer prices in construction	+4.2% y/y	

Sold production of industry in 2021

total ⁴	+14.4% y/y	Sold production of industry, after a slight decline in 2020, increased the most since the beginning of the economic transition. In entities employing more than 9 persons, sales increased in all sections of industry, most notably in electricity, gas, steam and air conditioning supply. The growth was also high in manufacturing (similar to that for the total industry). In most of the main industrial groupings, the growth was high, including the production of capital goods, where it was similar to the average one in industry. Only in the production of non-durable consumer goods the growth was relatively small.
in entities employing above 9 persons	+14.9% y/y	

Construction and assembly production in 2021

total ⁴	+2.5% y/y	Construction and assembly production increased after a decline in the previous year. In enterprises employing more than 9 persons the production was higher than in 2020 in units dealing mainly with specialised construction activities and specialising in civil engineering, and lower – in those specialising in construction of buildings. Sales of restoration works increased, while of investment works – decreased.
in entities employing above 9 persons	+3.2% y/y	

⁴ Preliminary estimate covering complete statistical population, i.e. including entities employing up to 9 persons.

Retail sales in 2021

total ⁴	+5.8% y/y	Retail sales were higher than a year before (when for the first time in many years they declined). In enterprises employing more than 9 persons, sales increased in all groups, most notably in those with the deepest drops in 2020, i.e. textiles, clothing, footwear as well as motor vehicles, motorcycles, parts. A slight growth in sales was recorded in units trading in solid, liquid and gaseous fuels and in the group food, beverages and tobacco products.
in entities employing above 9 persons	+8.1% y/y	

Transport in 2021

of goods	+3.8% y/y	Transport of goods increased after a drop in the previous year. The volume of passenger transport also grew (in 2020, it was reduced by over 40%), but it was still significantly smaller than in the years prior to 2020.
of passengers	+10.7% y/y	

Agriculture in 2021

gross agricultural output (preliminary estimate)	-1.3% y/y	Gross agricultural output was smaller than in 2020, as a result of reduced animal output. The growth of crop output maintained and its scale was similar to that observed a year before.
crop output	+1.2% y/y	
animal output	-4.0% y/y	On the agricultural market, the average procurement prices of most basic agricultural products were significantly above the previous years' level. Only the prices of potatoes and pigs were lower than in 2020.
'price gap' index	103.1	Market conditions of agricultural production were favourable for producers (unlike in 2020), which resulted from the increase in prices of agricultural products sold by individual farms, along with a slight change in prices of goods and services purchased for the purposes of current agricultural production and for investment.

Foreign trade (in PLN) in January–November 2021

exports	+22.5% y/y	Foreign trade turnover was much higher than in the corresponding period of 2020 (when exports increased subtly and imports decreased slightly). With a greater growth in imports than exports, the positive balance of exchange was much smaller than a year before. Turnover with all groups of countries increased, imports from Central and Eastern Europe countries the most. The terms of trade index in the period of January–October 2021, unlike a year before, was unfavourable.
imports	+28.0% y/y	

⁴ Preliminary estimate covering complete statistical population, i.e. including entities employing up to 9 persons.

Business tendency in January 2022

Business climate indicators	
manufacturing	-12.4
construction	-17.1
retail trade	-10.5
transportation and storage	-6.0
accommodation and food service activities	-19.1

Entrepreneurs assess the general business climate pessimistically and in most cases worse or similar as in December 2021. The opinions in manufacturing and accommodation and food service activities are similar to those expressed a month before.

The prevailing opinion among the surveyed entities is still that there will be minor or no negative impact of the COVID-19 pandemic on their business activity. The accommodation and food service entities continued to be an exception, as there only 22% of companies expect little or no impact of the pandemic (against 35% in December 2021). More entities in this group than a month before indicate a severe impact of the pandemic (55% vs. 48%) or are concerned about possible effects threatening the stability of the company (23% vs. 16%). The prospects of functioning of enterprises in the surveyed activities in the case of maintaining COVID-19 restrictions are perceived diversely – in construction and retail trade slightly more entities than a month before (48% and 64% of enterprises, respectively) expect to be able to maintain activity for more than 6 months, and fewer predict that they will not survive beyond 3 months (34% and 15% of enterprises). In manufacturing, transportation and storage, the majority of entities (58% and 57%, respectively) still indicate that they can survive longer than 6 months, but the percentage of enterprises anticipating the possibility of surviving only up to 3 months (25% and 24%, respectively) is higher than in December 2021. The assessments of accommodation and food service activities units remain the weakest, among which 28% anticipates ability to sustain activity for more than 6 months (against 24% in December 2021) and 24% for 4 to 6 months (against 29% a month ago); still nearly half of these enterprises indicate that they will not survive in the current conditions for more than 3 months (48%).

Consumer tendency in January 2022

Consumer confidence indicators	
current	-29.2
leading	-23.5

Consumer confidence indicators, defining current and expected trends of individual consumption, have deteriorated further. The indications regarding, among others, the expected financial situation of households and the economic situation of the country are more negative than in December 2021. In opinions about the future economic situation, consumers continue to indicate a possible significant increase in prices.

The magnitude of consumers' concerns about pandemic is similar to that observed a month before. The percentage of respondents who perceive the pandemic as a major threat to the health of the Polish population as a whole (39%) and to personal health (28%) is similar as in December 2021. Slightly less employed persons than in the previous month are strongly afraid of losing a job or closing down a business (4% vs. 5%) or perceive the possibility of such a situation (14% vs. 15%). Whereas the percentage of people indicating a major risk to the economy is slightly higher (53% vs. 52% in December 2021) and to their financial situation (18% vs. 16%).

Sytuacja demograficzna Polski

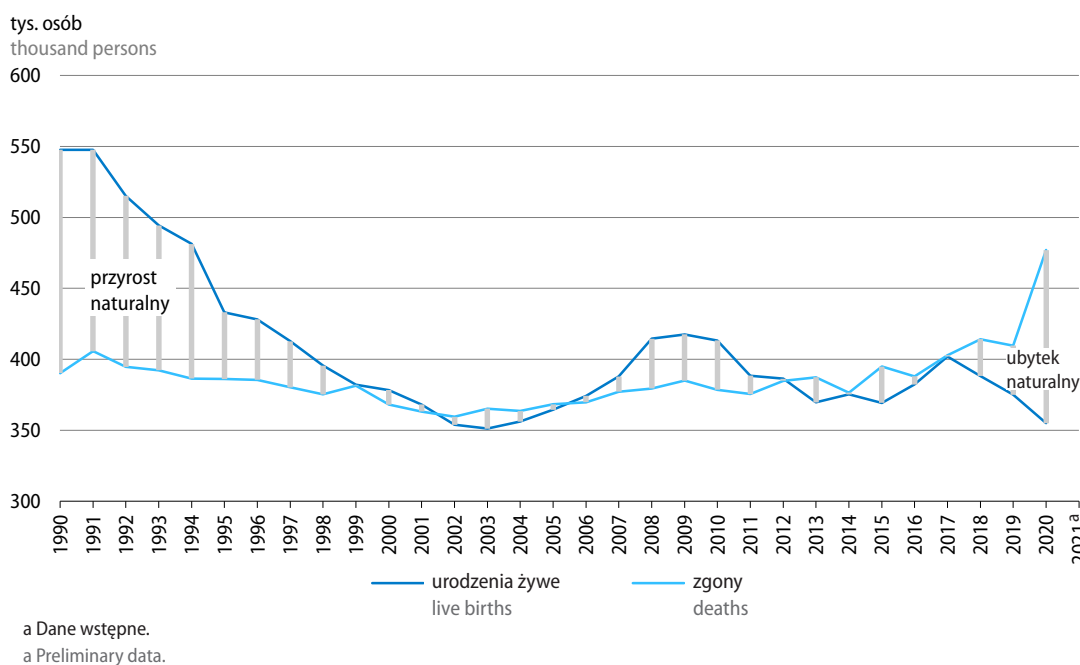
Demographic situation in Poland

W 2021 r. sytuacja demograficzna Polski nadal kształtowała się pod wpływem pandemii COVID-19. Według wstępnych szacunków liczba ludności kraju była niższa niż przed rokiem. Urodziło się mniej dzieci niż rok wcześniej, natomiast znacznie więcej osób zmarło. W wyniku niższej liczby urodzeń niż zgonów przyrost naturalny pozostał ujemny. Liczba zawartych małżeństw, a także orzeczonych rozwodów była wyższa niż w 2020 r., ale nadal mniejsza niż we wcześniejszych latach. Szacuje się, że podobnie jak przed rokiem, saldo migracji zagranicznych było dodatnie.

Według wstępnych danych **liczba ludności Polski** w końcu 2021 r.¹ wyniosła 38081 tys., tj. obniżyła się o ok. 184 tys. w stosunku do stanu sprzed roku (w tym w I półroczu 2021 r. zmniejszyła się o ok. 103 tys. osób). Stopa ubytku rzeczywistego wyniosła $-0,48\%$. Oznacza to, że na każde 10 tys. ludności ubyło prawie 50 osób, tj. więcej niż w 2020 r. (kiedy na 10 tys. ludności ubyło 31 osób) i dużo więcej niż w 2019 r. (w którym ubyło odpowiednio 7 osób).

Spadek liczby ludności utrzymuje się od 2012 r.; jedynie w 2017 r. odnotowano nieznaczny jej wzrost (o niespełna 1 tys.). Na zmiany liczby ludności w ostatnich latach wpływa przede wszystkim przyrost naturalny, który od 2013 r. pozostaje ujemny (m.in. w wyniku spadku urodzeń). Towarzyszący pandemii COVID-19 wysoki wzrost liczby zgonów spowodował pogorszenie tendencji. Szacuje się, że w 2021 r. liczba urodzeń była o ok. 188 tys. niższa niż liczba zgonów. Współczynnik przyrostu naturalnego (na 1000 ludności) wyniósł $-4,9$ (wobec $-3,2$ w 2020 r. i $-0,9$ w 2019 r.). Współczynniki przyrostu naturalnego są zazwyczaj niższe w miastach niż na obszarach wiejskich. Do 2018 r. w miastach obserwowano ubytek naturalny, a na wsi – niewielki przyrost. W późniejszych latach ubytek naturalny wystąpił w miejscowościach obu rodzajów: w 2019 r. w miastach wyniósł $-1,4$, a na wsi $-0,1$, natomiast w 2020 r. pogłębił się odpowiednio do $-3,8$ i $-2,3$.

Wykres 1. Ruch naturalny ludności
Chart 1. Vital statistics

¹ Szacunki oparte na wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Według wstępnych wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 liczba ludności Polski według stanu na 31.03.2021 r. wyniosła 38179,8 tys. osób ([Informacja sygnałna z dn. 27.01. br.](#)).

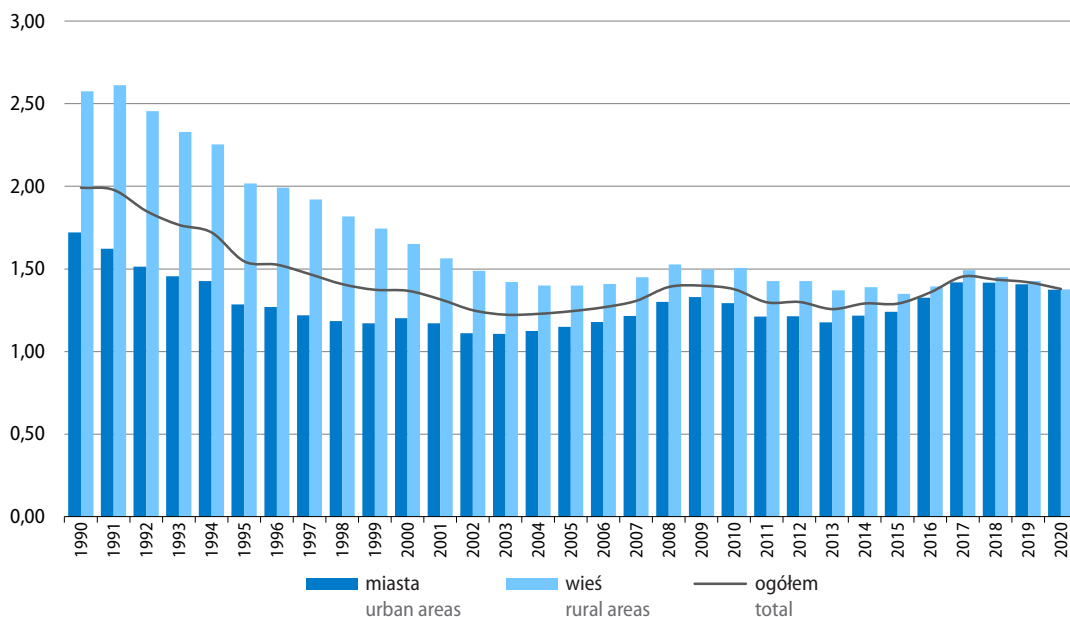
Ze wstępnych szacunków wynika, że w 2021 r. zarejestrowano 331 tys. **urodzeń żywych**, tj. o ok. 24 tys. mniej niż w 2020 r.; współczynnik urodzeń spadł o 0,6 pkt do 8,7‰.

Od około 30 lat utrzymuje się zjawisko depresji urodzeniowej – niska liczba urodzeń nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń. W 2020 r.² **współczynnik dzietności** obniżył się z 1,42 przed rokiem do 1,38, co oznacza, że na 100 kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat) przypadało 138 urodzonych dzieci (zarówno w miastach, jak i na wsi). Optymalna wielkość tego współczynnika, określana jako korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego, to 2,10–2,15 (tj. gdy w danym roku na 100 kobiet w wieku 15–49 lat przypada średnio co najmniej 210–215 urodzonych dzieci).

Obserwowane od początku transformacji ustrojowej zmiany postaw i priorytetów życiowych młodych ludzi (osiągnięcie określonego poziomu wykształcenia i stabilizacji ekonomicznej) spowodowały przesunięcie wieku zakładania rodziny. Obecnie najwyższa płodność cechuje kobiety w wieku 26–31 lat, co oznacza podwyższenie wieku najczęstszego rodzenia dzieci średnio o 6–8 lat w stosunku do początku lat transformacji oraz o 2–4 lata w stosunku do początku XXI wieku. W konsekwencji, w 2020 r. mediana wieku³ kobiet rodzących dziecko wyniosła prawie 31 lat (wobec 26 lat w 1990 r. i 2000 r.).

Systematycznie rośnie odsetek urodzeń pozamałżeńskich – na początku lat 90. było to ok. 6–7%, w 2000 r. – ok. 12%, a w 2020 r. – ponad 26%. Odsetek dzieci urodzonych ze związków pozamałżeńskich jest wyższy w miastach: w 2020 r. wyniósł prawie 30%, podczas gdy na wsi – ok. 22%.

Wykres 2. Współczynnik dzietności
Chart 2. Total fertility rate

² Przywołane w tekście dane szczegółowe dotyczą 2020 r. Dane za 2021 r. stanowią wstępny szacunek.

³ Mediana wieku/wiek środkowy wyznacza granicę wieku, którą połowa danej populacji już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

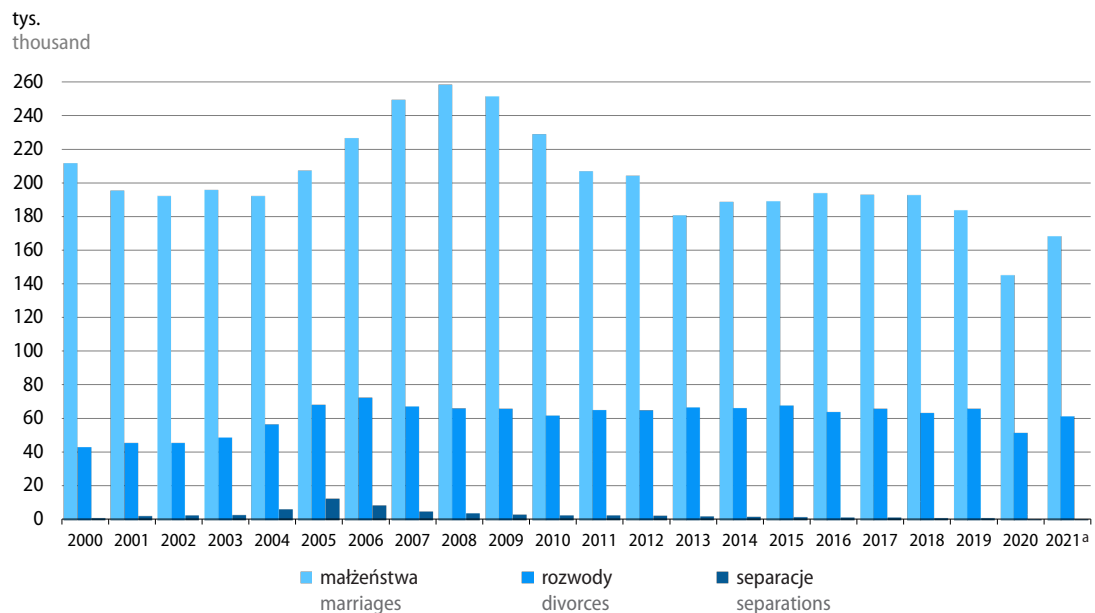
W 2021 r. zawarto więcej małżeństw niż w 2020 r. i orzeczono więcej rozwodów. Mogło to wynikać m.in. z łagodzenia i częściowego znoszenia ograniczeń wprowadzonych w 2020 r. w związku z pandemią COVID-19, w tym dotyczących organizacji ślubów i wesel oraz działalności sądów.

Szacuje się, że w 2021 r. zawarto ok. 168 tys. **związków małżeńskich**, tj. o prawie 23 tys. więcej niż w 2020 r. Współczynnik małżeństw wyniósł ok. 4,4‰ (wobec 3,8‰ w 2020 r.); częstość zawierania małżeństw w miastach i na wsi jest podobna. W 2020 r. ok. 54% zawieranych prawnie związków w Polsce stanowiły małżestwa wyznaniowe (tj. zawarte w kościołach lub związkach wyznaniowych i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego); na wsi ten odsetek był większy i wyniósł ok. 62%. Wśród nowo zawartych związków ok. 77% stanowiły małżestwa pierwsze, tj. panien z kawalerami (na wsi – ok. 82%). W porównaniu z początkiem XXI w. znacznie podwyższył się wiek nowożeńców. W 2020 r. mediana wieku mężczyzny zawierającego małżeństwo wynosiła prawie 31 lat, a kobiety ok. 29 lat (w przypadku obydwu płci było to o 5 lat więcej niż w 2000 r.). Nowożeńcy w miastach byli średnio o 2 lata starsi od zamieszkałych na terenach wiejskich.

Według wstępnych szacunków w 2021 r. **rozwiódło się** ok. 61 tys. par małżeńskich, tj. o ok. 10 tys. więcej niż w 2020 r.; współczynnik rozwodów wzrósł o 0,3 pkt do 1,6‰. W 2020 r. na każde 10 tys. istniejących małżeństw 58 zostało rozwiązanych na drodze sądowej, podczas gdy w 1990 r. było ich 48. W miastach częstość rozwodów była prawie 3-krotnie wyższa niż na wsi. Wśród małżeństw rozwiedzionych w 2020 r. prawie 58% wychowywało 44 tys. nieletnich dzieci (w wieku poniżej 18 lat). Coraz częściej sąd orzeka wspólne wychowywanie dzieci przez rozwiedzionych rodziców – w 2020 r. takich rozstrzygnięć było prawie 65% (wobec 29% w 2000 r.). Opieka przyznana wyłącznie matce dotyczyła ok. 30% przypadków (wobec 65% w 2000 r.), natomiast wyłączną opiekę ojcu przyznano tylko w ok. 3% orzeczeń.

Szacuje się, że w 2021 r. w stosunku do ok. 0,7 tys. małżeństw sąd orzekł **separację** (w poprzednich latach orzekał ją w stosunku do ok. 1 tys. małżeństw rocznie). Każdego roku odnotowywano nieliczne przypadki zniesienia separacji, tj. powrotu do małżeństwa, jednak większość małżeństw pozostających w prawnej separacji wносиła o rozwód.

Wykres 3. Małżeństwa, rozwody i separacje
Chart 3. Marriages, divorces and separations

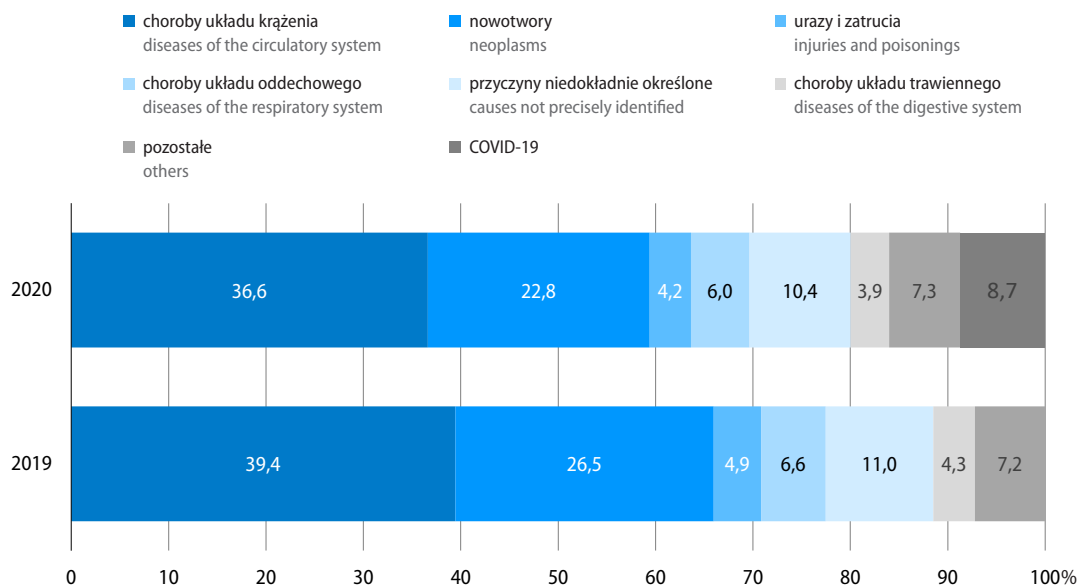
a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Według wstępnych danych w 2021 r. **zmarło** ok. 519 tys. osób, tj. o ok. 42 tys. więcej niż przed rokiem (gdy liczba zgonów wyniosła 477 tys. i była o ok. 68 tys. wyższa niż rok wcześniej). Współczynnik umieralności wzrósł z 12,4‰ w 2020 r. do 13,6‰ (w latach przed pandemią oscylował wokół 10%). Na tak duży wzrost wpłynęło przede wszystkim zwiększenie umieralności w I półroczu 2021 r., kiedy zarejestrowano 270,7 tys. zgonów, tj. o blisko 30% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W II półroczu 2021 r. liczba zgonów była również wysoka (wyniosła ok. 250 tys.), choć niższa niż rok wcześniej (kiedy sięgnęła 268,8 tys.). Średnia tygodniowa liczba zgonów w 2021 r. wyniosła ok. 10 tys. (wobec ponad 9 tys. w 2020 r.). Około 52% osób zmarłych w 2021 r. stanowili mężczyźni.

Mediana wieku osób zmarłych w 2020 r. wyniosła 77 lat (dla mężczyzn 72 lata, a dla kobiet 83 lata). Nie zmieniła się ona istotnie w porównaniu z poprzednim rokiem, była natomiast wyższa niż na początku XXI w.: w 2000 r. wynosiła 73 lata (dla mężczyzn 69 lat, a dla kobiet 78 lat).

Głównymi **przyczynami zgonów** pozostały choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe – w 2020⁴ r. odpowiadały one za blisko 60% wszystkich zgonów. Z powodu COVID-19 w 2020 r. zmarło w Polsce niemal 41,5 tys. osób, co stanowiło blisko 9% wszystkich zgonów. Do kolejnych istotnych przyczyn zgonów należały choroby układu oddechowego oraz urazy i zatrucia, których udział w ogólnej liczbie zgonów stanowił odpowiednio 6% i 4%.

Wykres 4. Zgony według przyczyn
Chart 4. Deaths by causes

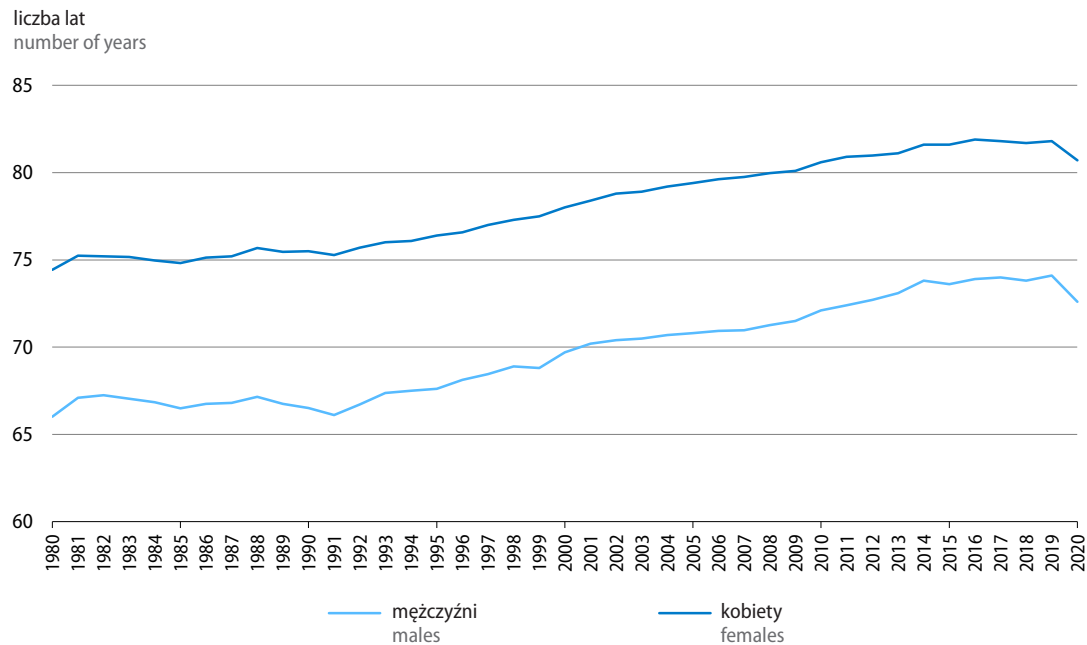

Pozytywnym zjawiskiem jest utrzymująca się niska **umieralność niemowląt**. Szacuje się, że w 2021 r. zmarło ok. 1,3 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik wyrażający liczbę zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych w 2021 r. wzrósł o 0,4 pkt do 4,0‰, ale nie odbiegał istotnie od wartości obserwowanych w kilku poprzednich latach i był znacznie niższy niż kilka dekad wcześniej (w 2000 r. wyniósł 8,1‰, a 1990 r. 19,3‰).

⁴ W dniu 31.01.2022 r. opublikowano szczegółowe dane nt. zgonów w I półroczu 2021 r., w tym o zgonach według przyczyn. Wstępne informacje dotyczące zgonów według przyczyn za cały 2021 r. będą dostępne w II połowie 2022 r.

Przeciętne trwanie życia⁵ mężczyzn w Polsce w 2020 r. wyniosło 72,6 roku, natomiast kobiet było o 8 lat dłuższe i wyniosło 80,7 roku. Krótsze trwanie życia mężczyzn jest wynikiem ich nadumieralności, obserwowanej we wszystkich grupach wieku, przy czym różnica ta zmniejsza się wraz z wiekiem. W wyniku pandemii COVID-19 trwanie życia skróciło się w porównaniu z 2019 r. (o 1,5 roku dla mężczyzn i 1,1 roku dla kobiet), jednak nadal było dłuższe niż na początku lat 90. XX w. (odpowiednio o 6,4 i o 5,5 roku).

Wykres 5. Przeciętne trwanie życia
Chart 5. Life expectancy

W ogólnej liczbie ludności Polski kobiety stanowią prawie 52% i na 100 mężczyzn przypada ich 107 (odpowiednio 111 w miastach oraz 101 na obszarach wiejskich). Wskaźnik ten jest zróżnicowany w zależności od wieku. Chłopców rodzi się więcej niż dziewczynek i do ok. 48 roku życia występuje liczebna przewaga mężczyzn (na 100 przypada 97 kobiet). W późniejszych grupach wiekowych, z powodu nadumieralności mężczyzn, relacja ta ulega odwróceniu – w grupie osób w wieku 49 lat i więcej **współczynnik feminizacji** wynosi 125, a w najstarszych rocznikach (70 lat i więcej) jest to już 168. Wśród mieszkańców wsi przewaga liczebna kobiet następuje dopiero od 65 roku życia, natomiast w miastach – już od 40 roku życia.

Mediana wieku mieszkańców Polski w 2020 r. wyniosła prawie 42 lata, tj. o ponad 6 lat więcej niż w 2000 r. Wiek środkowy dla mężczyzn to 40 lat, a dla kobiet – 43 lata (w 2000 r. było to odpowiednio ponad 33 i 37 lat). Mieszkańcy wsi są przeciętnie o 3 lata młodszy od ludności miast, gdzie mediana wynosi prawie 43 lata.

⁵ Przy założeniu utrzymania się w kolejnych latach warunków umieralności jak w tym roku.

Tablica 1. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku według stanu w dniu 31 grudnia^a
 Table 1. Structure of the population by economic age groups as of 31 December^a

Grupy wieku Age groups	1990	2000	2010	2019	2020	2021 ^b	1990	2000	2010	2019	2020	2021 ^b
	w tysiącach in thousands						w % in %					
Ludność ogółem Total population	38073	38254	38530	38383	38265	38081	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w wieku:												
przedprodukcyjnym (0–17 lat) pre-working age (0–17 years)	11043	9333	7243	6949	6954	6950	29,0	24,4	18,8	18,1	18,2	18,3
produkcyjnym (18–59/64) working age (18–59/64)	22146	23261	24831	23026	22771	22521	58,2	60,8	64,4	60,0	59,5	59,1
mobilnym (18–44) mobility age (18–44)	15255	15218	15424	14461	14212	13954	40,1	39,8	40,0	37,7	37,1	36,6
niemobilnym (45–59/64) non-mobility age (45–59/64)	6890	8043	9407	8565	8559	8567	18,1	21,0	24,4	22,3	22,4	22,5
poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) post-working age (60/65 and more)	4884	5660	6456	8408	8540	8610	12,8	14,8	16,8	22,3	22,3	22,6

a Dane zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla 1990 r. – NSP 1988, dla 2000 r. – NSP 2002, od 2010 r. – NSP 2011. b Dane wstępne.

a Data were compiled taking into account the results of subsequent national censuses: for 1990 – the 1988 National Census, for 2000 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census. b Preliminary data.

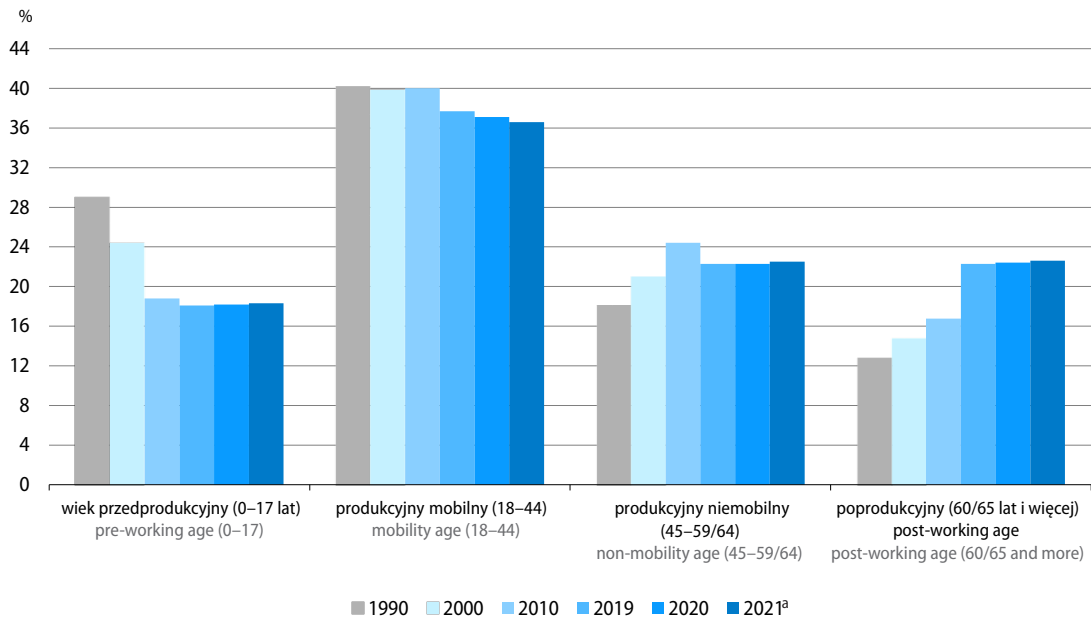
Rezultatem przemian w procesach demograficznych, a przede wszystkim trwającej od początku lat 90. XX w. depresji urodzeniowej, są zmiany w **liczbie i strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku**. Liczba dzieci i młodzieży (0–17 lat) do 2016 r. stopniowo zmniejszała się, a w latach 2018–2020 nieznacznie wzrosła, ponieważ liczba urodzeń w tych latach była nieco wyższa od liczby 17-latków opuszczających wiek przedprodukcyjny. Według szacunków w końcu 2021 r. liczba ludności w wieku 0–17 lat wyniosła ponad 6,9 mln (o ok. 4 tys. mniej niż przed rokiem) i była dużo niższa niż kilka dekad wcześniej: w porównaniu z 2000 r. zmniejszyła się o 2,4 mln, a w stosunku do 1990 r. spadła o ponad 4 mln. Udział tej grupy w ogólnej liczbie ludności wyniósł 18,3% i nie zmienił się istotnie w stosunku do 2020 r., ale był znacznie mniejszy niż we wcześniejszych latach (24,4% w 2000 r. i 29,0% w 1990 r.).

W latach 2000–2009, w wyniku osiągnięcia wieku dojrzałości przez liczne roczniki urodzone w okresie ostatniego wyżu demograficznego (z pierwszej połowy lat 80. XX w.), obserwowano znaczny wzrost liczebności grupy wieku produkcyjnego oraz jej udziału w ogólnej populacji. Od 2010 r., gdy odsetek tej grupy wieku wynosił ponad 64%, obserwuje się stopniowy spadek tego wskaźnika. Szacuje się, że w końcu 2021 r. wyniósł ok. 59% (22,5 mln osób, tj. o 250 tys. mniej niż przed rokiem). Wynika to z przechodzenia do grupy wieku poprodukcyjnego licznych roczników osób urodzonych w końcu lat 50. XX w. oraz z coraz mniejszej liczebności 18-latków, zasilających wiek produkcyjny. Zmniejsza się liczba i odsetek ludności w wieku produkcyjnym mobilnym – według szacunków na koniec 2021 r. było to prawie 14,0 mln osób, tj. 36,6% ogółu populacji (od ponad 20 lat odsetek ten oscylował wokół 40%). Dodatkowo utrzymuje się proces starzenia się zasobów pracy, tj. rośnie liczba ludności w wieku produkcyjnym niemobilnym, która według stanu na koniec 2021 r. wyniosła 8,6 mln osób (tj. 22,5% ogólnej populacji).

Nieprzerwanie obserwowany jest wzrost liczby i odsetka osób w wieku poprodukcyjnym. Według wstępnych danych w końcu 2021 r. liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrosła o ok. 70 tys. do prawie 8,6 mln osób, tj. 22,6% ogólnej populacji (wobec odpowiednio 5,7 mln i niespełna 15% w 2000 r.).

Pandemia COVID-19 nie spowodowała znacznych zmian w strukturze ludności (wzrost liczby zgonów wystąpił w niemal wszystkich grupach wieku). Jedynie tempo przyrostu osób w wieku poprodukcyjnym uległo spowolnieniu.

Wykres 6. Zmiany w strukturze ludności według wieku
 Chart 6. Changes in the structure of population by age

a Dane wstępne.
 a Preliminary data.

Miarą określającą relacje między poszczególnymi ekonomicznymi grupami wieku ludności jest współczynnik obciążenia demograficznego, obrazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Współczynnik ten rośnie od kilku lat – szacuje się, że w 2021 r. wyniósł 69 (wobec 55 w 2010 r.). Większe znaczenie niż wartość ogólnego współczynnika mają proporcje wskaźników cząstkowych (rozpatrywane odrębnie relacje liczby osób w wieku przedprodukcyjnym do wieku produkcyjnego oraz liczby osób w wieku poprodukcyjnym do wieku produkcyjnego). Analiza wskaźników cząstkowych wskazuje na niekorzystne zmiany w obydwu grupach.

Tablica 2. Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym według stanu w dniu 31 grudnia

Table 2. Non-working age population per 100 persons of working age as of 31 December

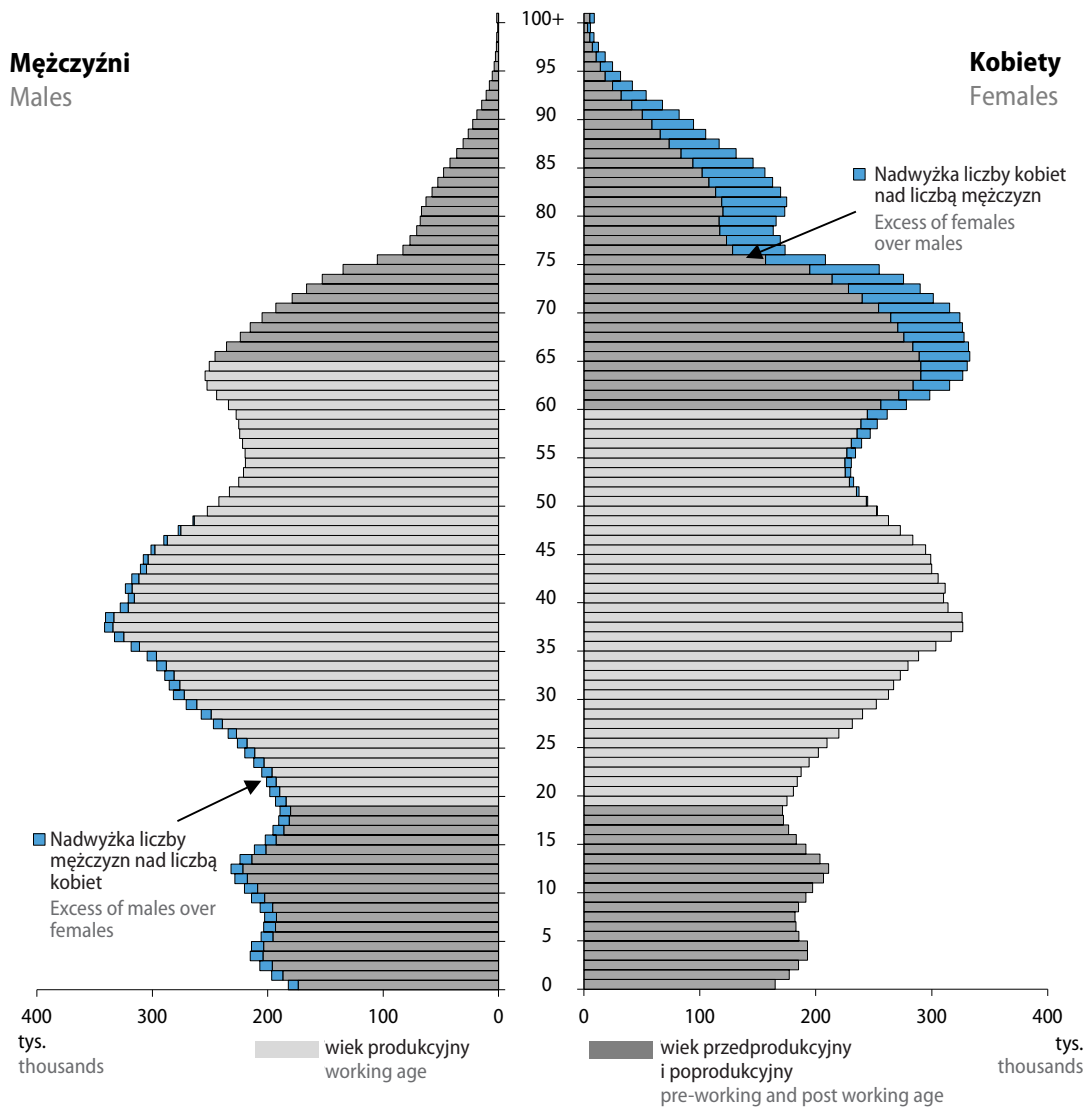
Wyszczególnienie / Specification	1990	1995	2000	2010	2019	2020	2021 ^a
Ogółem / Total	72	68	64	55	67	68	69
Przedprodukcyjny (0–17 lat) / Pre-working age (0–17 years)	50	45	40	29	30	31	31
Poprodukcyjny (60/65 lat i więcej) / Post-working age (60/65 and more)	22	23	24	26	37	38	38

a Dane wstępne.
 a Preliminary data.

Wskaźnik dla osób w wieku przedprodukcyjnym od kilku lat kształtuje się na stałym poziomie, natomiast dla osób w wieku poprodukcyjnym wzrasta. Szacuje się, że w 2021 r. na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 31 osób w wieku przedprodukcyjnym i aż 38 osób w wieku poprodukcyjnym. Jeszcze w 2010 r. cząstkowe współczynniki kształtowały się na poziomie 29 i 26, a w latach wcześniejszych relacje były jeszcze bardziej korzystne (w 2000 r. wynosiły odpowiednio 40 i 24, a na początku lat 90. XX w. – 50 i 22).

Wykres 7. Piramida wieku ludności
(stan w dniu 30 czerwca 2021 r.)

Chart 7. Population age pyramid
(as of 30 June 2021)

Obserwowane procesy demograficzne wskazują, że sytuacja ludnościowa Polski nadal jest trudna. W najbliższej perspektywie nie można oczekiwać znaczących zmian gwarantujących stabilny rozwój demograficzny. Niski poziom dzietności, obserwowany od ponad ćwierćwiecza, będzie miał negatywny wpływ także na przyszłą liczbę urodzeń, ze względu na zmniejszającą się liczbę kobiet w wieku rozrodczym. Zjawisko to jest dodatkowo potęgowane przez utrzymujący się od szeregu lat wysoki poziom emigracji Polaków za granicę (szczególnie dotyczy to emigracji czasowej ludzi młodych). Niski poziom dzietności i urodzeń wpływa na coraz szybsze starzenie się społeczeństwa poprzez m.in. wzrost liczby i udziału najstarszych grup wieku ludności w ogólnej populacji. W 2020 r., podobnie jak rok wcześniej, grupa wieku 80 lat i więcej liczyła prawie 1,7 mln osób, tj. ponad 4% ludności Polski (w 2010 r. było to 1,3 mln, tj. ponad 3%, a w 2000 r. – 770 tys. – 2% populacji).

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne
 Table 3. Main demographic^a data

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^b
Ludność ogółem w tys. (stan w dniu 31 grudnia) Total population in thousands (as of 31 December)	38073	38254	38530	38437	38433	38434	38411	38383	38265	38081
Przyrost rzeczywisty: Actual increase:										
w tys. in thousands	85	-9	33	-41	-4	1	-22	-29	-118	-184
w % in %	0,22	-0,02	0,08	-0,11	-0,01	0,00	-0,06	-0,07	-0,31	-0,48
Mężczyźni (w tys.) Males (in thousands)	18552	18537	18653	18598	18593	18593	18582	18567	18502	18402
Ludność w miastach: Urban population:										
w tys. in thousands	23546	23670	23429	23166	23129	23109	23067	23033	22905	22743
w % in %	61,8	61,9	60,8	60,3	60,2	60,1	60,1	60,0	59,9	59,7
Ludność w wieku (%): Population of age (%):										
przedprodukcyjnym (0–17 lat) pre-working (0–17 years)	29,0	24,4	18,8	18,0	17,9	18,0	18,1	18,1	18,2	18,3
produkcyjnym (18–59/64 lata) working (18–59/64 years)	58,2	60,8	64,4	62,4	61,9	61,2	60,6	60,0	59,5	59,1
mobilnym (18–44 lata) mobility (18–44 years)	40,1	39,8	40,0	39,4	39,1	38,7	38,2	37,7	37,1	36,6

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, od 2010 – NSP 2011. b Dane oznaczone kursywą stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census.

b Data in italic are preliminary estimates.

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne (cd.)
 Table 3. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^b
niemobilnym (45–59/64 lata) non-mobility (45–59/64 years)	18,1	21,0	24,4	23,0	22,8	22,5	22,4	22,3	22,4	22,5
poprodukcyjnym (60/65 lat i więcej) post-working (60/65 years and more)	12,8	14,8	16,8	19,6	20,2	20,8	21,4	21,9	22,3	22,6
0–14 lat (dzieci) 0–14 years (children)	24,4	19,1	15,2	15,0	15,0	15,2	15,3	15,3	15,4	15,4
65 lat i więcej 65 years and more	10,2	12,4	13,5	15,8	16,4	17,0	17,5	18,1	18,6	19,0
Przeciętne trwanie życia: Life expectancy:										
mężczyźni males	66,2	69,7	72,1	73,6	73,9	74,0	74,0	74,1	72,6	.
kobiety females	75,2	78,0	80,6	81,6	81,9	81,8	81,7	81,8	80,7	.
Małżeństwa nowo zawarte: Newly contracted marriages:										
w tys. in thousands	255,4	211,2	228,3	188,8	193,5	192,6	192,4	183,4	145,0	168,0
na 1000 ludności per 1000 population	6,7	5,5	5,9	4,9	5,0	5,0	5,0	4,8	3,8	4,4
Rozwody: Divorces:										
w tys. in thousands	42,4	42,8	61,3	67,3	63,5	65,3	62,8	65,3	51,2	61,0
na 1000 ludności per 1000 population	1,1	1,1	1,6	1,8	1,7	1,7	1,6	1,7	1,3	1,6
Separacje (w tys.) Separations (in thou- sands)	-	1,3	2,8	1,7	1,6	1,6	1,3	1,2	0,7	0,7
Urodzenia żywe: Live births:										
w tys. in thousands	547,7	378,3	413,3	369,3	382,3	402,0	388,2	375,0	355,3	331,0
na 1000 ludności per 1000 population	14,3	9,9	10,7	9,6	9,9	10,5	10,1	9,8	9,3	8,7
Współczynnik dzietności Total fertility rate	1,99	1,37	1,38	1,29	1,36	1,45	1,43	1,42	1,38	.

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, od 2010 – NSP 2011. b Dane oznaczone kursywą stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census. b Data in italic are preliminary estimates.

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne (cd.)
 Table 3. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^b
Zgony ogółem: Total deaths:										
w tys. in thousands	390,3	368,0	378,5	394,9	388,0	402,9	414,2	409,7	477,4	519,0
na 1000 ludności per 1000 population	10,2	9,6	9,8	10,3	10,1	10,5	10,8	10,7	12,4	13,6
wg przyczyn (w %): by causes (in %):										
choroby układu krążenia of the circulatory system	52,2	47,7	46,0	45,8	43,3	41,5	40,5	39,4	36,6	.
nowotwory złośliwe malignant neoplasms	18,7	23,0	24,5	25,5	25,8	24,7	24,5	24,5	20,9	.
urazy i zatrucia injuries and poisonings	7,6	7,0	6,2	5,0	4,9	4,8	4,9	4,9	4,2	.
w tym: of which:										
wypadki drogowe road accidents	2,12	1,58	1,10	0,70	0,68	0,62	0,62	0,92	0,76	.
samobójstwa suicides	1,27	1,59	1,68	1,37	1,20	1,11	1,07	1,11	0,95	.
przyczyny nie- dokładnie określone causes not precisely identified	6,5	6,6	6,5	6,6	7,6	9,4	10,3	11,0	10,4	.
Zgony niemowląt: Infant deaths:										
w tys. in thousands	10,6	3,1	2,1	1,5	1,5	1,6	1,5	1,4	1,3	1,3
na 1000 urodzeń ży- wych per 1000 live births	19,3	8,1	5,0	4,0	4,0	4,0	3,8	3,8	3,6	4,0
Przyrost naturalny: Natural increase:										
w tys. in thousands	157,4	10,3	34,8	-25,6	-5,8	-0,9	-26,0	-34,8	-122,0	-188,0
na 1000 ludności per 1000 population	4,1	0,3	0,9	-0,7	-0,2	0,0	-0,7	-0,9	-3,2	-4,9

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, od 2010 – NSP 2011. b Dane oznaczone kursywą stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census.

b Data in italic are preliminary estimates.

Tablica 3. Podstawowe dane^a demograficzne (dok.)
 Table 3. Main demographic^a data (cont.)

Wyszczególnienie Specification	1990	2000	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^b
Migracje zagraniczne na pobyty stały (w tys.): International migrations for permanent resi- dence (in thousands):										
imigracja immigrations	2,6	7,3	15,2	.	13,5	13,3	15,5	16,9	13,3	.
emigracja emigrations	18,4	27,0	17,4	.	12,0	11,9	11,8	10,7	8,8	.
saldo net migrations	-15,8	-19,7	-2,1	-15,8	1,5	1,4	3,6	6,2	4,5	4,0

a Dane o liczbie ludności oraz współczynniki demograficzne w przeliczeniu na 1000 ludności zostały opracowane przy uwzględnieniu wyników kolejnych spisów powszechnych: dla lat 1990 i 1995 – NSP 1988, dla lat 2000 i 2005 – NSP 2002, od 2010 – NSP 2011. b Dane oznaczone kursywą stanowią wstępny szacunek.

a Data on the population number and demographic indices per 1000 population were compiled taking into account national censuses: for 1990 and 1995 – the 1988 National Census, for 2000 and 2005 – the 2002 National Census, since 2010 the 2011 National Census. b Data in italic are preliminary estimates.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 7. STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

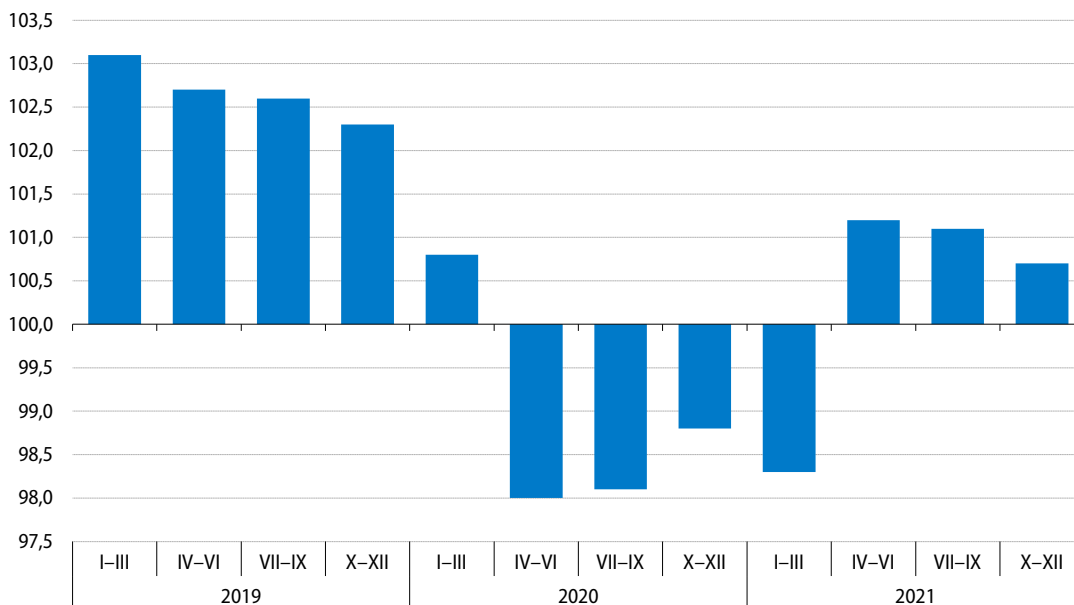
Rynek pracy Labour market

Sytuacja na rynku pracy w 2021 r. nieznacznie poprawiła się w porównaniu z poprzednim rokiem. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było nieco większe niż w 2020 r. (wówczas po raz pierwszy od 2013 r. odnotowano jego spadek). Wzrost zatrudnienia w skali roku utrzymywał się od II kwartału, ale jego tempo stopniowo słabło. Począwszy od marca 2021 r. odpływ z bezrobocia rejestrowanego był wyższy niż napływ. W rezultacie od czerwca liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku.

Według danych szacunkowych liczba **pracujących w gospodarce narodowej** w końcu 2021 r. była o ok. 0,3% wyższa niż rok wcześniej (wobec spadku w końcu 2020 r.).

Wykres 8. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 8. Average paid employment in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w 2021 r. ukształtowało się na poziomie 6345,5 tys. i było o 0,3% wyższe niż przed rokiem (wobec spadku o 1,1% w 2020 r.). W największym stopniu (i bardziej niż rok wcześniej) wzrosło zatrudnienie w informacji i komunikacji (o 4,7%). Wzrost zatrudnienia (ale nieco mniejszy niż przed rokiem) notowano również m.in. w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,8%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,6%). Po spadkach w 2020 r. zwiększyło się także zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,7%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,6%), a w handlu; naprawie pojazdów samochodowych nie uległo istotnej zmianie. Natomiast spadek zatrudnienia, w drugim roku z rzędu, notowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 10,6%), a także w obsłudze rynku nieruchomości (o 4,1%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,7%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 2,3%). Po niewielkim wzroście w 2020 r. zmniejszyło się również zatrudnienie w budownictwie (o 0,4%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Tablica 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
 Table 4. Average paid employment in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2021		2020		2021	
	XII		I–XII			
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100			w tys. in thousands	
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	6362	100,5	99,0	98,9	100,3	6346
w tym: of which:						
Przemysł Industry						
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	119	96,5	96,0	96,4	97,7	123
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	2351	100,4	98,2	97,9	100,6	2360
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	112	97,5	97,7	99,0	97,3	113
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	135	101,1	102,2	102,0	101,8	135
Budownictwo Construction	418	99,8	100,0	100,2	99,6	423
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	1308	100,6	98,4	98,5	100,1	1294
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	633	101,2	100,9	101,8	101,6	632
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	118	99,9	91,2	98,1	89,4	114
Informacja i komunikacja Information and communication	270	107,2	102,6	103,1	104,7	262
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	92	97,3	98,3	99,5	95,9	92
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a Professional, scientific and technical activities^a	254	103,3	102,8	103,5	100,8	246
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	397	98,2	99,1	94,6	101,7	401

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu najbardziej wzrosło (po spadkach przed rokiem) zatrudnienie w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 4,2%), produkcją urządzeń elektrycznych (o 3,5%) oraz produkcją mebli (o 3,3%). Wzrost zatrudnienia notowano ponadto w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny, produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, handlu hurtowym, budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz produkcji wyrobów z metali (w granicach 2,0%–0,6%). Na poziomie zbliżonym do notowanego w 2020 r. utrzymało się zatrudnienie w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep oraz robotach budowlanych specjalistycznych. Spadek zatrudnienia (mniejszy niż rok wcześniej)

obserwowano natomiast w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 2,3%), budowie budynków (o 1,8%), a także handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie, produkcji maszyn i urządzeń, handlu detalicznym oraz produkcji artykułów spożywczych (w granicach 0,6%–0,3%).

W grudniu 2021 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6361,6 tys. i było o 0,5% wyższe niż w grudniu 2020 r. Największy wzrost zatrudnienia utrzymał się w informacji i komunikacji (o 7,2%). Zatrudnienie wzrosło ponadto m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,2%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,1%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,6%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,4%), a w zakwaterowaniu i gastronomii było podobne jak w grudniu 2020 r. W pozostałych analizowanych sekcjach notowano spadek zatrudnienia, najgłębszy w górnictwie i wydobywaniu (o 3,5%).

Tablica 5. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w kolejnych kwartałach
Table 5. Average paid employment in enterprise sector in the following quarters

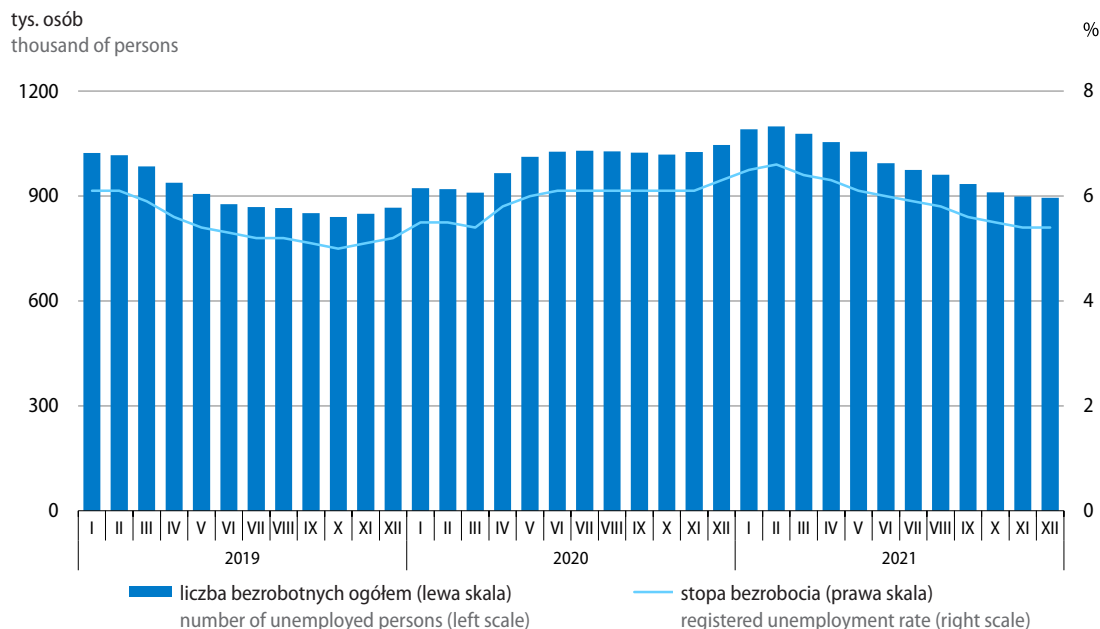
Wyszczególnienie Specification	2020				2021			
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	100,8	98,0	98,1	98,8	98,3	101,2	101,1	100,7
w tym: of which:								
Przemysł Industry	100,2	96,8	97,6	97,8	98,4	101,8	101,0	100,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	99,1	94,4	96,5	95,6	96,7	99,8	97,0	97,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	100,2	96,6	97,3	97,7	98,3	102,2	101,4	100,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	99,8	99,4	99,3	97,3	97,9	97,3	96,6	97,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	102,2	102,0	102,3	101,5	101,5	101,9	101,5	102,5
Budownictwo Construction	101,0	101,5	99,3	98,9	98,5	99,0	100,2	100,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	100,4	97,7	97,7	98,4	98,2	101,1	100,8	100,3
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	103,7	101,2	100,8	101,5	99,4	102,1	101,6	103,6
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	103,3	93,8	91,7	104,2	83,5	93,0	94,8	86,9
Informacja i komunikacja Information and communication	104,6	103,4	102,1	102,5	102,5	104,6	106,1	105,8
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	99,7	99,3	99,9	99,1	96,5	95,8	95,7	95,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a Professional, scientific and technical activities ^a	103,6	103,4	104,6	102,4	99,6	100,7	100,6	102,4
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	97,2	93,0	92,0	96,2	98,6	102,0	105,2	101,0

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W końcu grudnia 2021 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 895,2 tys. **bezrobotnych**, tj. nieco mniej niż w poprzednim miesiącu (o 3,6 tys., tj. o 0,4%) oraz mniej niż przed rokiem (o 151,2 tys., tj. o 14,5%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego**, podobnie jak przed miesiącem, wyniosła 5,4% i była o 0,9 p.proc. niższa niż w końcu grudnia 2020 r.

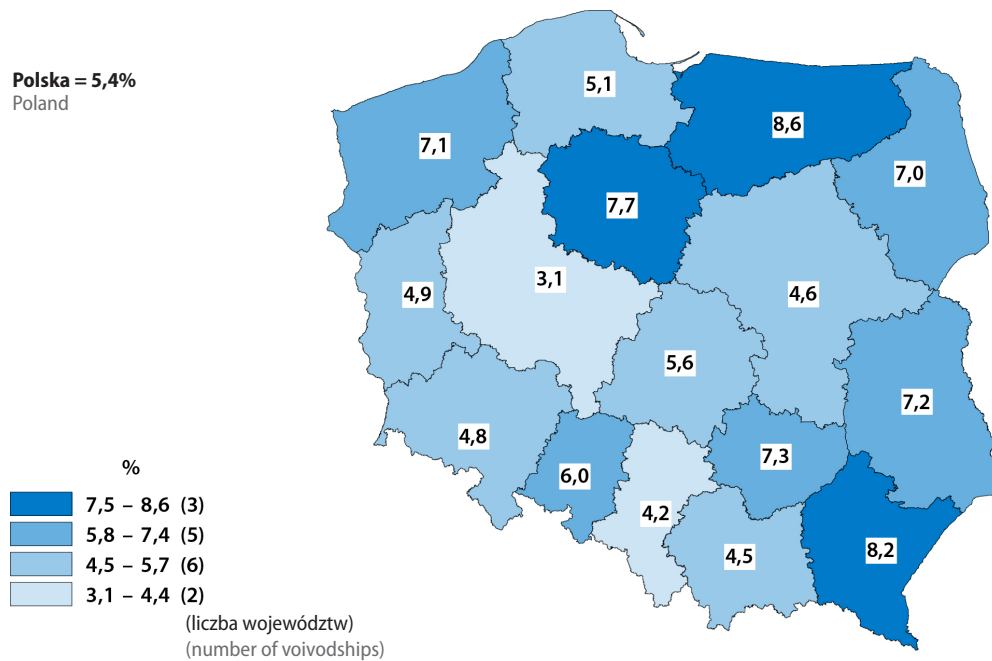
Wykres 9. Bezrobocie rejestrowane
 Chart 9. Registered unemployment

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 3,1% w wielkopolskim do 8,6% w warmińsko-mazurskim. W porównaniu z poprzednim miesiącem nie odnotowano istotnych zmian w natężeniu bezrobocia na poziomie województw (w sześciu z nich wystąpił wzrost – po 0,1 p.proc., w czterech spadek – po 0,1 p.proc., a w pozostałych bezrobocie pozostało na poziomie z listopada 2021 r.). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich województwach, w tym w największym stopniu w warmińsko-mazurskim (o 1,6 p.proc.) oraz lubuskim (o 1,4 p.proc.).

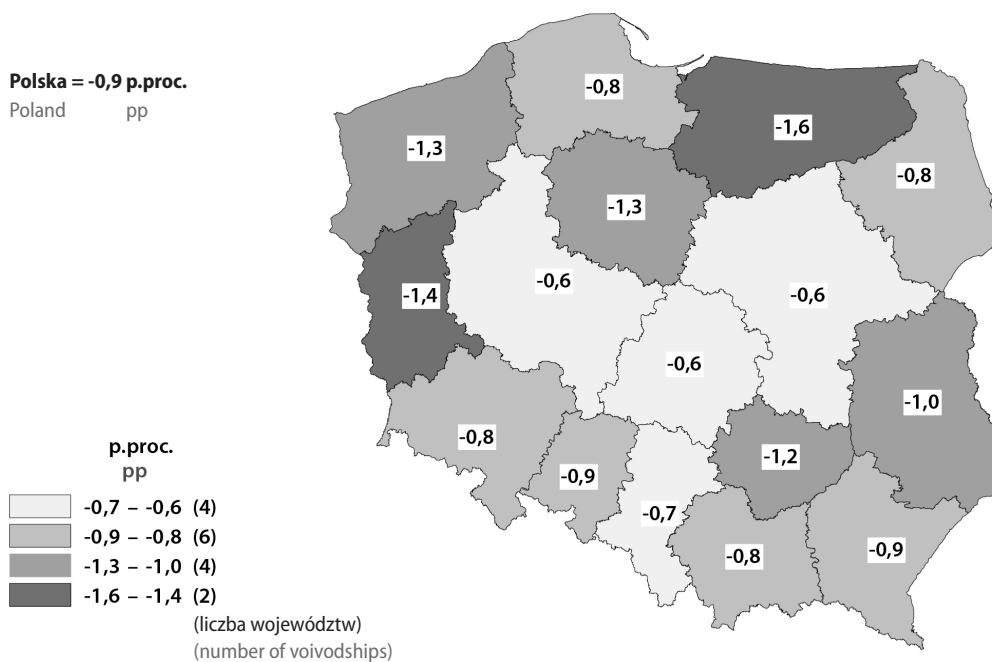
Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego stan w końcu grudnia 2021 r.

Map 1. Registered unemployment rate as of the end of December 2021

Mapa 2. Zmiany stopy bezrobocia rejestrowanego grudzień 2021 r. do grudnia 2020 r.

Map 2. Registered unemployment rate changes December 2021 to December 2020

Tablica 6. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych i stopa bezrobocia rejestrowanego
 Table 6. Registered unemployed persons and unemployment rate

Wyszczególnienie Specification	2020				2021			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
Bezrobotni zarejestrowani (w końcu okresu): Registered unemployed persons (of the end of a period):								
w tys. osób in thousand persons	909,4	1026,5	1023,7	1046,4	1078,4	993,4	934,7	895,2
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	92,4	117,0	120,3	120,8	118,6	96,8	91,3	85,5
Bezrobotni nowo zarejestrowani: Newly registered unemployed:								
w tys. osób in thousand persons	369,5	311,7	341,9	317,6	319,3	254,0	306,5	309,4
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	89,1	96,8	89,4	84,1	86,4	81,5	89,6	97,4
Bezrobotni wyrejestrowani: Unemployed persons removed from unemployment rolls:								
w tys. osób in thousand persons	326,4	194,7	344,7	294,9	287,3	339,0	365,2	348,9
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	81,9	45,3	84,4	81,4	88,0	174,1	106,0	118,3
Płynność bezrobocia (napływ – odpływ) w tys. osób Inflow into and outflow from unemployment (inflow – outflow) in thousand persons	43,1	117,0	-2,7	22,7	32,0	-85,0	-58,7	-39,5
Stopa bezrobocia (w końcu okresu) w % Unemployment rate (of the end of a period) in %	5,4	6,1	6,1	6,3	6,4	6,0	5,6	5,4

Wśród **bezrobotnych zarejestrowanych** w końcu grudnia 2021 r. kobiety stanowiły 53,8%, tj. podobnie jak rok wcześniej. W porównaniu z sytuacją sprzed roku wzrosły odsetki osób bez prawa do zasiłku oraz nieposiadających kwalifikacji zawodowych; obniżyły się natomiast odsetki osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz absolwentów. Zbliżony do notowanego w grudniu 2020 r. był odsetek osób bezrobotnych dotychczas niepracujących.

Tablica 7. Bezrobotni zarejestrowani
Table 7. Registered unemployed persons

Wyszczególnienie Specification	XII 2021		XII 2020		XII 2021	
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thousands	w % bezrobotnych zareje- strowanych ogółem in % of total registered unemployed		
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	895,2	85,5	120,8	1046,4	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
kobiety females	481,9	85,8	117,1	561,6	53,7	53,8
dotychczas niepracujący previously not employed	111,3	85,3	118,4	130,5	12,5	12,4
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	36,4	72,0	146,7	50,6	4,8	4,1
bez prawa do zasiłku without benefits rights	775,9	88,3	121,4	878,7	84,0	86,7
absolwenci ^a graduates ^a	27,7	76,6	111,8	36,2	3,5	3,1
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	291,4	87,9	124,9	331,3	31,7	32,5

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12 m-cy od zakończenia nauki.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education.

W porównaniu z grudniem 2020 r. w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wzrosły odsetki takich osób **bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** jak: długotrwale bezrobotni², niepełnosprawni, osoby w wieku powyżej 50. roku życia oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. roku życia. Podobne do notowanych rok wcześniej były odsetki osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18. roku życia. Obniżył się odsetek osób bezrobotnych w wieku poniżej 30. roku życia.

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Tablica 8. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy
 Table 8. Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market

Wyszczególnienie Specification	XII 2021		XII 2020		XII 2021	
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thousands	w % bezrobotnych zareje- strowanych ogółem in % of total registered unemployed		
Bezrobotni zarejestrowani ogółem Registered unemployed – in total	895,2	85,5	120,8	1046,4	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
w wieku do 30. roku życia at the age below 30 years	210,9	77,8	121,6	271,2	25,9	23,6
w wieku do 25. roku życia at the age below 25 years	100,6	76,9	123,2	130,8	12,5	11,2
w wieku powyżej 50. roku życia at the age over 50 years	240,8	89,6	114,0	268,8	25,7	26,9
długotrwale bezrobotni ^a long-term unemployed ^a	506,5	98,2	119,3	515,8	49,3	56,6
korzystający ze świadczeń pomocy społecznej benefiting from social assistance	12,9	85,3	86,7	15,1	1,4	1,4
posiadający co najmniej jedno dziecko w wieku do 6. roku życia with at least one child under 6 years of age	160,0	86,2	106,0	185,6	17,7	17,9
posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne w wieku do 18. roku życia with at least one disabled child under 18 years of age	1,7	83,1	85,8	2,0	0,2	0,2
niepełnosprawni disabled	61,0	109,5	96,9	55,7	5,3	6,8

a Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

W urzędach pracy w 2021 r. **zarejestrowano 1189,2 tys. nowych bezrobotnych**, tj. o 11,3% mniej niż w 2020 r. (w tym w grudniu 2021 r. 101,4 tys., tj. o 3,8% mniej niż rok wcześniej). Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (935,2 tys. osób, tj. o 11,6% mniej niż rok wcześniej), a ich udział wśród nowo zarejestrowanych ogółem zmniejszył się o 0,3 p.proc. do 78,6%. Znacznie mniej niż w 2020 r. zarejestrowano osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 37,0% wobec wzrostu o 40,7% przed rokiem). Zmniejszyła się (po spadkach rok wcześniej) liczba nowo zarejestrowanych osób zamieszkałych na wsi, nieposiadających kwalifikacji zawodowych, absolwentów oraz dotychczas niepracujących. Wyższa niż przed rokiem była natomiast liczba rejestrujących się osób długotrwale bezrobotnych.

Wśród ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych w 2021 r. mniejszy niż w 2020 r. był odsetek osób bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Wzrosły natomiast odsetki osób długotrwale bezrobotnych, nieposiadających kwalifikacji zawodowych, dotychczas niepracujących, zamieszkałych na wsi oraz absolwentów.

Tablica 9. Liczba bezrobotnych nowo zarejestrowanych
Table 9. Newly registered unemployed

Wyszczególnienie Specification	I–XII 2021		I–XII 2020		I–XII 2021	
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thousands	w % bezrobotnych nowo zarejestrowanych in % of newly registered unemployed		
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem Newly registered unemployed – in total	1189,2	88,7	89,6	1340,7	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni: Of total – registered unemployed:						
zarejestrowani po raz kolejny reentrants to unemployment rolls	935,2	88,4	86,7	1057,7	78,9	78,6
dotychczas niepracujący previously not employed	150,1	97,9	80,8	153,2	11,4	12,6
absolwenci ^a graduates ^a	108,2	94,7	86,0	114,2	8,5	9,1
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy terminated for company reasons	47,0	63,0	140,7	74,5	5,6	3,9
zamieszkali na wsi living in rural areas	520,5	90,5	88,8	575,0	42,9	43,8
bez kwalifikacji zawodowych without occupational qualifications	366,8	93,7	89,0	391,6	29,2	30,8
długotrwale bezrobotni ^b long-term unemployed ^b	411,1	111,6	98,1	368,5	27,5	34,6

a Bezrobotni absolwenci to osoby zarejestrowane w okresie 12-m-cy od zakończenia nauki. b Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 m-cy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

a Unemployed graduates include persons registered within the period of 12 months since the completion of education. b The long-term unemployed include persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last 2 years, excluding the periods of traineeship and occupational preparation of adults in the workplace.

W 2021 r. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 1340,4 tys. osób, tj. o 15,5% więcej niż w 2020 r. (w tym w grudniu 2021 r. 105,0 tys. osób, tj. o 24,0% więcej niż rok wcześniej). Najczęstszą przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy (dotyczyło 58,8% wykreślonych, tj. o 2,7 p.proc. mniej niż w 2020 r.). Liczba osób wyrejestrowanych z tego powodu zwiększyła się w porównaniu z 2020 r. (o 10,4% do 787,9 tys.), w tym więcej niż przed rokiem było zarówno osób, które podjęły pracę niesubsydiowaną (wzrost o 6,8% do 652,1 tys.), jak i tych, które podjęły pracę subsydiowaną (odpowiednio o 31,7% do 135,8 tys.). Ponadto wyraźnie więcej niż przed rokiem wyrejestrowano osób, które nie potwierdziły gotowości do podjęcia pracy³ (o 38,0% wobec spadku o 60,6% rok wcześniej) oraz tych, które rozpoczęły szkolenie lub staż (o 32,1% wobec spadku o 29,7% przed rokiem). Wzrosła również liczba osób skreślonych z ewidencji w wyniku dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego, a także z powodu nabycia praw emerytalnych lub rentowych. Nieco mniej niż w 2020 r. wyrejestrowano osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego.

³ W kwietniu 2020 r. obowiązek potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy został zawieszony, od czerwca 2020 r. obowiązek ten jest egzekwowany w ograniczonym stopniu.

Tablica 10. Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji urzędów pracy według przyczyn
 Table 10. Unemployed persons removed from unemployment rolls by reasons

Wyszczególnienie Specification	I–XII 2021		I–XII 2020		I–XII 2021	
	w tys. in thousands	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	w tys. in thousands	w % bezrobotnych wyreje- strowanych in % of unemployed persons removed from unemploy- ment rolls		
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem Unemployed persons removed from unemployment rolls – in total	1340,4	115,5	72,6	1160,7	100,0	100,0
Z liczby ogółem – bezrobotni, którzy: Of total – unemployed persons, who:						
podjęli pracę took work	787,9	110,4	89,8	713,5	61,5	58,8
niesubsydiowaną unsubsidised	652,1	106,8	92,1	610,4	52,6	48,6
subsydiowaną subsidised	135,8	131,7	78,2	103,1	8,9	10,1
rozpoczęły szkolenie lub staż started training or traineeship	126,4	132,1	70,3	95,6	8,2	9,4
nie potwierdzili gotowości do podję- cia pracy ^a did not confirm availability for work ^a	166,8	138,0	39,4	120,9	10,4	12,4
dobrowolnie zrezygnowali ze statu- su bezrobotnego voluntarily resigned from the status of unemployed	73,9	114,5	50,0	64,5	5,6	5,5
nabyli prawa emerytalne lub rentowe acquired the right to retirement pay pension	6,7	113,4	87,7	5,9	0,5	0,5
nabyli uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego acquired the right to pre-retirement allowances	10,5	97,9	88,0	10,7	0,9	0,8

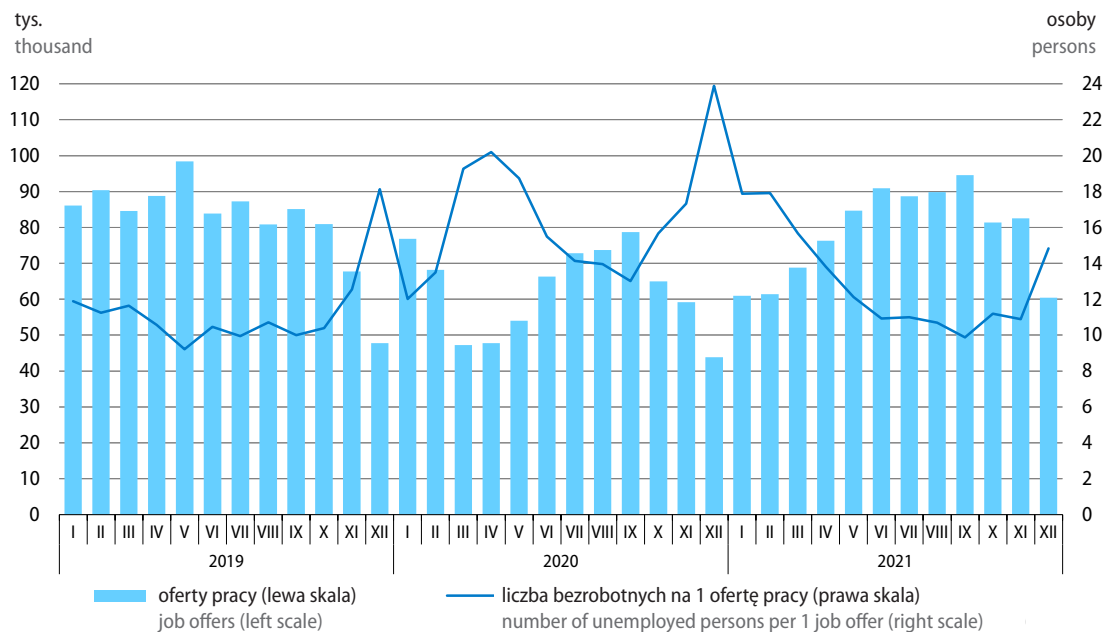
a W kwietniu 2020 r. obowiązek potwierdzenia gotowości do podjęcia pracy został zawieszony, od czerwca 2020 r. obowiązek ten jest egzekwowany w ograniczonym stopniu.

a In April 2020 the obligation to confirm availability for work was suspended, since June 2020 the obligation is enforced to a limited extent.

Kwota wypłat z tytułu **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) w 2021 r. wyniosła 1826,0 mln zł i była o 14,8% wyższa niż rok wcześniej. W grudniu 2021 r. bezrobotnym wypłacono 128,3 mln zł, tj. o 1,5% więcej niż przed miesiącem, ale o 27,7% mniej niż w grudniu 2020 r.

**Wykres 10. Oferty pracy
stan w końcu miesiąca**

Chart 10. Job offers
as of the end of a month

Do urzędów pracy w 2021 r. zgłoszono 1362,1 tys. **ofert zatrudnienia**⁴, tj. o 22,1% więcej niż rok wcześniej (wówczas notowano spadek o 17,2%). W porównaniu z poprzednim rokiem wzrosła zarówno liczba ofert z sektora prywatnego (o 21,8%), jak i z sektora publicznego (o 25,1%). Oferty z sektora publicznego stanowiły 9,4% ogółu zgłoszonych ofert (wobec 9,2% przed rokiem). W końcu grudnia 2021 r. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 32,5% (wobec 31,8% rok wcześniej). Spośród wszystkich ofert pozostających do dyspozycji w końcu grudnia 2021 r. 4,6% adresowanych było do osób niepełnosprawnych, 1,7% dotyczyło stażu, a 0,1% skierowanych było do absolwentów.

W ramach zwolnień grupowych w 2021 r. pracodawcy **zadeklarowali zwolnienie** znacznie mniejszej liczby pracowników niż rok wcześniej – 595 zakładów zadeklarowało zwolnienie 32,8 tys. pracowników, w tym 6,9 tys. osób z sektora publicznego (w 2020 r. odpowiednio 957 zakładów, 73,1 tys. pracowników, w tym 6,2 tys. z sektora publicznego).

W 2021 r. zarejestrowano 7 **strajków**, w których uczestniczyło 1,4 tys. pracowników, tj. 32,0% zatrudnionych w jednostkach, w których wystąpiły strajki (przed rokiem odpowiednio 27 strajków, 13,2 tys. strajkujących pracowników, tj. 24,9% zatrudnionych). Straty czasu pracy z tytułu uczestnictwa w strajkach wyniosły 46,1 tys. roboczogodzin, tj. ponad 33 godziny nieprzepracowane na 1 strajkującego (w 2020 r. odpowiednio 41,9 tys. roboczogodzin, tj. ponad 3 godziny na 1 osobę uczestniczącą w strajku).

4 Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 11. PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 12. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I OFERTY PRACY

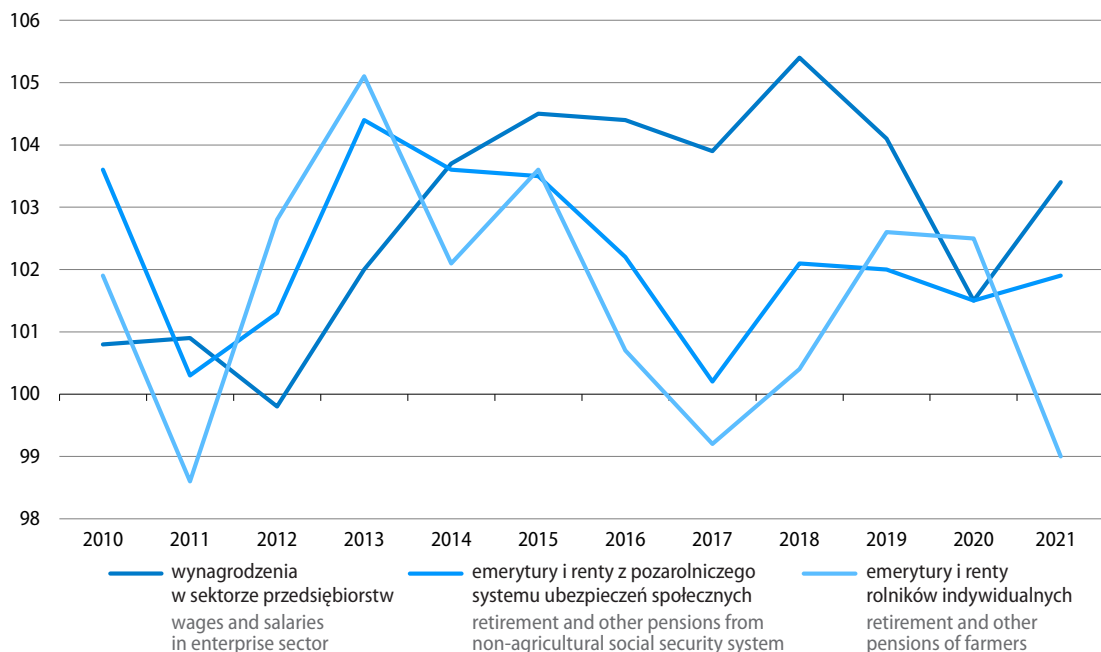
TABL. 14. BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne Wages and salaries; social benefits

Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2021 r. wzrosły w większym stopniu niż w poprzednich latach. Również wzrost siły nabywczej płac był wyższy niż w 2020 r. Jednak nasilające się w ciągu roku zjawiska inflacyjne widocznie oddziaływały na jego tempo – w III i IV kwartale było ono wyraźnie wolniejsze niż w II kwartale. Nominalne i realne emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2021 r. wzrosły nieco bardziej niż przed rokiem, ale w mniejszym stopniu niż wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw. Spowolniło natomiast tempo wzrostu nominalnych emerytur i rent rolników indywidualnych, a ich siła nabywcza obniżyła się (po raz pierwszy od 2017 r.).

Wykres 11. Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenia brutto oraz przeciętne miesięczne realne emerytury i renty brutto rok poprzedni=100

Chart 11. Average monthly real gross wages and salaries and average monthly real gross retirement and other pensions previous year=100

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw¹ w 2021 r. wyniosło 5889,84 zł i było o 8,8% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 4,7% w 2020 r.). Wzrost płac, przeważnie dużo większy niż rok wcześniej, obserwowano we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw. W znacznym stopniu wzrosły wynagrodzenia m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 12,5%), tj. sekcji, w której przed rokiem wzrost był najniższy. Bardziej niż przeciętnie w sektorze zwiększyły się płace m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (9,8%), przetwórstwie przemysłowym oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (po 9,3%), a także w informacji i komunikacji (o 9,0%). W pozostałych analizowanych sekcjach wzrost wynagrodzeń wyniósł od 7,8% w budownictwie do 5,3% w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

We wszystkich działach o znaczącym udziale w zatrudnieniu wynagrodzenia zwiększyły się bardziej niż w 2020 r. W największym stopniu wzrosły płace w handlu hurtowym i detalicznym pojazdami samochodowymi oraz ich naprawie (o 12,1%) oraz w produkcji wyrobów z metali (o 12,0%), tj. w działach, w których przed rokiem notowano niską dynamikę płac. Znacznie zwiększyły się wynagrodzenia w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 11,4%) oraz produkcji maszyn i urządzeń (o 10,5%). Więcej niż przeciętnie w sektorze wzrosły również płace w produkcji urządzeń elektrycznych i w produkcji mebli (po 9,7%), produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (9,5%) oraz w robotach budowlanych specjalistycznych, handlu hurtowym i w handlu detalicznym (po 8,9%). Najślabszy wzrost wynagrodzeń ponownie notowano w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 3,9%).

Tablica 11. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 11. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2021		2020		2021	
	w zł in PLN	XII		I–XII		w zł in PLN
		analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	6644,39	111,2	106,6	104,7	108,8	5889,84
w tym: of which:						
Przemysł Industry	6732,48	108,0	107,8	104,5	108,5	5917,92
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	16224,97	102,5	105,9	101,8	106,1	9134,20
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	6125,39	110,1	108,1	104,7	109,3	5652,01
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	9830,85	97,8	112,5	105,1	105,3	8664,56
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	6349,06	110,2	105,1	105,3	107,0	5343,24
Budownictwo Construction	6359,67	109,7	104,5	103,6	107,8	5825,75
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	6160,00	114,4	105,9	104,8	109,3	5529,90
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	5615,10	112,5	103,2	102,5	107,3	5092,64
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	4541,34	120,7	97,6	100,5	112,5	4236,31
Informacja i komunikacja Information and communication	11154,82	115,3	106,7	105,2	109,0	10084,83
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	7257,38	107,4	107,5	106,1	106,4	6050,51
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a Professional, scientific and technical activities^a	9238,03	112,6	105,6	104,7	108,7	8288,30
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	4798,70	111,7	109,2	108,3	109,8	4498,57

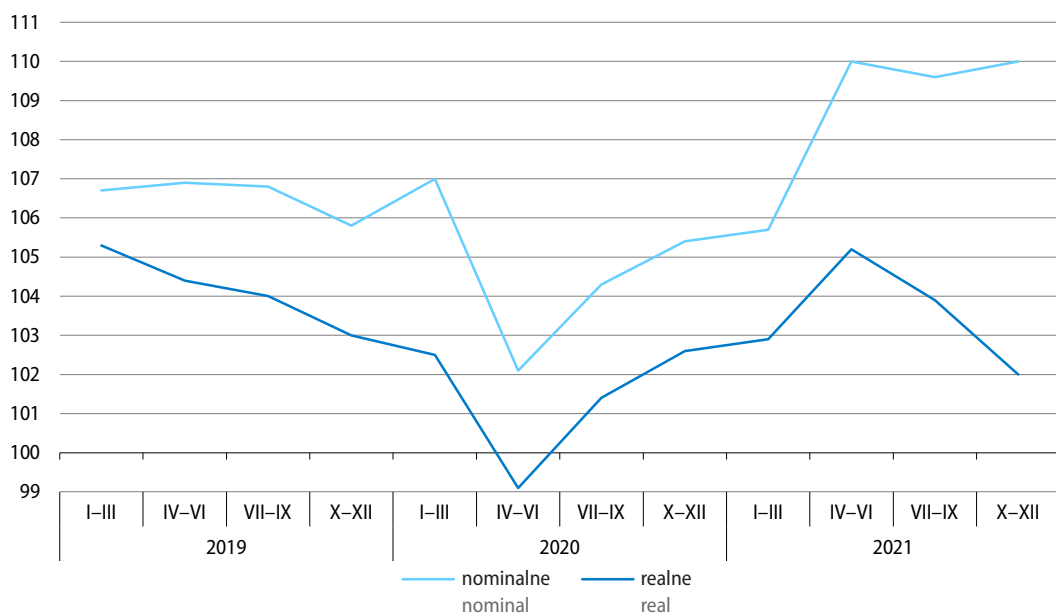
a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W grudniu 2021 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 6644,39 zł i było o 11,2% wyższe niż rok wcześniej. Podobnie jak w poprzednich miesiącach największy wzrost wynagrodzeń notowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 20,7%). Bardziej niż przeciętnie w sektorze oraz niż w poprzednich miesiącach wzrosły również wynagrodzenia m.in. w informacji i komunikacji (15,3%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (14,4%), transporcie i gospodarce magazynowej (12,5%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (11,7%). Spadek wynagrodzeń notowano jedynie w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,2%).

Wykres 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 12. Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector corresponding period of previous year=100

Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w 2021 r. była o 9,2% wyższa niż w 2020 r. (kiedy notowano wzrost o 3,6%).

Siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2021 r. zwiększyła się w skali roku o 3,4% (wobec wzrostu o 1,5% w 2020 r.). Wzrost realnych wynagrodzeń notowano we wszystkich kwartałach, w tym najwyższy w II kwartale (5,2%). W grudniu 2021 r. przeciętna realna płaca brutto była o 2,4% wyższa niż przed rokiem (w listopadzie 2021 r. wzrosła o 1,9%).

Tablica 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w kolejnych kwartałach
 Table 12. Average monthly gross wages and salaries in the following quarters

Wyszczególnienie Specification	2020				2021			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100							
Sektor przedsiębiorstw Enterprise sector	107,0	102,1	104,3	105,4	105,7	110,0	109,6	110,0
w tym: of which:								
Przemysł Industry	106,6	100,9	103,6	106,8	106,1	111,4	109,0	107,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	104,1	102,5	95,7	104,6	103,2	107,2	111,2	103,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	106,8	100,5	104,4	107,1	106,5	112,7	109,1	108,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	107,4	103,2	101,2	108,4	104,7	104,9	109,3	102,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	107,0	103,7	105,4	105,2	106,0	107,1	107,3	107,5
Budownictwo Construction	106,3	100,8	104,8	102,7	103,7	108,4	109,0	109,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	107,7	103,6	103,7	104,3	105,7	108,3	110,8	112,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	106,1	100,6	102,3	101,2	103,1	108,2	108,2	109,3
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	105,9	96,4	99,8	99,5	100,3	114,1	115,6	120,3
Informacja i komunikacja Information and communication	106,3	101,3	108,2	105,3	106,0	110,1	108,5	111,3
Obsługa rynku nieruchomości Real estate activities	107,1	103,6	105,7	107,8	105,0	108,3	104,7	107,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^a Professional, scientific and technical activities ^a	105,2	103,9	103,3	106,4	106,5	108,2	110,2	109,7
Administrowanie i działalność wspierająca Administrative and support service activities	111,4	107,2	108,2	106,4	106,9	109,9	110,3	112,1

a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

Tablica 13. Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto
 Table 13. Number of retirees and pensioners and average monthly gross benefits

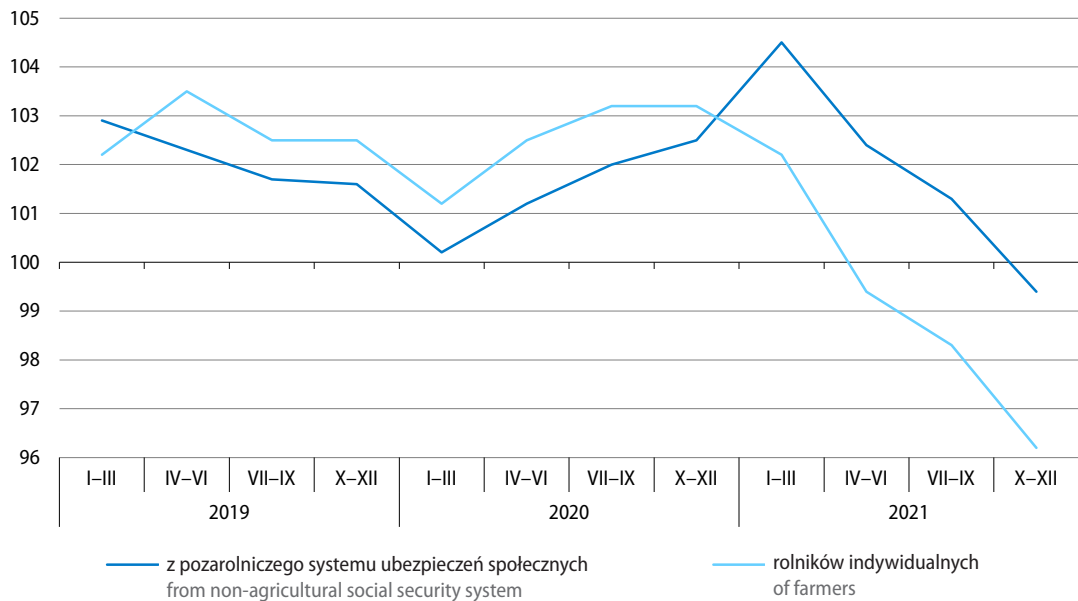
Wyszczególnienie Specification	2020	2021					
		I–XII	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	XII
Przeciętna liczba emerytów i rencistów: Average number of retirees and pensioners:							
w tys. osób in thousand persons	9320,2	9280,6	9305,3	9278,0	9256,8	9282,3	9285,9
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	100,5	99,6	100,0	99,6	99,4	99,3	99,5
Pobierający emerytury i renty: Received retirement and other pensions:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w tys. osób from non-agricultural social security system in thousand persons	8236,8	8244,0	8251,3	8236,9	8226,2	8261,5	8268,6
rolników indywidualnych w tys. osób of farmers in thousand persons	1083,4	1036,6	1054,0	1041,1	1030,6	1020,8	1017,3
Przeciętna emerytura i renta: Average retirement and other pension:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł from non-agricultural social security system in PLN	2455,07	2623,26	2569,42	2618,17	2643,20	2662,35	2661,37
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	105,5	106,9	107,4	106,5	106,5	107,0	107,1
rolników indywidualnych w zł of farmers in PLN	1376,40	1428,87	1403,21	1438,43	1437,74	1436,56	1424,57
analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100	106,5	103,8	105,1	103,4	103,3	103,5	103,5

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w 2021 r. wyniosła 2623,26 zł i była o 6,9% wyższa niż w 2020 r. W grudniu 2021 r. ukształtowała się ona na poziomie 2661,37 zł, tj. wzrosła o 7,1% w skali roku. Siła nabywcza przeciętnego świadczenia z tego systemu w 2021 r. była o 1,9% wyższa niż przed rokiem (przy czym w grudniu, w drugim z kolei miesiącu, obniżyła się ona w skali roku – o 1,4%).

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w 2021 r. wyniosła 1428,87 zł, tj. wzrosła o 3,8% w porównaniu z poprzednim rokiem. W grudniu 2021 r. ukształtowała się ona na poziomie 1424,57 zł, tj. o 3,5% wyższym niż rok wcześniej. Siła nabywcza przeciętnych świadczeń rolników indywidualnych w 2021 r. obniżyła się o 1,0% w skali roku (w tym w grudniu spadek wyniósł 4,7%).

Wykres 13. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta brutto analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 13. Average monthly real gross retirement and other pensions corresponding period of previous year=100

Kwota wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** w 2021 r. wyniosła 881,8 mln zł i była o 14,4% mniejsza niż rok wcześniej. W grudniu 2021 r. wypłacono z tego tytułu 67,7 mln zł, tj. o 13,7% mniej niż w analogicznym miesiącu 2020 r.

W 2021 r. wypłaty z **Funduszu Emerytur Pomostowych** pobierało przeciętnie 37,0 tys. emerytów (o 10,1% więcej niż w 2020 r.), a łączna kwota wypłat wyniosła 1,5 mld zł (odpowiednio o 19,8% więcej). W grudniu 2021 r. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 134,8 mln zł (o 17,1% wyższym niż rok wcześniej), natomiast przeciętna liczba osób pobierających emeryturę pomostową wyniosła 38,2 tys. (o 7,0% więcej niż w grudniu 2020 r.).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 19. PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

TABL. 20. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE

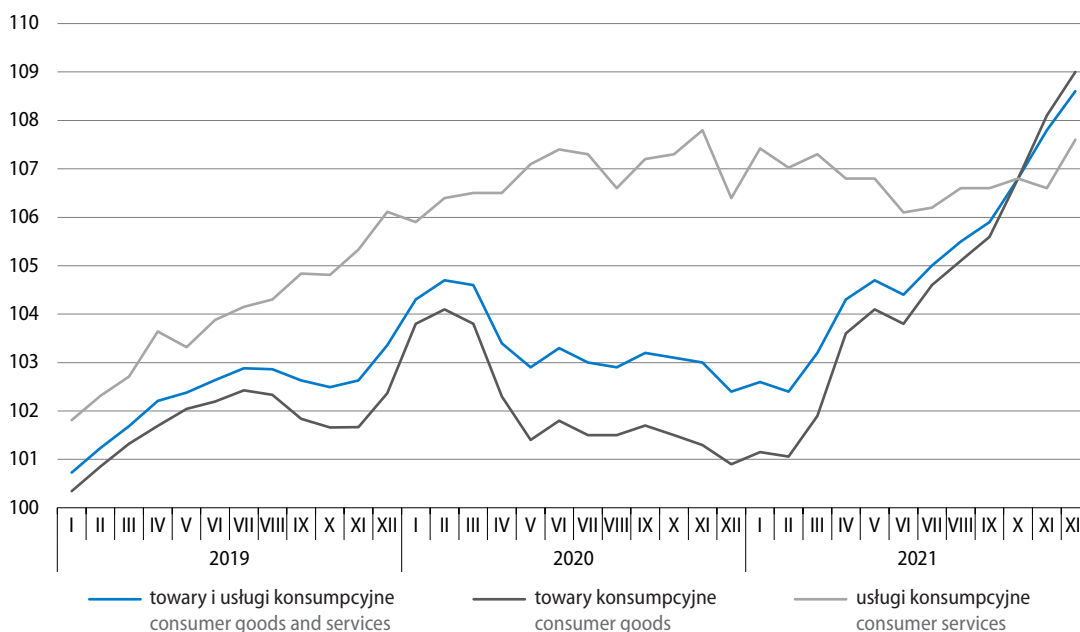
Ceny¹ Prices

W 2021 r. obserwowano stopniowe przyspieszanie dynamiki cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku. W efekcie średnioroczny wzrost tych cen był najwyższy od 20 lat i większy od założonego w ustawie budżetowej. Po spadku przed rokiem odnotowano wysoki wzrost cen towarów i usług związanych z transportem. Bardziej niż w 2020 r. wzrosły ceny m.in. w zakresie mieszkania, natomiast mniej – ceny żywności i napojów bezalkoholowych. W grudniu 2021 r. tempo wzrostu cen w skali roku było najwyższe od 2000 r. Zwiększyła się dynamika cen w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych, w tym cen w zakresie mieszkania oraz cen żywności i napojów bezalkoholowych; utrzymał się wysoki wzrost cen związanych z transportem.

Dynamika cen producentów również stopniowo przyspieszała w kolejnych miesiącach i w rezultacie wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu w 2021 r. był najwyższy od 1997 r., a cen produkcji budowlano-montażowej – od 2008 r.

Wykres 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 14. Price indices of consumer goods and services corresponding period of previous year=100

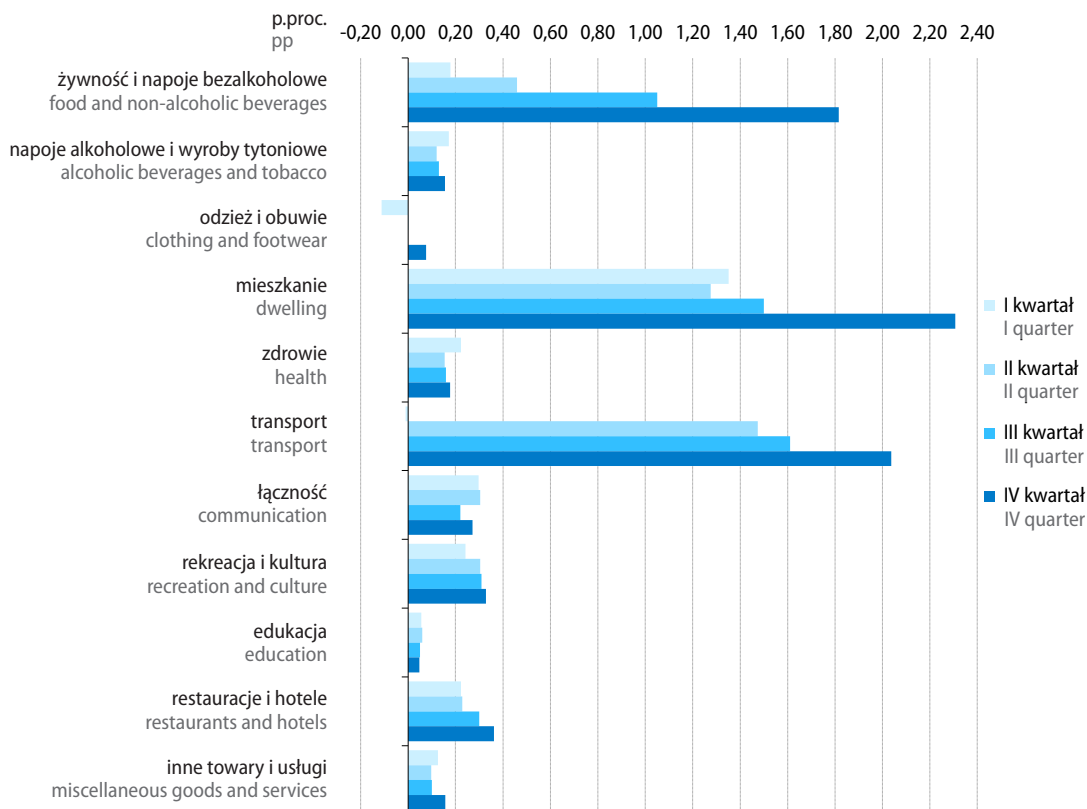
1 W grudniu 2021 r., podobnie jak miesiąc wcześniej, kompletność badania była na poziomie zbliżonym do przeciętnego w okresie przed epidemią COVID-19. Szczegółowy opis zastosowanego podejścia do badania cen w kontekście epidemii COVID-19 znajduje się w informacjach i notach dostępnych pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wytyczne-dotyczace-opracowania-hicp-w-kontekście-kryzysu-związanego-z-covid-19,19,1.html>.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2021 r. były o 5,1% wyższe niż w roku poprzednim² (w 2020 r. ceny wzrosły o 3,4%). Towary podrożały o 4,6%, a usługi – o 6,8%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu podwyższyły wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem – o 1,61 p.proc., cen w zakresie transportu – o 1,28 p.proc. oraz cen żywności i napojów bezalkoholowych – o 0,88 p.proc.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w 2021 r. wzrosły w porównaniu z poprzednim rokiem o 3,2% (wobec 4,7% w 2020 r.) – żywność była droższa o 2,8%, a napoje bezalkoholowe – o 6,5% (w tym wody mineralne lub źródlane – o 8,0%). Więcej niż w 2020 r. konsumenci płacili m.in. za pieczywo (o 7,6%), kasze i ziarna zbóż (o 6,7%), ryż (o 5,5%) oraz cukier (o 5,2%). Droższe były także oleje i tłuszcze – przeciętnie o 4,8% (tłuszcze roślinne podrożały o 7,9%, a tłuszcze zwierzęce, w tym masło – po 2,5%), mąka (o 4,7%), ryby i owoce morza (o 4,5%) oraz warzywa (o 3,8%). Ceny artykułów z grupy „mleko, sery i jaja” wzrosły przeciętnie o 3,5% (w tym jaja były droższe o 4,1%, mleko – o 3,9%, jogurty – o 3,7%, sery i twarogi – o 3,6%, a śmietana – o 2,1%). Więcej niż w poprzednim roku płacono także za mięso – przeciętnie o 2,0% (mięso drobiowe podrożało o 14,4%, mięso wołowe – o 6,1%, a wędliny – o 0,6%; tańsze niż w 2020 r. było natomiast mięso wieprzowe – o 5,4%). Potaniały m.in. owoce – o 1,4% (po wysokim wzroście ich cen w 2020 r. – o 17,6%).

Wykres 15. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w 2021 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 15. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in 2021 corresponding period of previous year=100

² W ustawie budżetowej na 2021 r. założono wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 4,3%.

Ceny odzieży i obuwia w 2021 r. spadły w skali roku o 0,2%. Ceny odzieży były niższe niż w rok wcześniej o 0,8% (w 2020 r. spadek tych cen wyniósł 3,0%), natomiast ceny obuwia – wyższe o 0,8% (po spadku w 2020 r. o 1,8%).

Tempo wzrostu cen towarów i usług związanych z mieszkaniem w 2021 r. wyniosło 6,5% i było szybsze niż w roku poprzednim (5,8%). Za użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii konsumenci płacili o 7,4% więcej niż w 2020 r. Znacznie podniesiono opłaty za wywóz śmieci (o 24,9%). Droższe niż w 2020 r. były również nośniki energii – przeciętnie o 7,1%, w tym opał podrożał o 10,2%, opłaty za energię elektryczną wzrosły o 9,9%, droższy był także gaz – o 4,1% (którego ceny w 2020 r. spadły o 2,5%) oraz energia ciepła – o 2,7%. Więcej niż w 2020 r. konsumenci płacili także za usługi kanalizacyjne (o 5,0%) oraz za zaopatrywanie w wodę (o 3,8%). Wzrosły także ceny związane z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego (o 3,4%).

Ceny towarów i usług w zakresie zdrowia w 2021 r. były o 3,3% wyższe niż w 2020 r. (wówczas ceny te wzrosły o 4,8%). Konsumenci więcej płacili za usługi stomatologiczne (o 8,1%), sanatoryjne (o 8,0%), lekarские (o 6,7%) oraz szpitalne (o 4,6%). Wyższe niż w 2020 r. były również ceny wyrobów farmaceutycznych (o 1,6%).

Towary i usługi związane z transportem w 2021 r. podrożały w skali roku o 14,4% (w 2020 r. notowano spadek ich cen o 5,6%). Dużo więcej niż w poprzednim roku płacono za paliwa do prywatnych środków transportu – przeciętnie o 22,1% (wobec spadku w 2020 r. o 10,4%), w tym gaz ciekły był droższy o 29,5%, benzyna – o 22,2%, a olej napędowy – o 19,8%. Wzrosły także ceny samochodów osobowych oraz opłaty za usługi transportowe – po 1,6%.

Wzrost cen towarów i usług związanych z łącznością w 2021 r. był wyższy niż w 2020 r. (5,5% wobec 3,6%). Opłaty za usługi telekomunikacyjne wzrosły o 6,2%, w tym za usługi telekomunikacyjne w pakiecie konsumenci płacili o 7,9% więcej niż rok wcześniej, za usługi telefonii komórkowej – o 6,9%, przy mniejszych opłatach za usługi internetowe – o 2,7%. Mniej niż w 2020 r. płacono za sprzęt telekomunikacyjny – o 7,7% oraz za usługi pocztowe – o 1,0%.

Ceny w zakresie rekreacji i kultury w 2021 r. wzrosły w skali roku o 5,1% (wobec wzrostu o 2,8% w 2020 r.). Droższe niż w roku poprzednim były m.in. usługi związane z kulturą – o 9,4% (w tym wzrosły opłaty radiowo-telewizyjne – o 9,2% oraz ceny biletów do kin, teatrów i na koncerty – o 2,8%). Więcej konsumenci płacili m.in. za usługi związane z turystyką zorganizowaną (w kraju – o 7,6% oraz za granicą – o 2,0%). Wyższe niż w 2020 r. były również ceny usług związanych z rekreacją i sportem – o 5,7%, ceny gazet i czasopism – o 4,5% oraz ceny książek – o 3,1%. Ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego wzrosły o 0,9%.

Wzrost cen towarów i usług związanych z restauracjami i hotelami w 2021 r. w skali roku wyniósł 6,1% (wobec 5,8% w roku poprzednim), w tym ceny w gastronomii były wyższe niż w 2020 r. o 6,3%, a w zakwaterowaniu – o 4,3%.

Ceny w grupie inne towary i usługi w 2021 r. wzrosły o 2,2% (rok wcześniej wzrost tych cen wyniósł 2,9%). Podrożały m.in. usługi finansowe świadczone przez banki i inne instytucje – o 15,1% oraz usługi fryzjerskie, kosmetyczne i pielęgnacyjne – o 7,8%. Wzrosły również m.in. ceny związane z opieką społeczną – o 7,9%.

Tablica 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Table 14. Price indices of consumer goods and services

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe food and non- -alcoholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic bevera- ges and tobacco	odzież i obuwie clothing and fo- otwear	mieszka- nie dwelling	zdrowie health	transport transport	łączność commu- nication	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja educa- tion	resta- racje i hotele resta- rants and hotels	inne towary i usługi other go- ods and services
		Grudzień roku poprzedniego=100 December of previous year=100										
2020												
XII	102,4	100,8	104,3	95,9	106,2	105,1	94,3	104,4	102,9	105,7	105,7	102,1
2021												
XII	108,6	108,6	102,5	102,9	110,0	103,4	122,7	105,4	106,2	104,4	108,4	103,4
Miesiąc poprzedni=100 Previous month=100												
2020												
XI	100,1	99,9	100,0	98,8	100,2	100,1	99,8	101,0	100,1	100,2	101,0	100,5
XII	100,1	100,0	99,9	98,5	100,1	100,1	102,1	99,4	100,4	100,0	100,1	99,7
2021												
I	101,3	101,9	100,5	95,9	102,5	100,3	101,6	101,2	100,6	100,4	100,5	99,9
II	100,5	100,6	100,3	99,5	100,2	100,4	101,7	100,1	100,9	100,3	100,4	100,5
III	101,0	100,7	100,4	104,1	100,2	99,9	104,1	102,6	100,6	100,1	100,1	99,8
IV	100,8	101,0	100,1	102,5	100,5	100,2	102,5	100,5	100,2	100,1	100,3	99,7
V	100,3	100,6	100,2	100,2	100,4	100,6	99,6	99,1	100,4	100,0	100,9	100,4
VI	100,1	100,1	100,1	98,5	100,1	100,3	100,6	99,3	100,4	100,1	101,1	99,9
VII	100,4	99,6	100,1	97,6	100,5	100,5	103,1	100,1	101,3	100,0	100,9	100,6
VIII	100,3	99,8	100,2	99,1	100,6	100,4	101,4	100,8	100,0	100,1	100,6	100,4
IX	100,7	100,1	100,1	103,1	100,7	100,4	101,2	102,3	100,0	102,0	100,8	100,3
X	101,1	100,5	100,0	103,2	102,0	100,2	102,3	99,7	100,1	101,3	100,5	100,6
XI	101,0	101,3	100,2	100,0	101,4	100,0	101,7	99,7	100,7	100,1	101,1	100,6
XII	100,9	102,1	100,2	99,5	100,6	100,3	100,8	100,0	100,8	100,0	100,8	100,5
Analogiczny okres roku poprzedniego=100 Corresponding period of previous year=100												
2020												
XI	103,0	102,0	104,3	96,6	106,1	105,2	95,6	105,5	103,0	105,7	105,8	103,7
XII	102,4	100,8	104,3	95,9	106,2	105,1	94,3	104,4	102,9	105,7	105,7	102,1
I–III	104,5	107,7	103,6	98,5	105,4	103,9	100,7	102,1	103,1	104,9	106,0	102,1
IV–VI	103,2	106,4	104,6	96,4	105,9	105,2	89,0	103,2	102,4	105,1	106,1	102,8
VII–IX	103,0	103,2	104,7	98,1	105,8	105,2	93,2	104,3	102,7	105,8	105,7	103,8
X–XII	102,8	101,7	104,5	96,7	106,1	105,1	95,1	104,9	103,1	105,7	105,5	103,0
I–XII	103,4	104,7	104,4	97,4	105,8	104,8	94,4	103,6	102,8	105,4	105,8	102,9

Tablica 14. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (dok.)
 Table 14. Price indices of consumer goods and services (cont.)

Okresy Periods	Ogółem Total	żywność i napoje bezalko- holowe food and non- -alcoholic beverages	napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe alcoholic beverage s and tobacco	odzież i obuwie clothing and fo- otwear	mieszka- nie dwelling	zdrowie health	transport transport	łącność commu- nication	rekreacja i kultura recre- ation and culture	edukacja educa- tion	resta- racje i hotele resta- rants and hotels	inne towary i usługi other go- ods and services
		2021										
I	102,6	100,8	103,4	96,3	106,2	104,5	96,0	105,7	103,6	105,5	105,4	102,4
II	102,4	100,6	102,1	97,1	105,2	104,5	98,4	105,1	104,1	105,5	104,9	102,4
III	103,2	100,5	102,1	98,6	105,1	103,7	105,4	107,4	104,9	105,5	104,6	102,1
IV	104,3	101,2	101,7	99,7	105,0	103,4	116,2	107,6	105,4	105,5	104,4	102,3
V	104,7	101,7	101,8	100,8	105,3	102,6	119,5	106,6	105,7	105,8	105,0	101,6
VI	104,4	102,0	101,7	99,5	105,1	102,6	116,5	104,2	104,8	105,0	105,7	101,4
VII	105,0	103,1	101,6	99,4	105,6	102,8	118,5	103,6	105,6	104,8	106,1	101,4
VIII	105,5	103,9	101,8	100,0	106,1	103,0	117,8	104,2	105,8	104,8	106,6	101,8
IX	105,9	104,4	102,1	100,5	106,4	103,1	118,5	105,3	104,8	104,3	107,0	102,6
X	106,8	105,0	102,0	100,7	108,1	103,2	122,1	106,0	105,0	104,6	107,5	102,5
XI	107,8	106,4	102,2	101,9	109,5	103,1	124,1	104,7	105,7	104,4	107,6	102,6
XII	108,6	108,6	102,5	102,9	110,0	103,4	122,7	105,4	106,2	104,4	108,4	103,4
I–III	102,7	100,6	102,5	97,3	105,5	104,2	99,9	106,1	104,2	105,5	105,0	102,3
IV–VI	104,5	101,6	101,7	100,0	105,1	102,9	117,4	106,1	105,3	105,4	105,0	101,8
VII–IX	105,4	103,8	101,8	99,9	106,0	103,0	118,3	104,4	105,4	104,6	106,6	101,9
X–XII	107,7	106,7	102,2	101,8	109,2	103,2	122,9	105,4	105,6	104,5	107,8	102,8
I–XII	105,1	103,2	102,1	99,8	106,5	103,3	114,4	105,5	105,1	105,0	106,1	102,2

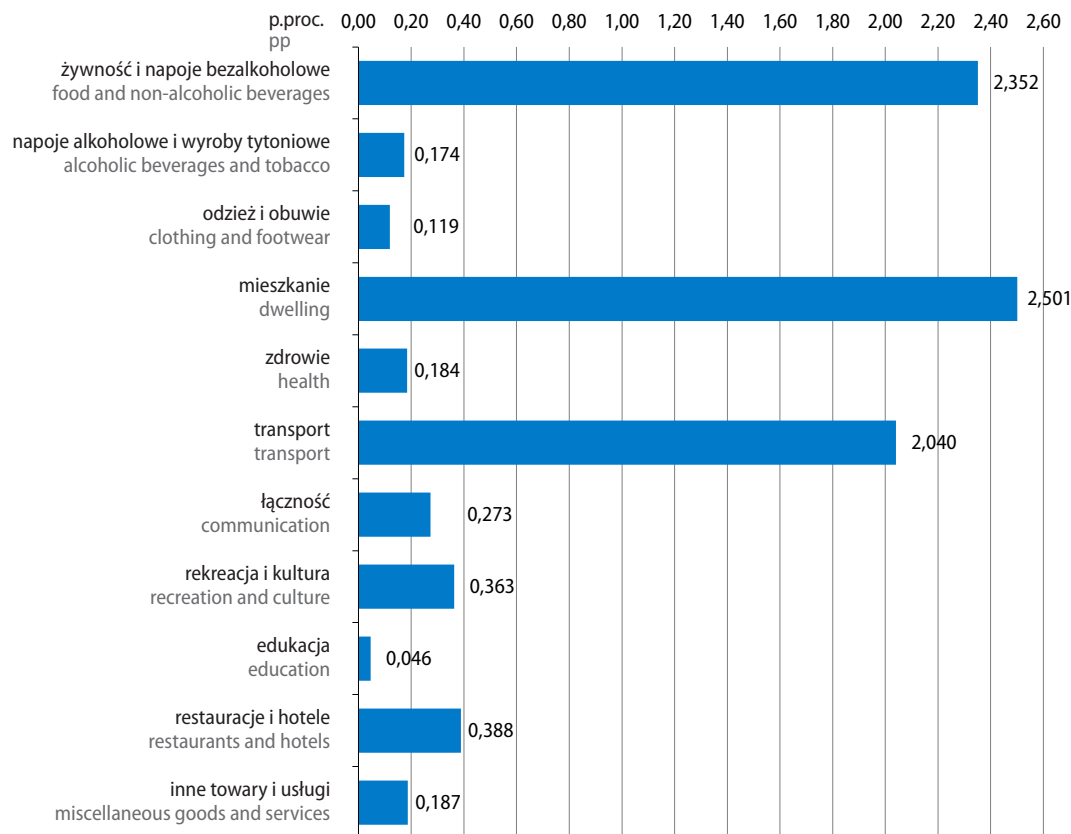
W 2021 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw wzrosły w skali roku w większym stopniu niż ceny konsumpcyjne (tj. o 8,8% wobec 5,1%). W efekcie zwiększyła się **siła nabywczą tych płac** w odniesieniu do większości podstawowych grup towarów i usług konsumpcyjnych. Relatywnie tańszy niż przed rokiem był m.in. sprzęt telekomunikacyjny, usługi internetowe, pocztowe, odzież, usługi ubezpieczeniowe, obuwie, artykuły do higieny osobistej i kosmetyki, wyroby farmaceutyczne, usługi transportowe, energia ciepła, bilety do kina, teatrów i na koncerty, zaopatrzenie w wodę, gaz, usługi związane z zakwaterowaniem oraz gazety i czasopisma. Wzrost siły nabywczej notowano również w odniesieniu do większości towarów żywnościowych, m.in.: mięsa wieprzowego, owoców, wędlin, śmietany, masła, makaronów i produktów makaronowych, serów i twarogów, jogurtów, mleka, jaj oraz mąki. Relatywnie droższy był natomiast wywóz śmieci, paliwa do prywatnych środków transportu (w tym gaz ciekły, benzyna i olej napędowy), usługi finansowe świadczone przez banki i inne instytucje, opał oraz energia elektryczna; spośród produktów żywnościowych i napojów zmniejszeniu uległa siła nabywczą płac w odniesieniu m.in. do mięsa drobiowego.

W grudniu 2021 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były o 8,6% wyższe **niż przed rokiem**³ (w listopadzie 2021 r. wzrost wyniósł 7,8%, a w grudniu 2020 r. – 2,4%). Towary podrożały o 9,0%, a usługi – o 7,6%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem w największym stopniu został podwyższony przez wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 2,50 p.proc.), cen żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,35 p.proc.) oraz cen związanych z transportem (o 2,04 p.proc.).

³ Szczegółowe dane dostępne pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-grudniu-2021-roku,2,122.html>.

Wykres 16. Wpływ zmian cen grup towarów i usług na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w grudniu 2021 r. analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 16. Impact of price changes of goods and services groups on the total consumer price index in December 2021 corresponding period of previous year=100

Wzrost w skali roku cen żywności i napojów bezalkoholowych w grudniu 2021 r. wyniósł 8,6% (wobec 9,5% w poprzednim miesiącu). Ceny żywności wzrosły o 8,7%, tj. w największym stopniu od 2011 r. Dalszemu przyspieszeniu uległ także wzrost cen napojów bezalkoholowych (do 8,5%).

Wyższe niż w grudniu 2020 r. były ceny odzieży i obuwia (o 2,9% wobec wzrostu o 1,9% w listopadzie 2021 r.). Ceny odzieży wzrosły o 2,3%, a ceny obuwia – o 4,0%.

Wzrost cen towarów i usług w zakresie mieszkania w skali roku wyniósł 10,0% (wobec 9,5% w poprzednim miesiącu). Za użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii konsumenci płacili o 11,2% więcej niż w grudniu 2020 r. i był to wzrost najwyższy od 2008 r. Ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego wzrosły o 5,7%, tj. najbardziej od 2000 r.

Ceny towarów i usług związanych ze zdrowiem w grudniu 2021 r. wzrosły w skali roku o 3,4% (wobec wzrostu o 3,1% w listopadzie 2021 r.).

Utrzymało się wysokie tempo wzrostu cen towarów i usług w zakresie transportu, choć było nieco mniejsze niż w listopadzie 2021 r. (w grudniu 2021 r. ceny wzrosły o 22,7% wobec 24,1% miesiąc wcześniej oraz spadku w grudniu 2020 r. o 5,7%).

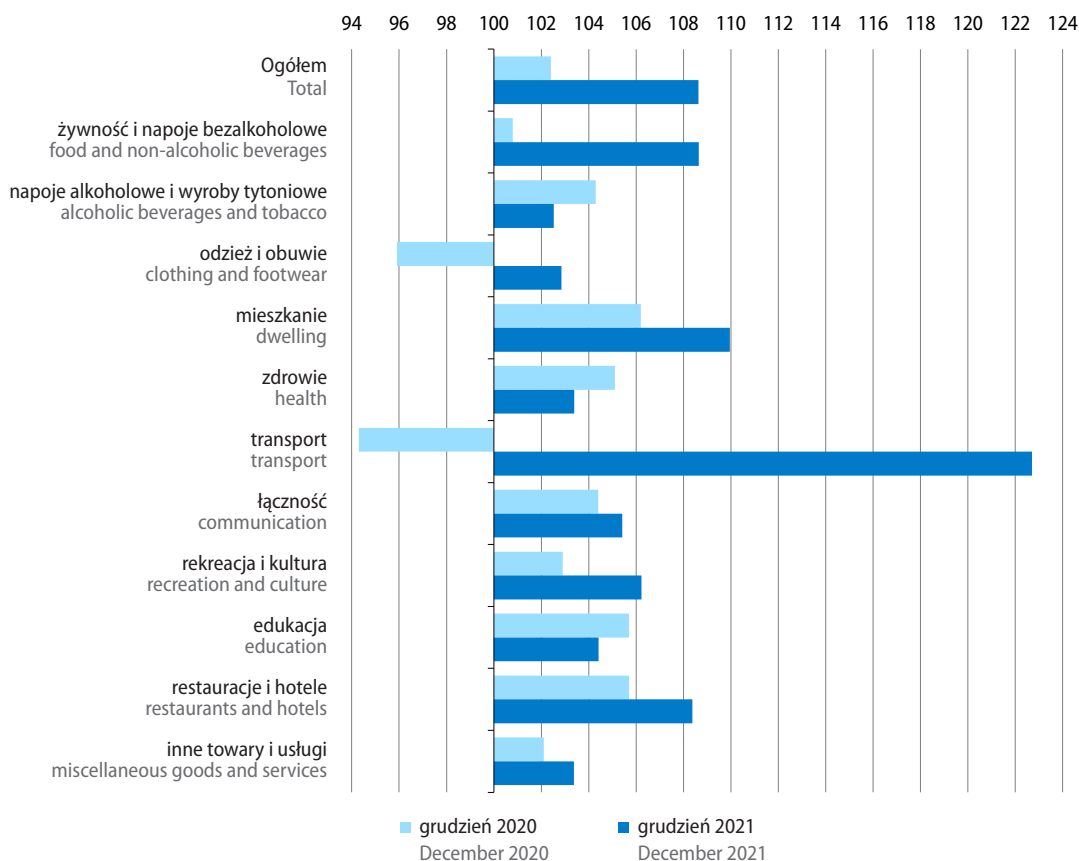
Towary i usługi związane z łącznością w grudniu 2021 r. były o 5,4% droższe niż przed rokiem (w listopadzie 2021 r. o 4,7%).

Ceny związane z rekreacją i kulturą w grudniu 2021 r. wzrosły w skali roku o 6,2% (w listopadzie 2021 r. wzrost tych cen wyniósł 5,7%), a ceny w zakresie restauracji i hoteli – o 8,4% (wobec wzrostu o 7,6% miesiąc wcześniej), w tym ceny gastronomii podniesiono o 8,1%, a zakwaterowania – o 11,1%.

W grupie inne towary i usługi ceny były o 3,4% wyższe niż rok wcześniej (w listopadzie 2021 r. wzrost cen wyniósł 2,6%).

Wykres 17. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 17. Price indices of consumer goods and services corresponding period of previous year=100

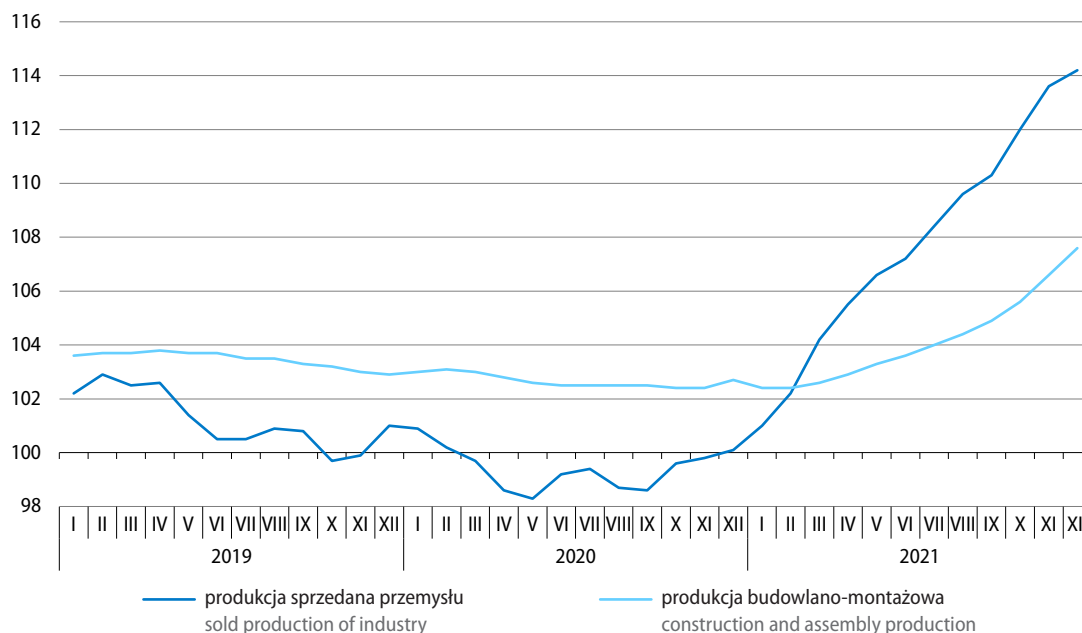

W porównaniu z poprzednim miesiącem⁴ ceny towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu 2021 r. wzrosły o 0,9% (w listopadzie 2021 r. wzrost wyniósł 1,0%). Towary podrożały o 1,0%, a usługi – o 0,7%. Wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem został podwyższony głównie przez wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych – o 0,57 p.proc., cen towarów i usług związanych z mieszkaniem – o 0,14 p.proc., a także wzrost cen w zakresie transportu – 0,09 p.proc.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie styczeń 2021 r. – grudzień 2021 r. w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy wyniósł 5,1% (wobec wzrostu o 4,6% w okresie grudzień 2021 r. – listopad 2021 r.). Ceny konsumpcyjne według **zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ wzrosły w tym okresie o 5,2%.

Wykres 18. Wskaźniki cen producentów analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 18. Producer price indices corresponding period of previous year=100

4 Szczegółowe dane dostępne pod adresem: <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-w-grudniu-2021-roku,2,122.html>.

5 Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia w sektorze gospodarstw domowych (w 2021 r. – struktura spożycia z 2021 r. w cenach grudnia 2021 r.; z uwagi na znaczący wpływ pandemii na strukturę wydatków, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi Eurostatu system wag zastosowany w obliczeniach HICP w 2021 r., odmiennie niż w latach poprzednich, dotyczy roku poprzedzającego rok badania, tj. 2021 (zamiast 2019 r.). Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (ECOICOP).

Ceny produkcji sprzedanej przemysłu⁶ w 2021 r. były o 7,9% wyższe niż w 2020 r. (wówczas ceny w przemyśle spadły w skali roku o 0,6%). Dynamika cen przyspieszyła w większości sekcji, z wyjątkiem dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji, gdzie tempo wzrostu cen było wolniejsze niż w 2020 r. (3,8% wobec 6,0%). W największym stopniu wzrosły ceny w górnictwie i wydobywaniu – o 19,9%. Znaczny był także wzrost cen w przetwórstwie przemysłowym – o 7,8% (wobec spadku o 1,2% w 2020 r.) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 5,5%. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego najwyższy wzrost cen obserwowano w produkcji koks i produktów rafinacji ropy naftowej (o 52,2% wobec spadku o 20,2% w 2020 r.). Dużo wyższe niż w roku poprzednim były także ceny m.in. w produkcji metali (o 27,7%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 12,8%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 11,8%). Znacznie wzrosły również ceny w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 7,1%), wyrobów z metali (o 6,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 6,0%) oraz w produkcji artykułów spożywczych (o 5,0%). Spadek cen notowano natomiast m.in. w produkcji wyrobów tytoniowych (o 0,4%), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 2,4%) oraz w produkcji odzieży (o 2,6%).

Tablica 15. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie

Table 15. Price indices in industry and construction

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano-montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
	Grudzień roku poprzedniego=100					December of previous year=100
2020						
XII	100,1	108,5	99,2	103,1	106,3	102,7
2021						
XII	114,2	122,5	113,7	116,2	104,0	107,6
	Miesiąc poprzedni=100					Previous month=100
2020						
XI	100,0	100,6	100,0	100,0	100,2	100,2
XII	100,3	102,2	100,2	100,2	100,5	100,2
2021						
I	101,0	103,0	101,1	100,2	100,3	100,3
II	101,0	102,6	100,9	101,1	100,3	100,2
III	101,6	104,1	101,6	100,4	100,5	100,4
IV	100,7	100,3	100,8	100,3	100,1	100,5
V	100,9	103,6	100,8	100,7	100,5	100,5
VI	100,9	97,7	101,0	100,6	100,7	100,5
VII	101,5	101,4	101,6	100,5	100,3	100,6
VIII	100,7	99,7	100,8	100,9	100,3	100,7
IX	100,9	99,6	100,9	101,0	100,1	100,7
X	102,0	106,4	101,9	102,2	100,0	100,9
XI	101,4	103,1	101,3	102,0	100,7	101,1
XII	100,8	99,3	100,2	105,4	100,2	101,0

6 W przypadku cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz cen produkcji budowlano-montażowej dla ostatniego dostępnego okresu prezentowane są dane wstępne.

Tablica 15. Wskaźniki cen w przemyśle i budownictwie (dok.)

Table 15. Price indices in industry and construction (cont.)

Okresy Periods	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu Prices of sold production of industry					Ceny produkcji budowlano- montażowej Prices of construction and assembly production
	ogółem total	górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	przetwórstwo przemysłowe manufacturing	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					Corresponding period of previous year=100
2020						
XI	99,8	106,5	99,1	102,5	106,3	102,4
XII	100,1	108,5	99,2	103,1	106,3	102,7
I–III	100,2	97,9	99,9	103,2	105,7	103,0
IV–VI	98,7	99,5	98,1	102,4	105,9	102,6
VII–IX	98,9	105,3	98,1	102,1	106,1	102,5
X–XII	99,9	106,9	99,0	102,7	106,3	102,4
I–XII	99,4	102,4	98,8	102,6	106,0	102,6
2021						
I	101,0	111,3	100,4	101,8	103,4	102,4
II	102,2	115,4	101,6	102,2	103,3	102,4
III	104,2	123,3	103,6	102,5	103,5	102,6
IV	105,5	122,2	105,3	102,7	103,3	102,9
V	106,6	125,1	106,4	103,3	103,6	103,3
VI	107,2	119,2	107,2	103,7	104,1	103,6
VII	108,4	117,6	108,6	104,1	104,1	104,0
VIII	109,6	117,8	109,9	104,9	104,2	104,4
IX	110,3	115,0	110,7	105,9	103,9	104,9
X	112,0	123,1	112,2	108,3	103,8	105,6
XI	113,6	126,1	113,7	110,4	104,3	106,6
XII	114,2	122,5	113,7	116,2	104,0	107,6
I–III	102,4	116,6	101,9	102,1	103,4	102,5
IV–VI	106,5	122,1	106,3	103,2	103,7	103,3
VII–IX	109,5	116,8	109,7	105,0	104,0	104,4
X–XII	113,3	123,9	113,2	111,6	104,0	106,5
I–XII	107,9	119,9	107,8	105,5	103,8	104,2

W grudniu 2021 r.⁶ **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** były o 14,2% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 13,6% w listopadzie 2021 r. oraz o 0,1% w grudniu 2020 r.). Spośród sekcji przemysłu najbardziej wzrosły ceny w górnictwie i wydobywaniu – o 22,5%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ceny podniesiono o 16,2%, w przetwórstwie przemysłowym – o 13,7%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – o 4,0%. Wśród działów przetwórstwa przemysłowego wysoki był wzrost cen w produkcji koksu, produktów rafinacji ropy naftowej (o 65,1% wobec spadku tych cen przed rokiem – o 14,9%). W dużym stopniu wzrosły również ceny m.in. w produkcji metali (o 37,8%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 27,7%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 19,9%), papieru i wyrobów z papieru (o 16,0%), artykułów spożywczych (o 13,3%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 12,2%). Znacznie wyższe niż w grudniu 2020 r. były również ceny w produkcji m.in. wyrobów z metali (o 11,6%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 8,0%), mebli (o 7,6%) oraz w produkcji urządzeń elektrycznych (o 5,7%). Spadły natomiast ceny produkcji m.in. poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników (o 1,7%) oraz odzieży (o 3,4%).

W porównaniu z poprzednim miesiącem ceny produkcji sprzedanej przemysłu w grudniu 2021 r. wzrosły o 0,8% (wobec wzrostu o 1,4% w listopadzie 2021 r.). Wzrost cen notowano w większości sekcji przemysłu, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania, gdzie ceny spadły o 0,7%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ceny były wyższe niż przed miesiącem o 5,4%, w przetwórstwie przemysłowym oraz w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – po 0,2%.

Ceny produkcji budowlano-montażowej⁶ w 2021 r. były o 4,2% wyższe niż w roku poprzednim (wobec wzrostu o 2,6% w 2020 r.). Ceny związane z budową budynków, według szacunków, wzrosły o 4,7%, z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 4,2%, a ceny robót budowlanych specjalistycznych – o 3,5%. W grudniu 2021 r. ceny produkcji budowlano-montażowej wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem o 1,0% i były o 7,6% wyższe niż przed rokiem.

⁶ W przypadku cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz cen produkcji budowlano-montażowej dla ostatniego dostępnego okresu prezentowane są dane wstępne.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym** i w notatce sygnałnej dotyczącej cen konsumpcyjnych, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 35. WSKAŹNIKI CEN PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

TABL. 37. WSKAŹNIKI CEN NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH I PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

TABL. 42. WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

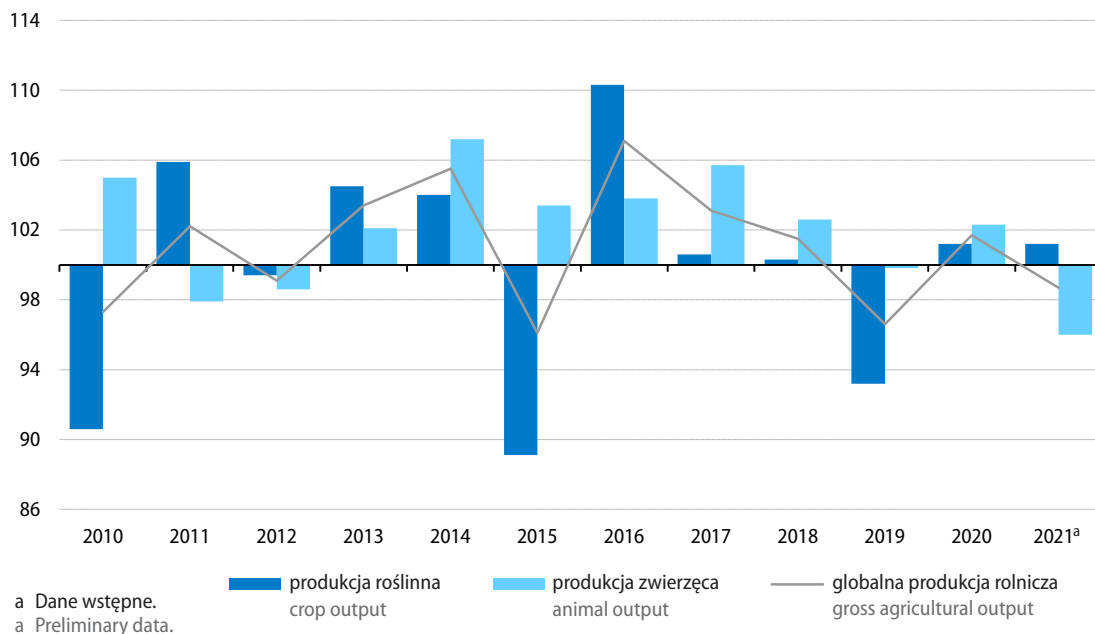
NOTATKA SYGNAŁNA: WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W GRUDNIU 2021 ROKU

Rolnictwo Agriculture

Według wstępnego szacunku globalna produkcja rolnicza¹ w 2021 r. była mniejsza niż w roku poprzednim – o 1,3% (po wzroście w 2020 r. o 1,7%). Ograniczeniu uległa produkcja zwierzęca (o 4,0% wobec wzrostu o 2,3% rok wcześniej), przy zwiększeniu produkcji roślinnej (o 1,2%, tj. podobnie jak w 2020 r.).

Wykres 19. Globalna produkcja rolnicza rok poprzedni=100

Chart 19. Gross agricultural output
previous year=100

Spadek produkcji zwierzęcej wynikał ze zmniejszonej produkcji żywca drobiowego (o 7,2%), jaj kurzych (o 6,6%) oraz żywca wołowego (o 1,3%). Produkcja żywca wieprzowego była nieznacznie większa niż w 2020 r. (o 0,9%).

Produkcja roślinna kształtowała się pod wpływem na ogół korzystnych warunków agrometeorologicznych występujących w okresie wegetacji. Średnia roczna suma opadów na obszarze kraju w 2021 r. była o ok. 2% wyższa od średniej z lat 1991–2020, a średnia temperatura powietrza zbliżona do średniej z wielolecia (ok. 9°C).

Na rynku rolnym w 2021 r. przeciętne ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych były znacznie wyższe niż rok wcześniej. Spadły jedynie ceny żywca wieprzowego i ziemniaków.

¹ W cenach stałych.

Tablica 16. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) globalnej produkcji rolniczej
 Table 16. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of gross agricultural output

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^a	2020	2021
	rok poprzedni=100 previous year=100								struktura w % structure in %	
Ogółem Total	97,3	96,1	107,1	103,1	101,5	96,6	101,7	98,7	100,0	100,0
Produkcja roślinna Crop output	90,6	89,1	110,3	100,6	100,3	93,2	101,2	101,2	51,1	51,3
Produkcja zwierzęca Animal output	105,0	103,4	103,8	105,7	102,6	99,8	102,3	96,0	48,9	48,7

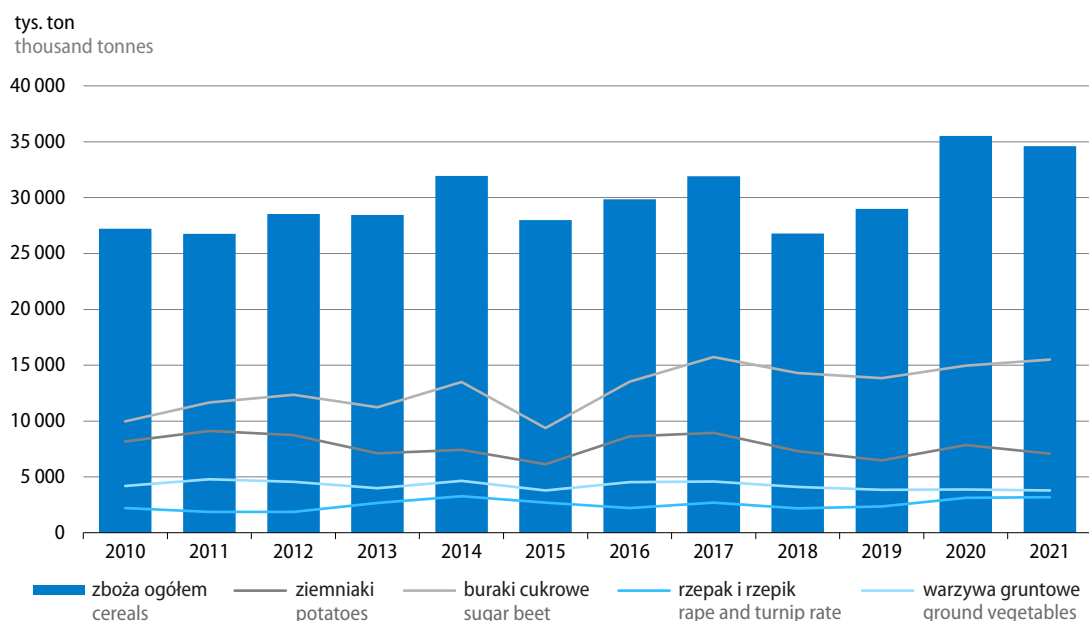
a Dane wstępne.

a Preliminary data.

Według wynikowego szacunku spośród głównych ziemiopłodów rolnych w 2021 r. mniejsze niż w roku poprzednim były **zbiory** m.in.: ziemniaków (o 10,0%), zbóż ogółem (o 3,0%, w tym znacznie spadły zbiory m.in. żyta – o 15,0% i pszenżyta – o 12,0%) oraz warzyw gruntowych (o 1,0%). Większe niż w 2020 r. były natomiast zbiory owoców z drzew (o 13,0%), buraków cukrowych (o 4,0%), rzepaku i rzepiku oraz owoców jagodowych (po 2,0%). W porównaniu ze średnimi zbiorami z lat 2011–2015 w 2021 r. zbiory ziemiopłodów były przeważnie dużo większe, wyjątek stanowiły m.in. zbiory ziemniaków i warzyw gruntowych.

Wykres 20. Zbiory głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych

Chart 20. Production of main agricultural and orchard crops

Tablica 17. Plony i zbiory głównych ziemiopłodów rolnych
 Table 17. Yields of main crops

Wyszczególnienie Specification	Zbiory Production			Plony Yields		
	w mln ton in million tonnes	2020=100	2011–2015 ^a = =100	z 1 ha w dt from 1 ha in decitonnes	2020=100	2011–2015 ^a = =100
Zboża ogółem Cereals in total	34,6	97,0	120,5	46,5	97,0	122,8
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi of which basic cereals including cereal mixed)	27,0	94,0	108,0	42,6	95,0	117,7
pszenica wheat	12,1	95,7	121,1	50,7	94,9	113,9
żyto rye	2,5	85,0	92,3	33,1	94,0	118,6
jęczmień barley	3,0	100,6	90,5	41,8	94,1	115,9
owies oats	1,7	100,0	123,2	31,4	95,0	113,5
pszenżyto triticale	5,5	88,0	121,4	42,5	95,3	118,8
mieszanki zbożowe cereal mixed	2,2	107,3	72,1	34,1	96,9	114,0
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	3,2	102,0	128,9	32,1	101,0	114,4
Ziemniaki Potatoes	7,1	90,0	89,2	300,0	86,0	128,2
Buraki cukrowe Sugar beet	15,5	104,0	133,4	619,3	107,5	105,4
Warzywa gruntowe Field vegetables	3,8	99,0	87,9	.	.	.
Owoce z drzew Tree fruit	4,4	113,0	131,0	.	.	.
Owoce jagodowe Berry fruit	0,6	102,0	101,4	.	.	.

a Przeciętne roczne.

a Annual averages.

W 2021 r. ceny wszystkich podstawowych środków do produkcji rolnej były wyższe niż w roku poprzednim. W największym stopniu wzrosły ceny nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych – przeciętnie o 70,1%. Dużo wyższe niż w 2020 r. były również ceny paliw, olejów i smarów technicznych – o 28,3% oraz pasz – o 16,5%. Więcej niż w poprzednim roku płacono także za maszyny i narzędzia rolnicze oraz obsługę maszynową produkcji rolniczej i ogrodniczej – po 13,2%, a także za materiały budowlane – o 10,4%. W najmniejszym stopniu wzrosły ceny nasion siewnych, drzewek i sadzonek – o 6,2% oraz środków ochrony roślin i usług weterynaryjnych – po ok. 5%.

Tablica 18. Wskaźniki cen detalicznych środków do produkcji rolnej

Table 18. Retail prices of products for agricultural production

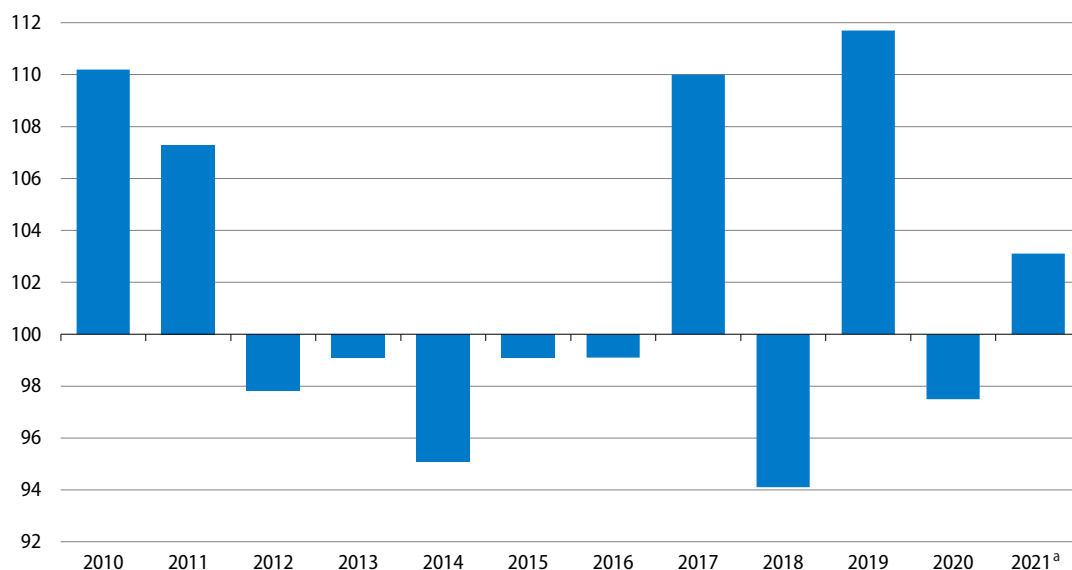
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^a
	rok poprzedni=100 previous year=100							
Nasiona siewne, drzewka, sadzonki i inne Sown seeds, tree cuttings and seedlings	102,9	94,5	105,9	98,5	100,6	104,7	102,5	106,2
Nawozy mineralne lub chemiczne oraz wapniowe Mineral or chemical and lime fertilizers	89,4	100,1	95,8	97,9	100,5	106,8	97,5	170,1
tym: of which								
azotowe nitrogenous	91,4	100,3	93,3	98,7	100,8	108,7	96,0	197,2
fosforowe phosphate	82,9	99,0	100,4	96,8	99,4	107,4	100,4	134,4
wapniowe lime	101,6	101,8	100,6	100,6	100,6	101,5	102,3	110,2
Środki ochrony roślin Crop protection products	100,8	101,6	101,3	102,1	101,4	101,9	102,0	104,9
Pasze Feedingstuffs	100,4	97,2	99,3	100,8	102,5	103,8	101,4	116,5
Maszyny i narzędzia rolnicze Machinery and equipment for agriculture	101,4	100,6	100,6	101,6	102,8	103,5	103,8	113,2
Materiały budowlane ^b Construction materials ^b	99,2	99,6	100,0	101,3	104,0	104,6	103,2	110,4
Paliwa, oleje i smary techniczne (łącznie z węglem i energią elektryczną) Fuels, oils and technical lubricants (including coal and electricity)	108,8	89,8	94,4	105,9	107,1	101,0	93,5	128,3
Obsługa maszynowa produkcji rolniczej i ogrodniczej Machinery services for farming and gardening	103,5	101,5	100,3	102,5	102,2	103,1	103,8	113,2
Usługi weterynaryjne Veterinary services	101,7	101,0	100,6	101,8	102,9	102,5	103,1	104,8

a Dane wstępne. b Od 2018 r. łącznie z usługami.

a Preliminary data. b Since 2018, including services.

Rynkowe uwarunkowania produkcji rolniczej w 2021 r. były korzystne dla producentów rolnych (przeciwieństwo niż w poprzednim roku). Według szacunków ceny produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne wzrosły w porównaniu z 2020 r. (o 3,2%), natomiast przeciętne ceny towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne nie zmieniły się istotnie (ich wzrost wyniósł 0,1%). W rezultacie **wskaźnik relacji cen („nożyce cen”)** wyniósł 103,1 wobec 97,5 w 2020 r.

Wykres 21. Nożyce cen
Chart 21. Price gap

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Tablica 19. Wskaźniki cen produktów rolnych sprzedawanych oraz cen towarów i usług zakupywanych przez gospodarstwa indywidualne w rolnictwie

Table 19. Price indices of sold agricultural products and of goods and services purchased by private farms in agriculture

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^a
	rok poprzedni=100 previous year=100							
Ceny produktów rolnych sprzedawanych Price indices of sold agricultural products	112,1	96,7	97,9	112,0	97,2	115,7	97,7	103,2
Ceny towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i inwestycje Price indices of goods and services purchased for the purposes of the current agricultural production and for investments	101,7	97,6	98,8	101,8	103,3	103,6	100,2	100,1
Wskaźnik relacji cen („nożyce cen”) produktów rolnych sprzedawanych do towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i inwestycje Index of price relations of sold agricultural products to prices of goods and services purchased for the purposes of the current agricultural production and for investments ('price gap')	110,2	99,1	99,1	110,0	94,1	111,7	97,5	103,1

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

W okresie lipiec–grudzień 2021 r. skupiono mniej niż rok wcześniej (o 18,4%) **zbóż podstawowych** z ubiegłorocznych zbiorów, na co wpłynęło ograniczenie dostaw wszystkich podstawowych gatunków zbóż. W grudniu 2021 r. skup zbóż był o 30,9% mniejszy niż przed rokiem.

Skup **ziemniaków** w 2021 r. był o 2,6% większy od notowanego w roku poprzednim (w tym w grudniu zwiększył się o 65,3% w skali roku).

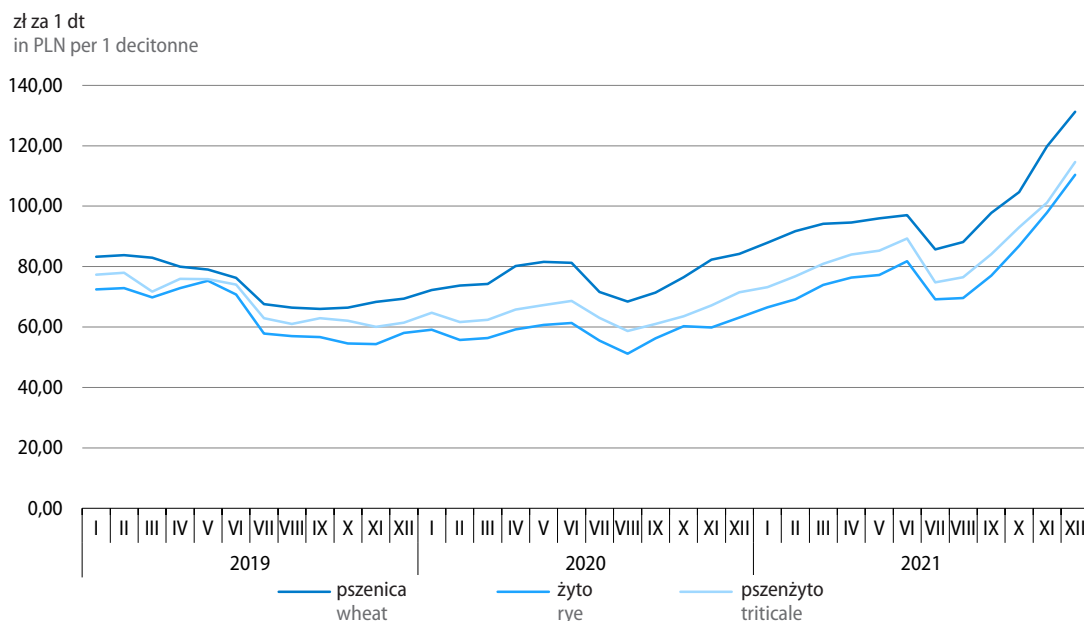
Tablica 20. Skup produktów roślinnych^a
Table 20. Procurement of major crop products^a

Wyszczególnienie Specification	XII 2021			VII 2021–XII 2021		
	w tys. ton in thousand tonnes	XI 2021=100	XII 2020=100	w tys. ton in thousand tonnes	VII 2020– –XII 2020=100	udział w zbiorach 2021 r. w % share of procurement harvests in 2021 in %
Ziarno zbóż^b Cereal grains^b	451,6	103,7	69,1	4576,0	81,6	17,0
w tym: of which:						
pszenica wheat	326,6	106,2	70,0	2888,1	84,1	23,8
pszenżyto triticale	47,6	91,7	59,6	579,4	71,6	10,6
żyto rye	34,0	105,9	49,6	442,0	65,5	17,6
Ziemniaki Potatoes	326,6	97,1	165,3	1503,9	102,6	21,3

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

a Without the procurement realized by natural persons. b Basic cereals including cereal mixed and excluding cereals designated for sowing.

Wykres 22. Przeciętne ceny skupu zbóż
Chart 22. Average procurement prices of cereal grain

Przeciętne ceny skupu podstawowych gatunków **zbóż** w 2021 r. kształtowały się znacznie powyżej poziomu sprzed roku (po ok. 30%); w tym w grudniu wzrost ich cen był najwyższy od dziesięciu lat. Przeciętne ceny skupu **ziemniaków**, przy zwiększonej podaży, w 2021 r. obniżyły się o 3,2% w porównaniu z rokiem poprzednim (w tym w grudniu za ziemniaki płacono w skupie o 4,2% mniej niż rok wcześniej).

Tablica 21. Ceny podstawowych produktów roślinnych

Table 21. Average prices of major crop products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach ^a Marketplace prices ^a	
	XII 2021			I–XII 2021		XII 2021	
	w zł in PLN	XI 2021=100	XII 2020=100	w zł in PLN	I–XII 2020=100	w zł in PLN	XI 2021=100
Pszenvica ^b za 1 dt Wheat ^b – per dt	131,27	109,6	156,0	96,88	129,0	126,92	110,1
Pszenvyito ^b za 1 dt Triticale ^b – per dt	114,59	113,3	160,2	83,14	131,7	108,59	112,2
Żyto ^b za 1 dt Rye ^b – per dt	110,39	112,8	174,8	75,43	132,8	96,70	110,0
Ziemniaki ^c za 1 dt Potatoes ^c – per dt	35,17	102,7	95,8	43,53	96,8	141,83	103,2

a Badanie cen targowiskowych było zawieszono od kwietnia do czerwca 2020 r. oraz od listopada 2020 r. do czerwca 2021 r. ze względu na decyzję o zamknięciu targowisk z powodu zagrożenia chorobą COVID-19. b Bez ziarna siewnego. c Na targowiskach – jadalne późne.

a The marketplace price survey was suspended from April to June 2020 and since November 2020 to June 2021 due to the decision to close marketplaces because of the threat of the COVID-19 disease. b Without seed. c On marketplaces – late edible.

W 2021 r. skupiono nieznacznie mniej **żywca rzeźnego** ogółem (w wadze poubojowej ciepłej) niż w roku poprzednim (o 0,9%), co było wynikiem ograniczenia dostaw drobiu. W grudniu 2021 r. mniejsza niż rok wcześniej była podaż żywca drobiowego oraz wieprzowego i w efekcie skup żywca ogółem był o 6,6% mniejszy niż w grudniu 2020 r.

Do skupu w 2021 r. dostarczono podobną ilość **mleka** jak rok wcześniej (o 0,4% większą). W grudniu 2021 r. skup mleka był o 1,3% większy niż przed rokiem.

Tablica 22. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a
Table 22. Procurement of major animal products^a

Wyszczególnienie Specification	XII 2021			I–XII 2021	
	w tys. ton in thousand tonnes	XI 2021=100	XII 2020=100	w tys. ton in thousand tonnes	I–XII 2020=100
Żywiec rzeźny ^b Animal for slaughter ^b	315,1	94,8	93,4	4177,6	99,1
w tym: of which:					
wołowy (z cielęcym) cattle (including calves)	19,7	101,6	103,8	311,0	101,9
wieprzowy pigs	120,9	94,7	89,5	1677,7	107,5
drobiowy poultry	174,3	94,1	95,1	2185,4	93,1
Mleko Milk	998,2 ^c	106,3	101,3	12134,9 ^c	100,4

a W okresie lipiec–grudzień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. c W milionach litrów.

a In the period of July–December without the procurement realized by natural persons. b Includes cattle, calves, pigs, sheep, horses and poultry; in terms of meat including fats in warm post-slaughter weight. c In million litres.

Przy zwiększonych dostawach, przeciętne ceny skupu **żywca wieprzowego** w 2021 r. kształtowały się poniżej poziomu z 2020 r. (o 7,7%), przy czym w grudniu odnotowano ich znaczny wzrost w skali roku (o 16,6% wobec wyraźnego spadku w grudniu 2020 r.). Relacja cen skupu wieprzowiny do cen żyta w skupie² w grudniu 2021 r. wyniosła 4,2 i była gorsza niż w analogicznym miesiącu 2020 r. (6,3).

Przeciętne ceny skupu **drobiu rzeźnego**, przy spadku podaży, w 2021 r. były o 19,0% wyższe niż w roku poprzednim. Od kwietnia w kolejnych miesiącach tempo wzrostu cen przyspieszało i w grudniu wyniosło 35,8% w skali roku.

² Wobec braku badania cen produktów rolnych na targowiskach w grudniu 2020 r. nie było możliwe obliczenie relacji cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach za ten okres.

Tablica 23. Ceny podstawowych produktów rolnych pochodzenia zwierzęcego
 Table 23. Average prices of major animal products

Wyszczególnienie Specification	Ceny w skupie Procurement prices					Ceny na targowiskach ^a Marketplace prices ^a	
	XII 2021			I–XII 2021		XII 2021	
	w zł in PLN	XI 2021=100	XII 2020=100	w zł in PLN	I–XII 2020=100	w zł in PLN	XI 2021=100
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej: Animals for slaughter (in live weight) – per kg:							
w tym: of which:							
bydło (bez cieląt) ^b cattle (excluding calves) ^b	9,38	100,6	141,3	7,59	118,9	7,71	95,1
w tym młode bydło of which young cattle	9,57	100,2	139,9	7,77	119,2	7,95	94,2
trzoda chlewna pigs	4,61	107,8	116,6	4,82	92,3	6,46	100,9
drób poultry	4,57	105,0	135,8	4,19	119,0	.	.
Prosię na chów za 1 szt. Piglet – per head	240,0	95,2
Mleko za 1 hl Milk per hl	184,13	106,0	120,4	156,61	113,7	.	.

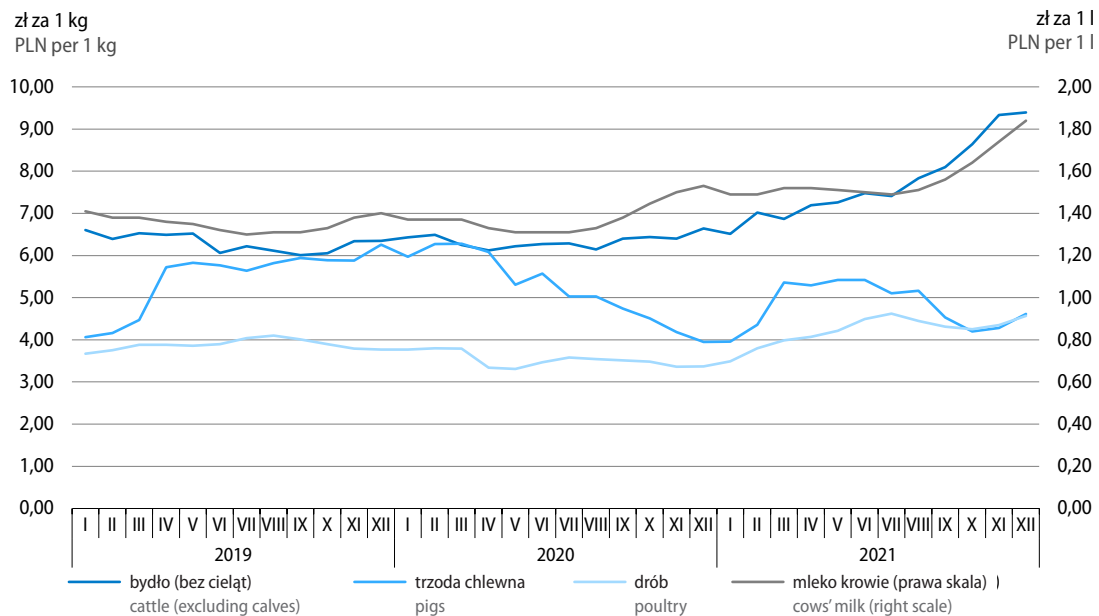
a Badanie cen targowiskowych było zawieszono od kwietnia do czerwca 2020 r. oraz od listopada 2020 r. do czerwca 2021 r. ze względu na decyzję o zamknięciu targowisk z powodu zagrożenia chorobą COVID-19. b Na targowiskach średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a The marketplace price survey was suspended from April to June 2020 and since November 2020 to June 2021 due to the decision to close marketplaces because of the threat of the COVID-19 disease. b On marketplaces – average weighted price of cattle for slaughter calculated with the use of structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

Znacznie powyżej poziomu z poprzedniego roku kształtowały się w 2021 r. również przeciętne ceny na rynku wołowiny – ceny **żywca wołowego** były o 18,9% wyższe, a **młodego bydła rzeźnego** – o 19,2%. Wysoki wzrost obserwowano głównie w dwóch ostatnich miesiącach roku (w grudniu przekroczył odpowiednio 41% i 39% w skali roku).

Przeciętne ceny **mleka** w 2021 r. były o 13,7% wyższe niż w roku poprzednim, w tym w grudniu (przy zwiększonych dostawach surowca) ich wzrost wyniósł 20,4%.

Wykres 23. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka
 Chart 23. Average procurement prices of animals for slaughter and of cows' milk

Spośród **relacji cen** detalicznych środków produkcji do cen skupu produktów rolnych w 2021 r. lepiej niż w 2020 r. kształtowały się m.in. relacje cen detalicznych ciągnika rolniczego, mieszanki paszowej dla tuczników oraz oleju napędowego do cen skupu większości podstawowych produktów rolnych. Pogorszyła się natomiast m.in. relacja cen detalicznych prezentowanych środków produkcji w odniesieniu do cen żywca wieprzowego oraz relacja ceny detalicznej saletry amonowej do cen żywca wołowego oraz mleka.

Tablica 24. Relacje cen detalicznych wybranych środków produkcji dla rolnictwa do cen skupu podstawowych produktów rolnych

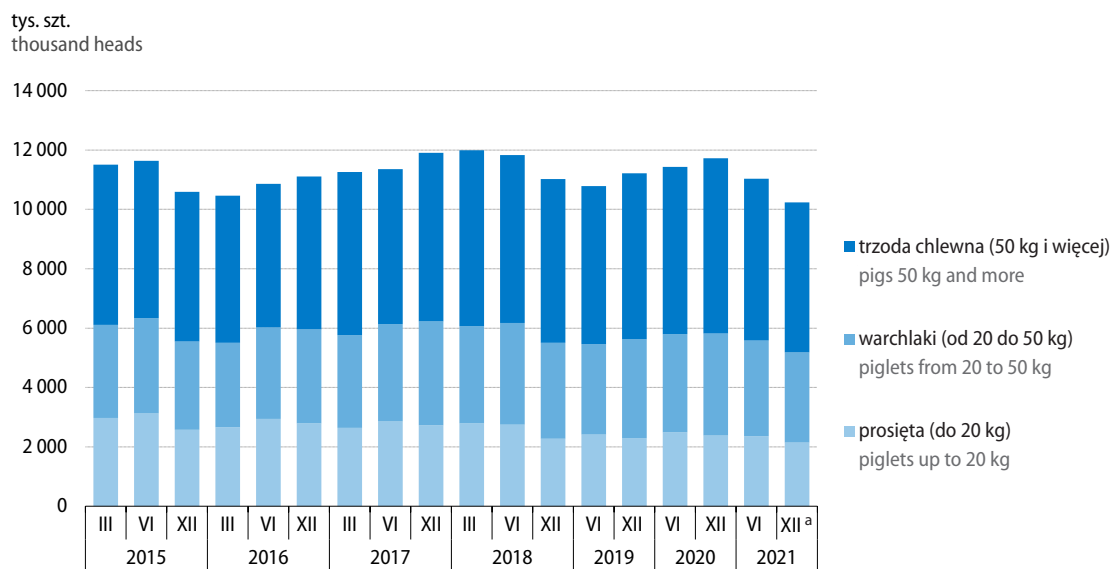
Table 24. Relations between retail prices of selected means of production for agriculture and procurement prices of some agricultural products

Wyszczególnienie Specification	Lata/ Kwartały Years/ Quarters	Ceny środków produkcji wyrażone w: Prices of production goods expressed in:					hl mleka hl of cows' milk
		dt decitonnes				żywca slaughter	
		pszenicy wheat	żyta rye	wieprzowego pigs	wołowego cattle		
Ciągnik rolniczy – szt. Farm tractor – per unit	2020	3324	4396	478	391	1813	
	I	3346	4296	398	384	1791	
	II	3076	4116	441	401	1894	
	III	3588	4696	509	398	1869	
	IV	3137	4159	603	391	1701	
	2021	2778	3568	558	354	1719	
	I	2825	3684	562	379	1722	
	II	2760	3374	492	362	1747	
	III	2980	3774	552	349	1788	
	IV	2408	2964	648	309	1624	
Saletra amonowa – 1 dt Ammonium nitrate – per decitonne	2020	1,7	2,2	0,24	0,20	0,92	
	I	1,8	2,3	0,21	0,20	0,94	
	II	1,6	2,1	0,23	0,21	0,98	
	III	1,8	2,3	0,25	0,20	0,93	
	IV	1,5	2,0	0,29	0,19	0,82	
	2021	1,7	2,2	0,34	0,22	1,1	
	I	1,4	1,8	0,28	0,19	0,86	
	II	1,5	1,8	0,26	0,19	0,93	
	III	1,6	2,1	0,30	0,19	0,98	
	IV	2,1	2,6	0,56	0,27	1,4	
Mieszanka paszowa dla tuczników – 1 dt Compound feedingstuffs – per decitonne	2020	2,0	2,7	0,29	0,24	1,1	
	I	2,0	2,6	0,24	0,23	1,1	
	II	1,8	2,5	0,26	0,24	1,1	
	III	2,2	2,9	0,31	0,24	1,1	
	IV	1,9	2,5	0,37	0,24	1,0	
	2021	1,8	2,3	0,36	0,23	1,1	
	I	1,8	2,3	0,35	0,24	1,1	
	II	1,8	2,2	0,32	0,23	1,1	
	III	2,0	2,5	0,37	0,23	1,2	
	IV	1,6	2,0	0,43	0,21	1,1	
Olej napędowy – 1 hl Diesel oil – per hectolitre	2020	6,0	8,0	0,86	0,71	3,3	
	I	6,9	8,9	0,82	0,80	3,7	
	II	5,2	6,9	0,74	0,67	3,2	
	III	6,3	8,2	0,89	0,69	3,3	
	IV	5,5	7,3	1,1	0,68	3,0	
	2021	5,6	7,2	1,1	0,71	3,5	
	I	5,3	6,9	1,1	0,71	3,2	
	II	5,5	6,8	0,98	0,72	3,5	
	III	6,1	7,7	1,1	0,71	3,6	
	IV	5,1	6,3	1,4	0,66	3,4	

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego badania przeprowadzonego w grudniu 2021 r. **pogłowie trzody chlewnej** zmniejszyło się o 12,7% w porównaniu ze stanem sprzed roku (do ok. 10242 tys. sztuk). Ograniczeniu uległa liczebność wszystkich grup produkcyjno-użytkowych, w tym w największym stopniu loch prośnych (o 20,6%).

Wykres 24. Pogłowie trzody chlewnej

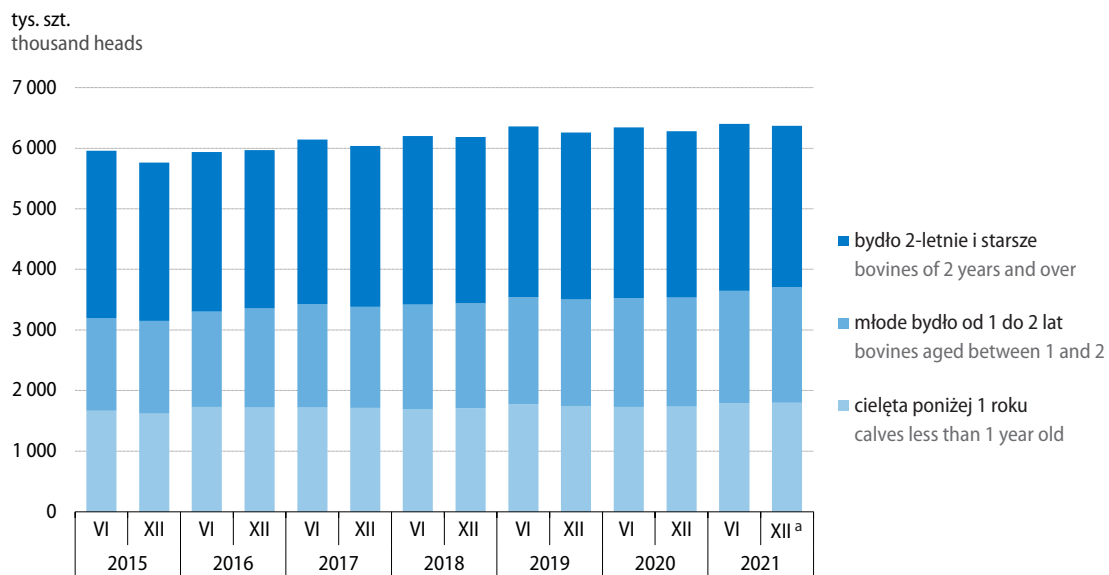
Chart 24. Pigs livestock

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Pogłowie bydła ogółem, według wstępnych danych, zwiększyło się w stosunku stanu z grudnia 2020 r. o 1,5% (do ok. 6372 tys. sztuk). Wzrosła liczebność młodego bydła (od 1 do 2 lat) – o 6,1% oraz cieląt – o 3,8%; zmniejszyło się natomiast pogłowie pozostałych grup produkcyjno-użytkowych.

Wykres 25. Pogłowie bydła
Chart 25. Cattle livestock

a Dane wstępne.
a Preliminary data.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 39. PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

TABL. 41. RELACJE CEN W ROLNICTWIE

TABL. 47. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

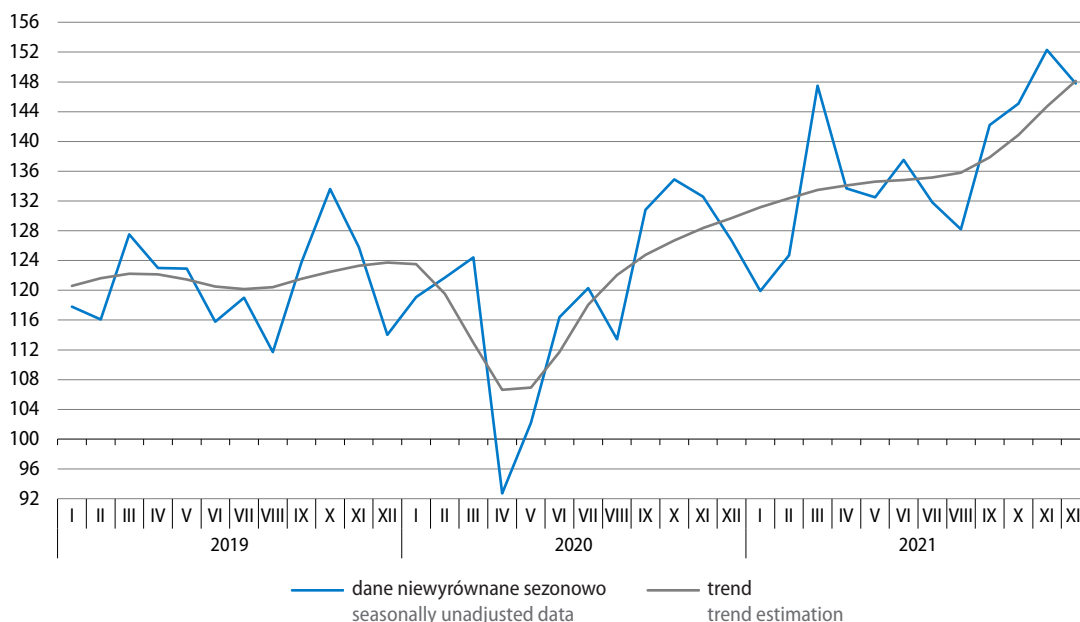
Przemysł Industry

W 2021 r. wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (odnotowany po niewielkim spadku przed rokiem) był najwyższy od początku transformacji ustroju gospodarczego w Polsce. We wszystkich kwartałach produkcja była znacznie większa niż rok wcześniej.

Według wstępnych szacunków w 2021 r. **produkcja sprzedana przemysłu ogółem**¹ była o 14,4% wyższa niż w roku poprzednim (wobec spadku o 1,9% w 2020 r.).

Wykres 26. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 26. Sold production of industry (constant prices) monthly average of 2015=100

W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób **produkcja sprzedana przemysłu**² w 2021 r. zwiększyła się o 14,9% (wobec spadku o 1,0% rok wcześniej). Największy jej wzrost w skali roku notowano w II kwartale 2021 r. – o 30,2% (po spadku przed rokiem), natomiast w pozostałych okresach tempo wzrostu kształtowało się od 7,8% w I kwartale do 13,2% w IV kwartale.

1 W cenach stałych; łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób.

2 W cenach stałych.

Tablica 25. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe)
 Table 25. Sold production of industry (constant prices)

Wyszczególnienie Specification	Niewyrównana sezonowo Seasonally unadjusted			Wyrównana sezonowo Seasonally adjusted
	I–XII 2020	I–XII 2021	XII 2021	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year = 100			
Przemysł Industry	99,0	114,9	116,7	113,7
Według sekcji By sections				
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	93,0	102,8	99,1	97,1
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	99,0	114,2	113,9	110,1
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and air conditioning supply	98,1	129,5	154,2	154,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	106,9	110,7	109,6	109,4
Według głównych grupowań przemysłowych By main industrial groupings				
Dobra zaopatrzeniowe Intermediate goods	101,1	118,0	117,6	114,1
Dobra inwestycyjne Capital goods	92,4	113,8	112,6	109,1
Dobra konsumpcyjne trwałe Durable consumer goods	103,5	120,7	107,2	106,1
Dobra konsumpcyjne nietrwałe Non-durable consumer goods	99,7	104,5	107,7	105,5
Dobra związane z energią Energy	94,6	118,7	139,4	138,3

Produkcja sprzedana w 2021 r. była wyższa niż w roku poprzednim we wszystkich sekcjach przemysłu, w tym najbardziej zwiększyła się w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 29,5% (wobec spadku o 1,9% w 2020 r.). W przetwórstwie przemysłowym wzrost wyniósł 14,2%, a w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji – 10,7% (przy czym w 2020 r. była to jedyna sekcja, w której odnotowano wzrost sprzedaży). W najmniejszym stopniu zwiększyła się sprzedaż w górnictwie i wydobywaniu – o 2,8% (po spadku o 7,0% w poprzednim roku).

Wzrost produkcji sprzedanej notowano w 2021 r. we wszystkich **głównych grupowaniach przemysłowych** (wobec spadku w większości grupowań w 2020 r., w tym najgłębszego w produkcji dóbr inwestycyjnych). Najbardziej zwiększyła się sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 20,7%; wyraźny jej wzrost notowano też w produkcji dóbr związanych z energią i dóbr zaopatrzeniowych – odpowiednio o 18,7% i o 18,0%. Najmniej wzrosła sprzedaż w produkcji dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 4,5%.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, wzrosła w 2021 r. w skali roku o 14,4%, przy niewielkim zwiększeniu przeciętnego zatrudnienia (o 0,4%) i wzroście przeciętnego miesięcznego nominalnego wynagrodzenia brutto o 8,5%.

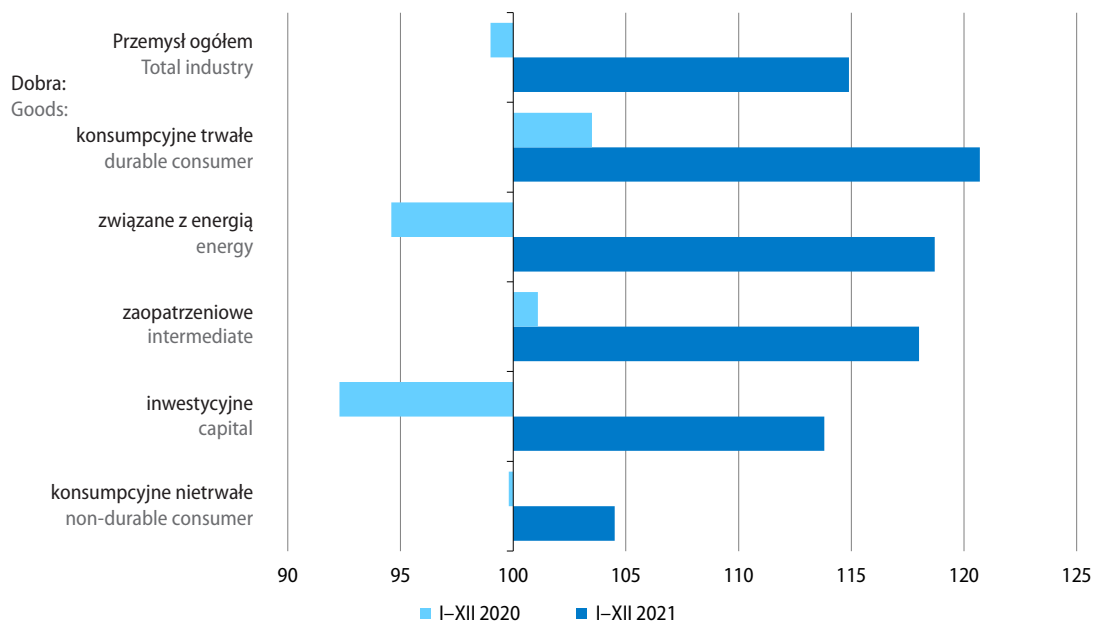
Tablica 26. Dynamika (w cenach stałych) produkcji sprzedanej przemysłu

Table 26. Indices (at constant prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2020				2021			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year =100							
Przemysł Industry	100,9	86,4	103,2	105,2	107,8	130,2	110,5	113,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	92,3	89,3	89,9	100,2	97,2	101,5	105,7	106,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	101,2	85,1	103,8	105,9	108,1	132,2	109,0	110,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	100,2	96,6	97,8	97,2	107,5	125,4	137,4	150,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	105,0	104,3	108,6	109,3	109,9	114,7	109,2	109,2

Wykres 27. Produkcja sprzedana przemysłu według głównych grupowań przemysłowych (ceny stałe) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 27. Sold production of industry by main industrial groupings (constant prices) corresponding period of previous year=100

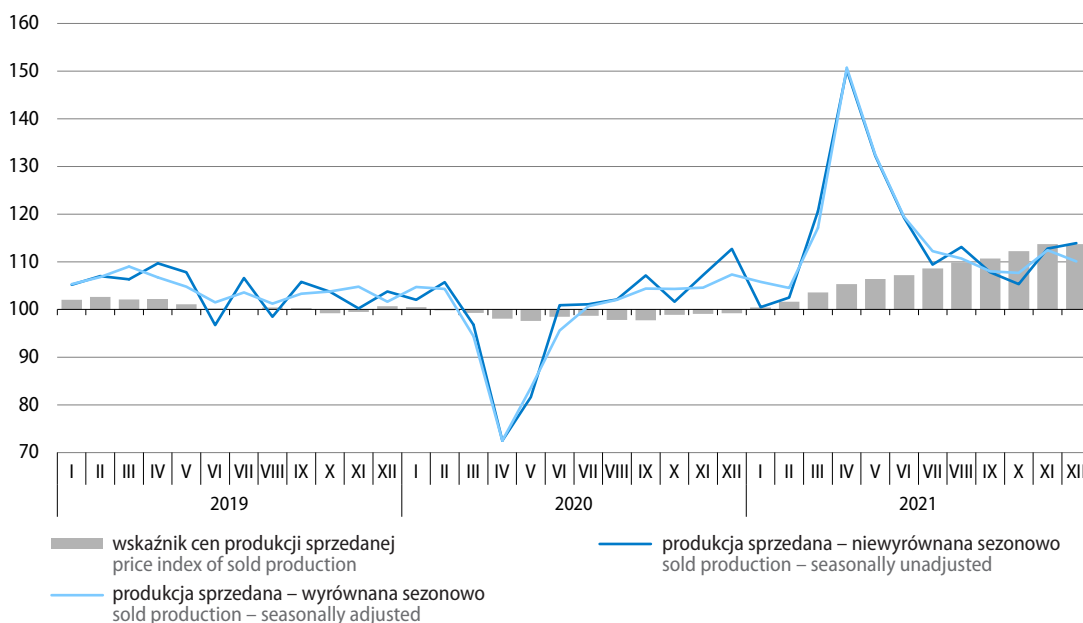
W grudniu 2021 r. produkcja sprzedana przemysłu zwiększyła się w skali roku o 16,7%, tj. w stopniu większym niż w poprzednich pięciu miesiącach. Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym wzrost produkcji w skali roku wyniósł 13,7% (tj. był nieco mniejszy niż w listopadzie 2021 r.), przy spadku produkcji w skali miesiąca – o 0,2%.

Wyższą niż w grudniu 2020 r. produkcję sprzedaną notowano w większości sekcji przemysłu, z wyjątkiem górnictwa i wydobywania (gdzie wystąpił spadek o 0,9%). Podobnie jak miesiąc wcześniej, największy był jej wzrost w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – wyniósł 54,2% (przy czym była to jedyna sekcja ze spadkiem w grudniu 2020 r.). Nadal znacznie większa niż rok wcześniej była też sprzedaż w przetwórstwie przemysłowym – o 13,9%.

Wzrost produkcji sprzedanej w skali roku utrzymał się w grudniu 2021 r. we wszystkich głównych grupowaniach przemysłowych. Największy, wyraźnie wyższy niż przed miesiącem, był on w produkcji dóbr związanych z energią, gdzie wyniósł 39,4% (przy czym było to jedyne grupowanie, w którym wystąpił spadek w grudniu 2020 r.). Nadal notowano też m.in. wyraźny wzrost sprzedaży w produkcji dóbr zaopatrzeniowych i inwestycyjnych.

Wykres 28. Produkcja sprzedana (ceny stałe) i wskaźnik cen w przetwórstwie przemysłowym analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 28. Sold production (constant prices) and price index in manufacturing corresponding period of previous year=100

Tablica 27. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu
Table 27. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry

Wyszczególnienie Specification	2020		2021		2020	
	XII	I–XII	XII	I–XII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
Przemysł Industry	111,1	99,0	116,7	114,9	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying	109,5	93,0	99,1	102,8	3,1	3,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	112,7	99,0	113,9	114,2	86,2	86,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę electricity, gas, steam and air conditioning supply	97,2	98,1	154,2	129,5	8,0	7,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja water supply; sewerage, waste management and remediation activities	111,1	106,9	109,6	110,7	2,7	2,8
Z przemysłu ogółem – działy: From total industry – divisions:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego mining of coal and lignite	101,6	83,9	132,3	114,7	1,2	1,2
produkcja artykułów spożywczych manufacture of food products	105,3	101,0	107,6	105,4	15,0	16,7
produkcja napojów manufacture of beverages	104,1	99,3	122,1	107,7	1,3	1,5
produkcja odzieży manufacture of wearing apparel	125,9	95,9	90,3	105,7	0,4	0,5
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	121,7	104,9	114,5	117,0	2,8	2,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru manufacture of paper and paper products	114,0	102,7	121,7	114,7	3,1	3,2
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej manufacture of coke and refined petroleum products	95,0	91,0	114,6	103,2	5,4	4,2
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych manufacture of chemicals and chemical products	109,9	102,8	133,8	117,3	4,7	4,4
produkcja wyrobów farmaceutycznych manufacture of pharmaceutical products	101,2	106,0	107,6	103,5	0,7	0,8
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych manufacture of rubber and plastic products	124,9	101,3	113,9	117,8	6,7	6,6
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych manufacture of other non-metallic mineral products	112,1	99,7	117,0	114,1	4,0	4,2
produkcja metali manufacture of basic metals	96,3	88,6	142,7	122,6	4,2	3,3

Tablica 27. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)
Table 27. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of sold production of industry (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2020		2021		2020	
	XII	I–XII	XII	I–XII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100				struktura w % structure in %	
produkcja wyrobów z metali manufacture of metal products	115,0	101,8	118,5	119,3	7,8	7,5
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych manufacture of computer, electronic and optical products	139,6	107,3	103,6	125,6	3,1	2,9
produkcja urządzeń elektrycznych manufacture of electrical equipment	138,5	112,9	106,8	126,4	5,8	5,5
produkcja maszyn i urządzeń manufacture of machinery and equipment n.e.c.	105,0	88,7	106,3	116,4	2,8	3,0
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	109,1	86,5	112,5	114,0	8,9	9,5
produkcja pozostałego sprzętu transportowego manufacture of other transport equipment	86,9	96,1	106,4	101,0	1,5	1,8
produkcja mebli manufacture of furniture	120,7	101,1	112,3	116,0	3,0	3,1

W 2021 r. sprzedaż zwiększyła się w skali roku w większości działów przemysłu, tj. w 31 (z 34 działów), które miały 98,3% udziału w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem. Znaczny wzrost sprzedaży obserwowano m.in. w produkcji:

- urządzeń elektrycznych – o 26,4%;
- komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o 25,6% (m.in. elektronicznych elementów i obwodów drukowanych – o 27,7%);
- metali – o 22,6% (w tym surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych – o 24,4%);
- wyrobów z metali – o 19,3% (m.in. w obróbce metali i nakładaniu powłok na metale; obróbce mechanicznej elementów metalowych – o 25,5%);
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 17,8% (w tym wyrobów z gumy – o 19,3%);
- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 17,3% (m.in. podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 21,5%);
- wyrobów z drewna, korka słomy i wikliny – o 17,0% (w tym wyrobów tartacznych – o 21,3%);
- maszyn i urządzeń – o 16,4% (m.in. maszyn dla rolnictwa i leśnictwa – o 28,6%);
- mebli – o 16,0%.

Wyższa niż w 2020 r. była także m.in. produkcja sprzedana w naprawie, konserwacji i instalowaniu maszyn i urządzeń – o 18,2%.

W pozostałych 3 działach przemysłu sprzedaż w 2021 r. była niższa niż w roku poprzednim. Spadek odnotowano m.in. w produkcji skór i wyrobów skórzanych – o 7,0%.

Sprzedaż w produkcji artykułów spożywczych (stanowiąca 15,0% produkcji sprzedanej przemysłu ogółem) w 2021 r. była o 5,4% wyższa niż w 2020 r. (gdzie zwiększyła się o 1,0%). Wzrost notowano w większości grup tego działu przemysłu, z wyjątkiem produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, gdzie wystąpił głęboki spadek – o 48,0% (po wzroście o 29,0% rok wcześniej). Najbardziej zwiększyła się sprzedaż w przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 14,5%. Znaczny jej wzrost notowano także w produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 9,8%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 7,9% oraz przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 7,6%.

Spośród 302 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** objętych badaniem produkcji³ prezentacja danych o produkcji zrealizowanej w 2021 r. możliwa jest dla 300⁴. Produkcja 206 spośród nich była większa niż w roku poprzednim, w tym wyprodukowano znacznie więcej: opon, rowerów, odkurzaczy, koksów, rur stalowych, win owocowych, farb i lakierów, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, zmywarek do naczyń, odbiorników telewizyjnych, wyrobów z gumy, kuchni gazowych z piekarnikiem, kuchni elektrycznych łącznie z gazowo-elektrycznymi, energii elektrycznej, węgla brunatnego, chłodziarek i zamrażarek, soków z owoców i warzyw, płyt pilśniowych, okien z tworzyw sztucznych, wódki czystej i cukru.

Mniejsza niż w 2020 r. była natomiast produkcja 92 wyrobów i grup wyrobów przemysłowych. Wytworzono m.in. znacznie mniej: etylenu, pojazdów do transportu publicznego, mydła, obuwia, tarcicy liściastej oraz samochodów osobowych.

W grudniu 2021 r. **obróć eksportowy**⁵ przedsiębiorstw przemysłowych zwiększył się w skali roku o 24,8%, w tym do strefy euro – o 23,8% (w analogicznym miesiącu 2020 r. notowano jego wzrost odpowiednio o ok. 18% ogółem i o ok. 21% do strefy euro). Obrót eksportowy był wyższy niż rok wcześniej w większości badanych działów przemysłu, w tym w dużym stopniu wzrósł w produkcji metali – ponad dwukrotnie. Znaczny jego wzrost w skali roku notowano także m.in. w produkcji: chemikaliów i wyrobów chemicznych – o ok. 60%, wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny – o ok. 34%, wyrobów z metali – o ok. 30% oraz papieru i wyrobów z papieru – o ok. 26%. Mniejszy niż w grudniu 2020 r. był natomiast obrót eksportowy m.in. w produkcji wyrobów farmaceutycznych – o ok. 21% oraz skór i wyrobów skórzanych – o ok. 14%.

Wartość **nowych zamówień**⁶ otrzymanych przez badane przedsiębiorstwa przetwórstwa przemysłowego w grudniu 2021 r. była znacznie wyższa niż w rok wcześniej – o 51,6%, w tym na eksport o 47,6% (w grudniu 2020 r. notowano odpowiednio wzrost o ok. 7% ogółem i o ok. 9% na eksport). Nowe zamówienia zwiększyły się w skali roku we wszystkich badanych działach, w tym najbardziej w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (około trzykrotnie, zarówno ogółem, jak i na eksport). Wysoki ich wzrost notowano także m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych – o ok. 88% (w tym na eksport o ok. 77%), maszyn i urządzeń – o ok. 68% (na eksport o ok. 75%), chemikaliów i wyrobów chemicznych – o ok. 57% (na eksport o ok. 45%), metali – o ok. 52% (na eksport o ok. 59%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych – o ok. 49% (na eksport o ok. 48%). W najmniejszym stopniu wzrosły nowe zamówienia w produkcji pojazdów samochodowych, przyciep i nacze – o ok. 10% (na eksport o ok. 9%).

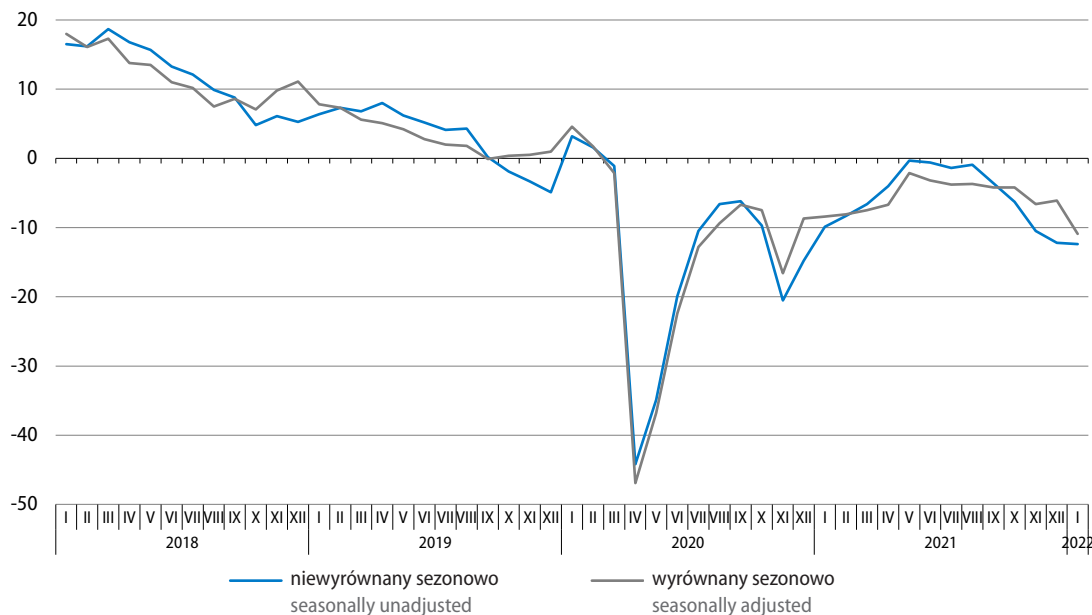
³ W ujęciu ilościowym; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 50 i więcej osób.

⁴ W związku z brakiem danych o produkcji niektórych wyrobów od części badanych podmiotów.

⁵ W cenach bieżących; dotyczy sprzedaży do krajów zarówno z wewnątrz, jak i spoza Unii Europejskiej; dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

⁶ W cenach bieżących; dane dotyczą wybranych działów przetwórstwa przemysłowego (podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 50 i więcej osób oraz ok. 10% próba podmiotów o liczbie pracujących od 10 do 49 osób).

Wykres 29. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w przetwórstwie przemysłowym
 Chart 29. General business climate indicators in manufacturing

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym oceniany jest niekorzystnie, podobnie jak miesiąc wcześniej. Diagnozy portfela zamówień, produkcji oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw są bardziej negatywne niż przed miesiącem. Przewidywania dotyczące tych obszarów pozostają niekorzystne, przy czym prognozy portfela zamówień są mniej pesymistyczne niż w grudniu 2021 r. Przedsiębiorcy nadal spodziewają się, że zatrudnienie w ich firmach może być ograniczane, a ceny wyrobów przemysłowych będą rosnąć.

Do głównych barier działalności w przetwórstwie przemysłowym, obok niepewności ogólnej sytuacji gospodarczej oraz kosztów zatrudnienia (wskazywanych także w poprzednich miesiącach), w styczniu br. przedsiębiorcy zaliczają niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne. W porównaniu z opiniami sprzed roku najbardziej zwiększyła się dotkliwość niedoboru surowców, materiałów i półfabrykatów (z przyczyn pozafinansowych), natomiast najbardziej zmalała – niedostatecznego popytu na rynku krajowym i zagranicznym.

Podobnie jak przed miesiącem, przedsiębiorcy oceniają stan zapasów wyrobów gotowych w przetwórstwie przemysłowym jako niewystarczający. Niedobór zapasów wyrobów sygnalizowany jest m.in. w produkcji odzieży, metali i wyrobów tekstylnych. Jednocześnie w niektórych działach przetwórstwa przemysłowego wciąż zgłaszany jest nadmiar zapasów wyrobów, m.in. w produkcji papieru i wyrobów z papieru oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczepek.

Wykorzystanie mocy produkcyjnych w przetwórstwie przemysłowym w styczniu br. oceniane jest, podobnie jak trzy miesiące wcześniej, na ok. 80%, tj. o ok. 2 p.proc. więcej niż w styczniu 2021 r. Większy niż przed rokiem stopień wykorzystania mocy produkcyjnych jest sygnalizowany w większości działów przetwórstwa przemysłowego, w tym m.in. w produkcji skór i wyrobów skórzanych, wyrobów z metali, maszyn i urządzeń oraz papieru i wyrobów z papieru.

Nie zmieniła się istotnie skala obaw przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego przed niekorzystnym wpływem **pandemii COVID-19** na prowadzoną działalność. Nadal zdecydowana większość firm uważa, że negatywne skutki epidemii będą dla nich nieznaczne lub nie wystąpią – 81%. Poważnych konsekwencji spodziewa się 15% przedsiębiorstw, a skutków zagrażających ich stabilności obawia się 4%. Przedsiębiorcy szacują, że związany z epidemią spadek zamówień od klientów, podobnie jak w grudniu 2021 r., wyniesie 3%. Nieco gorzej niż miesiąc wcześniej postrzegane są natomiast perspektywy prowadzenia działalności w przetwórstwie przemysłowym przy utrzymaniu aktualnych obostrzeń związanych ze zwalczaniem pandemii. Mniej firm twierdzi, że przy obecnych ograniczeniach może działać dłużej niż pół roku (58% wobec 60% przed miesiącem) lub od 4 do 6 miesięcy (16% wobec 19%). Wzrósł natomiast odsetek podmiotów deklarujących możliwość przetrwania w warunkach obostrzeń tylko od 2 do 3 miesięcy (do 18% z 16%) albo najwyżej miesiąca (do 7% z 5%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 48. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU

TABL. 49. INDEKS PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

TABL. 50. PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG GŁÓWNYCH GRUPOWAŃ PRZEMYSŁOWYCH

TABL. 64. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Budownictwo Construction

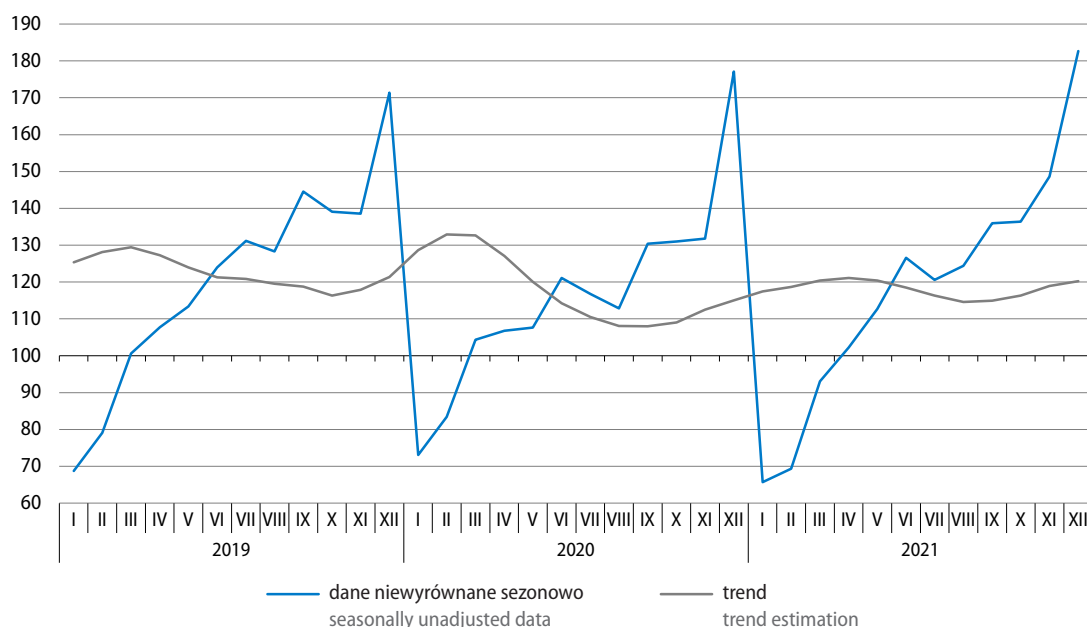
Po spadku w roku poprzednim, w 2021 r. zrealizowana na terenie kraju produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w skali roku. Wpłynął na to wzrost obserwowany w II połowie roku (w okresie styczeń–czerwiec 2021 r. produkcja była mniejsza niż w analogicznym okresie 2020 r.).

Według wstępnych szacunków w 2021 r. krajowa **produkcja budowlano-montażowa ogółem**¹ była o 2,5% wyższa niż w roku poprzednim (wobec spadku o 1,3% w 2020 r.).

Produkcja budowlano-montażowa² zrealizowana przez przedsiębiorstwa budowlane o liczbie pracujących powyżej 9 osób w 2021 r. zwiększyła się o 3,2% (wobec spadku o 2,2% w poprzednim roku). Wyższa niż w 2020 r. była produkcja w podmiotach realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 9,3%) oraz specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 2,8%), natomiast niższa – w jednostkach specjalizujących się w budowie budynków (o 1,2%). Wzrosła sprzedaż robót o charakterze remontowym (o 10,7%), a obniżyła się – robót inwestycyjnych (o 1,3%).

Wykres 30. Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) przeciętna miesięczna 2015=100

Chart 30. Construction and assembly production (constant prices)
monthly average of 2015=100

1 W cenach stałych; w przedsiębiorstwach budowlanych, łącznie z jednostkami o liczbie pracujących do 9 osób.

2 W cenach stałych.

W grudniu 2021 r. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w skali roku o 3,1%, tj. w dużo mniejszym stopniu niż w listopadzie 2021 r. (wówczas wzrost wyniósł 12,7%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników sezonowych produkcja była mniejsza niż przed miesiącem o 5,6% i większa niż przed rokiem o 1,1%. We wszystkich działach budownictwa produkcja (niewyrównana sezonowo) zwiększyła się w stosunku do grudnia 2020 r., najbardziej w podmiotach realizujących głównie roboty specjalistyczne (o 6,6%). Wzrosła sprzedaż robót remontowych (o 8,4%), a sprzedaż robot inwestycyjnych ukształtowała się na poziomie zbliżonym do notowanego rok wcześniej.

Tablica 28. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej
Table 28. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of construction and assembly production

Wyszczególnienie Specification	2020					2021					2020	
	I-III	I-VI	I-IX	XII	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	XII	I-XII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100										struktura w % structure in %	
Ogółem Total	105,8	102,4	98,4	103,4	97,8	86,8	97,2	101,4	103,1	103,2	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze: construction work with:												
inwestycyjnym investment character	104,2	102,0	100,2	107,7	98,9	82,1	93,1	96,4	100,0	98,7	60,0	62,7
remontowym restoration character	108,9	102,9	95,6	96,9	96,0	95,4	104,4	109,9	108,4	110,7	40,0	37,3
Budowa budynków Construction of buildings	102,3	98,2	96,7	104,1	95,1	81,1	93,0	96,0	101,7	98,8	31,0	32,2
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering	107,1	106,7	98,5	99,0	98,0	88,8	96,4	100,0	102,3	102,8	42,3	42,4
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	109,0	101,8	100,6	112,0	101,3	91,6	103,7	110,6	106,6	109,3	26,7	25,4

W 2021 r. wśród podmiotów realizujących głównie roboty budowlane specjalistyczne wzrost produkcji notowano w głównej grupie działu, tj. w przedsiębiorstwach specjalizujących się w wykonywaniu instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych – o 11,9%, a także w jednostkach realizujących głównie pozostałe specjalistyczne roboty budowlane – o 10,3% oraz specjalizujących się w robotach wykończeniowych – o 9,3%. Niższa niż w 2020 r. była natomiast produkcja w podmiotach zajmujących się głównie rozbiórką i przygotowaniem terenu pod budowę – o 6,2%.

Spośród przedsiębiorstw specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej produkcja zwiększyła się w podmiotach realizujących głównie roboty związane z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych – o 7,9%, a także w grupie o największym udziale w produkcji działu, tj. w jednostkach specjalizujących się w budowie dróg kołowych i szynowych – o 1,6%. Spadek notowano natomiast w podmiotach realizujących głównie pozostałe obiekty inżynierii lądowej i wodnej – o 1,9%.

Spadek sprzedaży w przedsiębiorstwach specjalizujących się w budowie budynków wynikał z ograniczenia produkcji w głównej grupie tego działu, tj. w podmiotach specjalizujących się we wznoszeniu budynków mieszkalnych i niemieszkalnych – o 4,2%, podczas gdy w jednostkach, których głównym rodzajem działalności jest realizacja projektów związanych ze wznoszeniem budynków sprzedaż robót budowlanych była większa niż w 2020 r. – o 20,8%.

Tablica 29. Struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych

Table 29. Structure (at current prices) of construction and assembly production by type of constructions

Rodzaje obiektów Types of constructions	Struktura w % Structure in %	
	2020	2021
Ogółem Grand total	100,0	100,0
Budynki razem Buildings total	49,1	47,8
Budynki mieszkalne Residential buildings	18,0	17,9
w tym: of which:		
mieszkalne jednorodzinne one-dwelling buildings	2,4	3,1
o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe two- and more dwelling buildings	14,1	13,2
Budynki niemieszkalne Non-residential buildings	31,1	29,9
w tym: of which:		
biurowe office buildings	3,1	3,2
handlowo-usługowe wholesale and retail trade buildings	7,5	5,8
przemysłowe i magazynowe industrial buildings and warehouses	11,7	12,6
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care and sports halls	6,3	5,5
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej Civil engineering works	50,9	52,2
w tym: of which:		
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe highways, streets and roads	19,1	18,7
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych railways, suspension and elevated railways	7,0	6,7
mosty, wiadukty i estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne bridges, elevated highways, tunnels and subways	3,2	3,4
budowle wodne harbours, waterways, dams and other waterworks	1,3	1,5
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe long-distance pipelines, communication and electricity lines	6,9	6,5
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze local pipelines and cables	6,9	8,6
w tym oczyszczalnie wód i ścieków of which waste water treatment plants	1,1	1,4
kompleksowe budowle na terenach przemysłowych complex constructions on industrial sites	4,5	4,5
budowle sportowe i rekreacyjne sport and recreation constructions	1,0	1,1

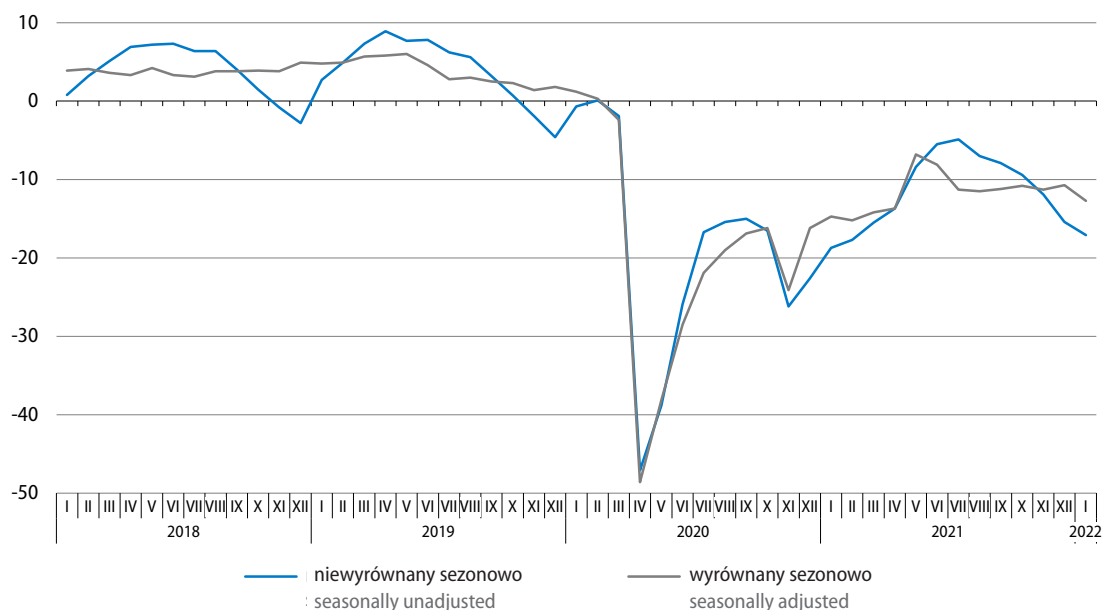
W porównaniu z poprzednim rokiem w strukturze produkcji budowlano-montażowej **według rodzajów obiektów budowlanych**³ w 2021 r. niższy był udział budynków (zmniejszył się o 1,3 p.proc. do 47,8%), przy wzroście udziału obiektów inżynierii lądowej i wodnej (do 52,2%).

Udział budynków w produkcji ogółem obniżył się głównie w wyniku spadku udziału budynków niemieszkalnych (o 1,2 p.proc. do 29,9%), w tym zwłaszcza handlowo-usługowych (o 1,7 p.proc. do 5,8%). Wśród budynków mieszkalnych zmniejszył się udział w produkcji ogółem budynków o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowych (o 0,9 p.proc. do 13,2%), a wzrósł – jednorodzinnych (o 0,7 p.proc. do 3,1%).

Spośród grup obiektów inżynierii lądowej i wodnej w produkcji ogółem najbardziej zwiększył się w porównaniu z 2020 r. udział rurociągów sieci rozdzielczej i linii kablowych rozdzielczych (o 1,7 p.proc. do 8,6%).

Wykres 31. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w budownictwie

Chart 31. General business climate indicators in construction

W styczniu br. oceny **ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie są nieco bardziej niekorzystne niż przed miesiącem. Pogorszyły się negatywne diagnozy portfela zamówień na rynku krajowym, produkcji oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Pesymistyczne pozostają prognozy w wymienionych obszarach, w tym dotyczące sytuacji finansowej przedsiębiorstw, które są gorsze niż miesiąc wcześniej. Utrzymują się także niekorzystne przewidywania w zakresie zamówień na roboty na rynkach zagranicznych. Przedsiębiorcy nadal przewidują ograniczenie zatrudnienia w swoich firmach oraz spodziewają się wzrostu cen robót budowlano-montażowych.

Najczęściej wskazywanymi barierami działalności w budownictwie pozostają koszty zatrudnienia, koszty materiałów i niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej. Bardziej uciążliwe niż przed miesiącem i przed rokiem są niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne. W porównaniu ze styczniem 2021 r. znacznie nasiliły się również m.in. trudności wynikające z wysokich kosztów materiałów, natomiast zmniejszyła się dotkliwość niedostatecznego popytu.

Przedsiębiorcy oceniają wykorzystanie mocy produkcyjnych w budownictwie w styczniu br. na ok. 80%, tj. o ok. 3 p.proc. mniej niż przed miesiącem, ale o ok. 3 p.proc. więcej niż przed rokiem.

³ Klasyfikowanych według Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

Obawy firm budowlanych przed negatywnym wpływem **pandemii COVID-19** są zbliżone do zgłaszanych w grudniu 2021 r. Nadal przeważający odsetek przedsiębiorstw uważa, że negatywne skutki epidemii będą dla nich nieznaczne lub nie wystąpią – 79%. Podobny jak miesiąc wcześniej pozostaje też udział firm, które spodziewają się konsekwencji poważnych – 11% lub zagrażających ich stabilności – 10%. Przedsiębiorcy szacują, że w związku z pandemią zamówienia od klientów zmniejszą się w styczniu br. o 8%, tj. bardziej niż przed miesiącem (kiedy wskazywano spadek o 5%). Nieco lepiej niż miesiąc wcześniej postrzegane są natomiast perspektywy prowadzenia działalności przy utrzymaniu aktualnych ograniczeń związanych ze zwalczaniem epidemii. Więcej przedsiębiorstw widzi możliwość funkcjonowania przy obowiązujących obostrzeniach powyżej pół roku (48% wobec 41%), a mniej – najwyżej przez miesiąc (7% wobec 15%). W mniejszym stopniu zmienił się natomiast odsetek firm deklarujących przetrwanie w warunkach aktualnych ograniczeń okresu od 4 do 6 miesięcy (wyniósł 19% wobec 23% w grudniu 2021 r.) lub od 2 do 3 miesięcy (27% wobec 22%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

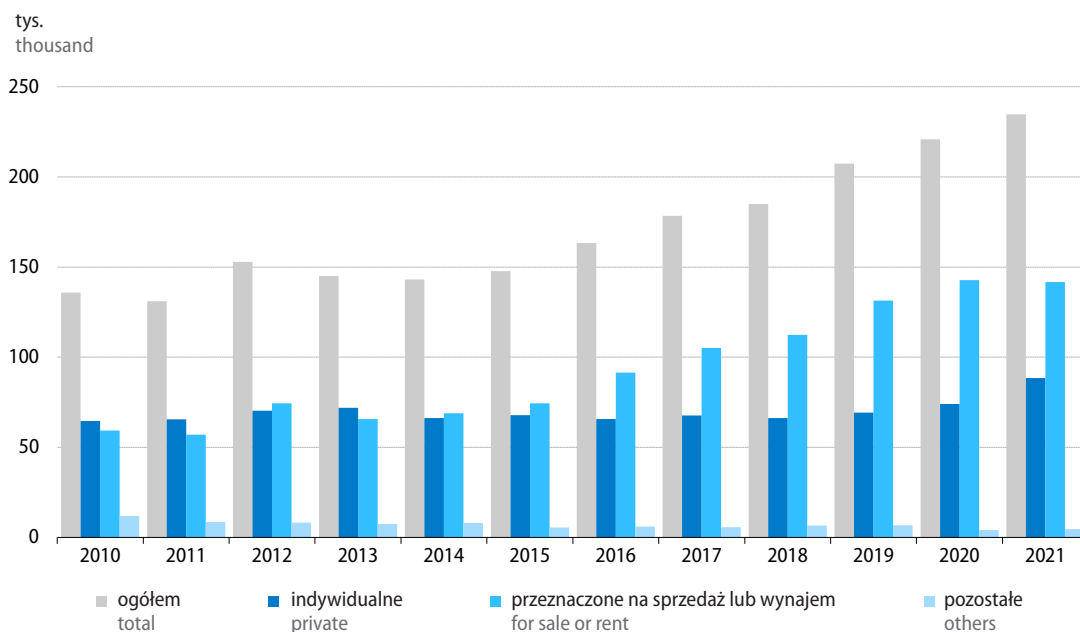
TABL. 52. SPRZEDAŻ PRODUKCJI BUDOWLANO-MONTAŻOWEJ

TABL. 64. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Budownictwo mieszkaniowe Housing construction

W 2021 r. utrzymał się notowany od 2015 r. wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania. Więcej niż przed rokiem było także mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (po spadku rok wcześniej).

Wykres 32. Mieszkania oddane do użytkowania
Chart 32. Dwellings completed

Według wstępnych danych¹ w 2021 r. **oddano do użytkowania** 234,7 tys. mieszkań, tj. o 6,3% więcej niż przed rokiem (kiedy wzrost wyniósł 6,5%). Zwiększyła się liczba mieszkań oddanych w budownictwie indywidualnym (o 19,4%), natomiast obniżyła w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 0,7%). W pozostałych formach budownictwa oddano więcej mieszkań niż przed rokiem (łącznie o 11,8%).

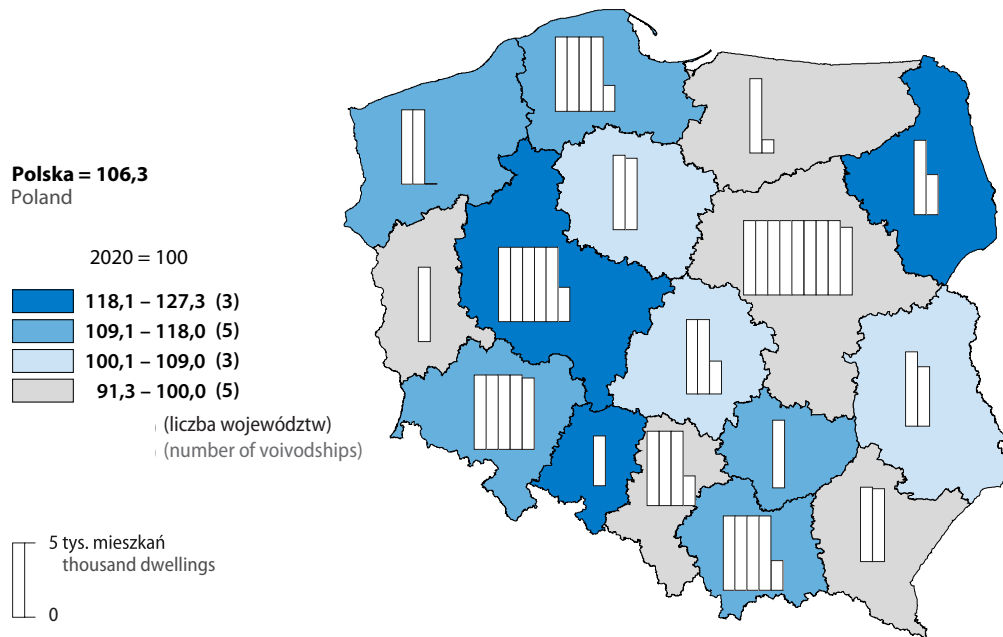
W grudniu 2021 r. oddano do użytkowania 26,4 tys. mieszkań, tj. o 14,4% więcej niż rok wcześniej. Bardziej wzrosła liczba mieszkań w budownictwie indywidualnym niż w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. W pozostałych formach budownictwa oddano mniej mieszkań niż w grudniu 2020 r.

W strukturze liczby mieszkań oddanych do użytkowania w 2021 r. w porównaniu z 2020 r. wzrósł udział budownictwa indywidualnego (o 4,1 p.proc. do 37,6%), a obniżył się udział budownictwa na sprzedaż lub wynajem (o 4,2 p.proc. do 60,4%). Nieznacznie zwiększył się udział pozostałych form budownictwa.

W większości województw w 2021 r. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż rok wcześniej. Wśród województw o znaczącym udziale w ogólnej liczbie powstających mieszkań wzrost notowano w wielkopolskim (o 23,8% do 27,3 tys.), pomorskim (o 13,8% do 21,7 tys.), dolnośląskim (o 13,5% do 24,8 tys.) i małopolskim (o 10,8% do 22,0 tys.); spadek wystąpił natomiast w mazowieckim (o 4,5% do 44,6 tys.) i śląskim (o 7,0% do 17,0 tys.).

¹ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Mapa 3. Mieszkania oddane do użytkowania w 2021 r.
 Map 3. Dwellings completed in 2021

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w 2021 r. wyniosła 92,9 m² (o 4,2 m² więcej niż rok wcześniej), w tym w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem 63,0 m² (odpowiednio o 1,3 m² więcej), a w budownictwie indywidualnym 143,1 m² (o 0,2 m² więcej).

Według wstępnych danych² w 2021 r. **wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** na budowę 340,6 tys. mieszkań, tj. o 23,3% więcej niż przed rokiem (wówczas wzrost wyniósł 2,9%). **Rozpoczęto budowę** 277,4 tys. mieszkań, tj. o 23,9% więcej niż rok wcześniej (kiedy notowano spadek o 5,7%). W grudniu 2021 r. (po znacznym wzroście przed rokiem) obniżyła się w skali roku liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (o 5,4% do 32,7 tys.), natomiast zwiększyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 1,5% do 17,4 tys.).

Szacuje się, że na koniec grudnia 2021 r. **w budowie** pozostawało 871,3 tys. mieszkań, tj. o 5,2% więcej niż w końcu 2020 r.

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Tablica 30. Budownictwo mieszkaniowe
Table 30. Housing construction

Formy budownictwa Forms of construction	2021				2020	
	XII		I–XII			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	XII 2020=100	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	I–XII 2020=100	struktura w % structure in %	
Mieszkania oddane do użytkowania Dwellings completed						
Ogółem Total	26353	114,4	234718	106,3	100,0	100,0
Indywidualne Private	9769	124,1	88343	119,4	37,6	33,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	16134	110,6	141738 ^b	99,3	60,4	64,6
Pozostałe ^c Others ^c	450	79,1	4637	111,8	2,0	1,9
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project						
Ogółem Total	32749	94,6	340613	123,3	100,0	100,0
Indywidualne Private	8241	89,8	123154	121,4	36,2	36,7
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	23526	92,9	212985	123,9	62,5	62,3
Pozostałe ^c Others ^c	982	861,4	4474	162,3	1,3	1,0
Mieszkania, których budowę rozpoczęto Dwellings in which construction has begun						
Ogółem Total	17364	101,5	277425	123,9	100,0	100,0
Indywidualne Private	4691	91,4	106068	117,5	38,2	40,3
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^a For sale or rent ^a	12595	106,6	166285 ^b	127,7	60,0	58,2
Pozostałe ^c Others ^c	78	49,4	5072	152,5	1,8	1,5

a Budowane przez deweloperów, łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku. b Z tego, odpowiednio 1,4% i 0,9% na wynajem. c Mieszkania spółdzielcze, społeczne czynszowe, komunalne i zakładowe.

a Constructed by developers, including construction realised by natural persons intended for sale or rent in order to achieve a profit. b Of which respectively 1.4% and 0.9% for rent. c Cooperative, public building society, municipal and company dwellings.

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI
TABL. 45. MIESZKANIA

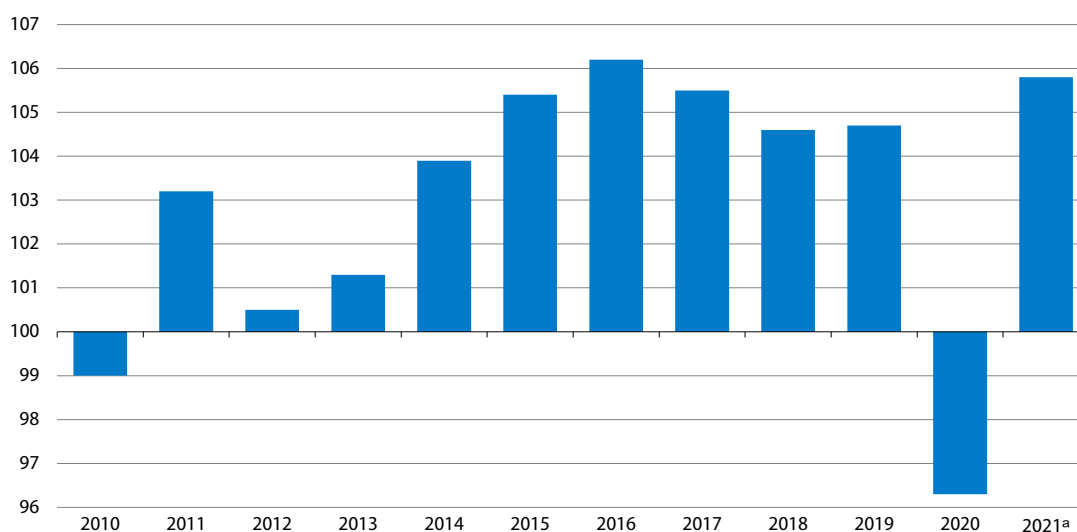
Rynek wewnętrzny Domestic market

Sprzedaż detaliczna w 2021 r. była wyższa niż w poprzednim roku (wówczas po raz pierwszy od wielu lat odnotowano jej spadek). Wzrost sprzedaży obserwowano we wszystkich kwartałach; a jego tempo wyraźnie przyspieszało w tych okresach (II i IV kwartał), w których rok wcześniej wystąpiły spadki wynikające z czasowych ograniczeń w handlu w związku z epidemią COVID-19.

Według wstępnych szacunków **sprzedaż detaliczna ogółem**¹ w 2021 r. była o 5,8% wyższa niż w roku poprzednim (kiedy obserwowano spadek o 3,7%).

Wykres 33. Sprzedaż detaliczna (ceny stałe; pełna zbiorowość) rok poprzedni=100

Chart 33. Retail sales of goods (constant prices; complete statistical population)
previous year=100

a Dane wstępne.

a Preliminary data.

W przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób **sprzedaż detaliczna**² w 2021 r. zwiększyła się o 8,1% w stosunku do roku poprzedniego (w 2020 r. notowano spadek o 3,1%). We wszystkich grupach sprzedaż była wyższa niż przed rokiem (wówczas przeważały spadki). Spośród prezentowanych grup najbardziej wzrosła sprzedaż w grupie tekstylia, odzież, obuwie (o 32,0%), w której spadek w 2020 r. był najgłębszy. Po znacznym ograniczeniu przed rokiem, w większym stopniu niż przeciętnie zwiększyła się sprzedaż również w grupach pojazdy samochodowe, motocykle, części (10,7%) oraz pozostałe (10,1%). Najmniejszy wzrost notowano w grupach o największym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem, tj. żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 1,7%) oraz paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 2,9%). Spośród pozostałych grup większa niż w poprzednim roku była sprzedaż m.in. w podmiotach handlujących farmaceutykami, kosmetykami, sprzętem ortopedycznym (o 8,6%) oraz w grupie meble, rtv, agd (o 5,8%), w której w 2020 r. również odnotowano wzrost.

1 W cenach stałych; zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe łącznie z przedsiębiorstwami o liczbie pracujących do 9 osób.

2 W cenach stałych.

Tablica 31. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej³
 Table 31. Indices (at constant prices) and structure (at current prices) of retail sales

Wyszczególnienie Specification	2020					2021					2020			
	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	XII	I-XII	I-III	IV-VI	VII-IX	X-XII	XII	I-XII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100 corresponding period of previous year=100											struktura w % structure in %		
Ogółem ^a Total ^a	100,8	89,3	101,0	97,2	99,2	96,9	101,2	114,4	106,1	110,0	108,0	108,1	100,0	100,0
w tym: of which:														
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	89,2	68,7	96,8	96,7	92,1	87,7	110,5	145,3	103,5	93,2	91,5	110,7	8,2	8,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	99,1	80,4	95,1	86,2	89,7	90,1	89,0	111,9	101,7	108,5	103,2	102,9	14,4	13,3
Żywność, napoje i wyroby tytonio- we Food, beverages and tobacco products	101,9	91,6	101,0	99,0	100,7	98,1	98,7	104,0	100,5	103,1	100,9	101,7	24,7	26,7
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt or- topedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, ortho- paedic equipment	108,1	86,1	100,3	99,7	99,1	98,4	91,9	118,6	108,9	115,8	118,8	108,6	6,9	7,0
Tekstylia, odzież, obuwie Textiles, clothing, footwear	86,1	77,2	95,0	81,5	89,1	84,7	111,0	137,5	127,9	146,3	131,1	132,0	6,6	5,6
Meble, rtv, agd Furniture, radio, TV and household appliances	102,0	101,1	110,1	104,8	103,5	104,7	113,3	108,7	103,4	99,9	101,5	105,8	9,4	9,7
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialised stores	92,3	93,9	102,5	93,7	97,8	95,7	105,5	109,3	103,7	110,1	107,2	107,3	4,9	5,0
Pozostałe Others	99,1	82,0	95,1	87,5	90,6	90,6	89,2	117,9	108,3	124,3	120,3	110,1	9,0	9,0

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

a Groups of enterprises were created based on the Polish Classification of Activities – PKD 2007. A given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The recorded changes of rise or fall of the volume of retail sales in particular groups of enterprises activity may result from a change in the predominating kind of activity and organisational changes (e.g. a merger of enterprises). This does not have impact on the dynamics of the total retail sales.

³ W przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

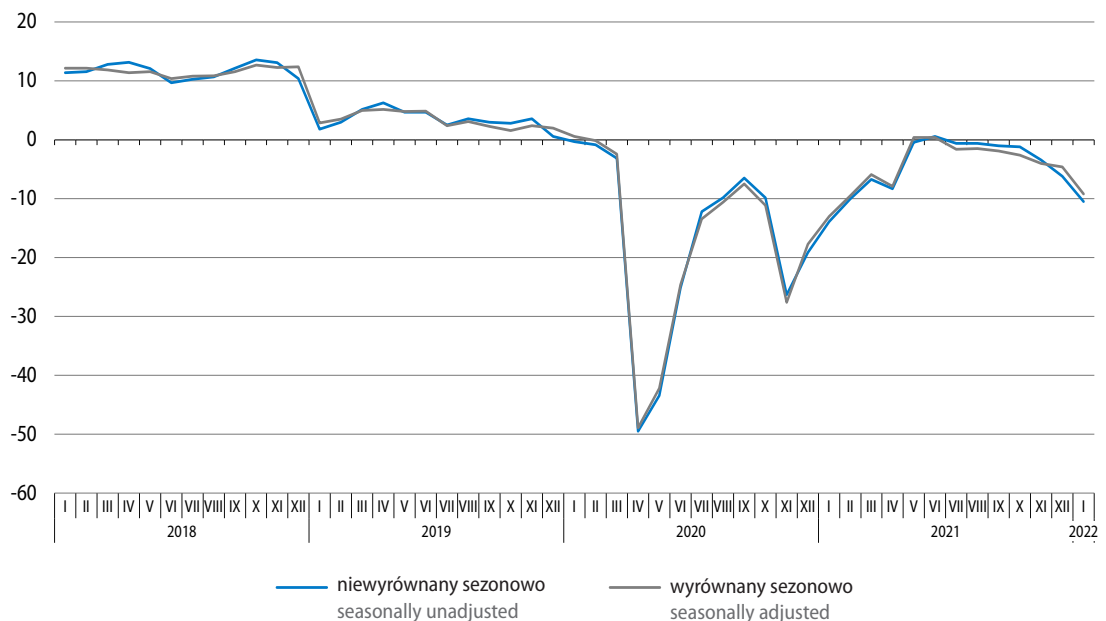
W grudniu 2021 r. sprzedaż detaliczna była o 8,0% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 12,1% w listopadzie 2021 r.). W większości grup utrzymał się wzrost sprzedaży (ale był przeważnie mniejszy niż w poprzednim miesiącu), w tym najbardziej zwiększyła się sprzedaż w jednostkach handlujących tekstyliami, odzieżą, obuwiem (o 31,1% wobec głębokiego spadku przed rokiem). W grupach o istotnym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem, tj. paliwa stałe, ciekłe i gazowe, meble, rtv, agd oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe wzrost wyniósł w granicach 3,2%–0,9%. Spadek sprzedaży (głębszy niż w poprzednich miesiącach) notowano jedynie w grupie pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 8,5%).

W grudniu 2021 r. sprzedaż detaliczna ogółem (w cenach bieżących) była o 15,8% wyższa niż w listopadzie 2021 r., natomiast jej wartość zrealizowana **przez Internet**⁴ wzrosła o 3,2%. Większa niż przed miesiącem była sprzedaż w tej formie m.in. w grupie prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach, a mniejsza w grupach: meble, agd, rtv oraz tekstylia, odzież, obuwiu (wymienione grupy przez Internet realizują ok. 18%–24% swojej sprzedaży). W rezultacie udział handlu przez Internet w sprzedaży detalicznej ogółem zmniejszył się z 11,4% przed miesiącem do 10,2% (przed rokiem wynosił 9,1%).

Sprzedaż hurtowa⁵ w 2021 r. była o 22,5% wyższa niż rok wcześniej (kiedy notowano jej niewielki spadek – o 0,9%), w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 21,8% (wobec nieznacznego wzrostu przed rokiem – o 0,3%). Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży hurtowej ogółem najbardziej zwiększyła się sprzedaż w grupie półprodukty i odpady pochodzenia nierolniczego oraz złom (o 42,0%). Wysoki wzrost notowano również w grupach: narzędzia technologii informacyjnej i komunikacyjnej, maszyny, urządzenia i dodatkowe wyposażenie (o 17,1%) oraz agd, rtv, artykuły użytku domowego (o 14,8%). W grudniu 2021 r. sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych wzrosła w skali roku o 25,4%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych o 26,4%.

Wykres 34. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w handlu detalicznym

Chart 34. General business climate indicators in retail trade

4 Podmioty, dla których sprzedaż internetowa jest przeważającą formą sprzedaży są ujęte w grupie „Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet”. Natomiast sprzedaż przez Internet może być realizowana również przez podmioty w innych grupach, dla których podstawową formą jest sprzedaż stacjonarna.

5 W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest bardziej pesymistycznie niż przed miesiącem. Negatywne oceny koniunktury zgłaszane są przez wszystkie klasy wielkości przedsiębiorstw, w tym nadal najbardziej niekorzystne są nastroje wśród jednostek mikro (do 9 pracujących). Pesymistyczne są opinie przedsiębiorstw w większości badanych branż (w tym gorsze niż w grudniu 2021 r. są nastroje w podmiotach z branży żywność oraz artykuły gospodarstwa domowego ogółem); jedynie nastroje w jednostkach z branży tekstylia, odzież, obuwiu pozostają optymistyczne. Nadal negatywne są opinie przedsiębiorstw handlu detalicznego ogółem dotyczące bieżącej sprzedaży oraz sytuacji finansowej, a przewidywania w tych obszarach są bardziej niekorzystne niż w poprzednim miesiącu. Dyrektorzy jednostek nadal sygnalizują możliwość redukcji zatrudnienia oraz spodziewają się wzrostu cen towarów.

Wśród barier utrudniających działalność badanych przedsiębiorstw w handlu detalicznym najczęściej wskazywane są koszty zatrudnienia, niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej oraz niejasne, niespójne i niestabilne przepisy prawne. Do istotnych utrudnień, podobnie jak przed miesiącem, należą również wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz zbyt duża konkurencja na rynku. Dotkliwość niejasnych, niespójnych i niestabilnych przepisów prawnych jest większa niż przed miesiącem i przed rokiem. W porównaniu ze styczniem 2021 r. zwiększyła się również uciążliwość m.in. niedoboru pracowników, natomiast zmniejszyło się znaczenie niedostatecznego popytu.

Przedsiębiorstwa handlu detalicznego w styczniu br. zgłaszają nieco mniejsze niż miesiąc wcześniej obawy dotyczące negatywnego wpływu **pandemii COVID-19** na ich działalność. Nieco więcej badanych podmiotów odczuwa tylko nieznaczne negatywne skutki pandemii bądź wskazuje na ich brak (72% wobec 70% w grudniu 2021 r.). Podobny jak przed miesiącem odsetek firm obawia się poważnych skutków (23% wobec 22%), natomiast mniejszy – spodziewa się konsekwencji zagrażających stabilności firmy (5% wobec 8%). Przedsiębiorstwa szacują, że spadek zamówień na towary składanych przez klientów w styczniu br. wyniesie 4% (wobec 2% przed miesiącem). W przypadku kontynuacji aktualnych obostrzeń związanych z pandemią większy odsetek podmiotów niż miesiąc wcześniej zakłada możliwość funkcjonowania w takich warunkach powyżej 6 miesięcy (64% wobec 59%). Mniej firm zgłasza możliwość przetrwania od 4 do 6 miesięcy (21% wobec 25%), a podobny odsetek – od 2 do 3 miesięcy (10% podmiotów) lub najwyżej miesiąc (5% firm).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 56. SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

TABL. 57. SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI PRZEDSIĘBIORSTWA

TABL. 64. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Transport Transport

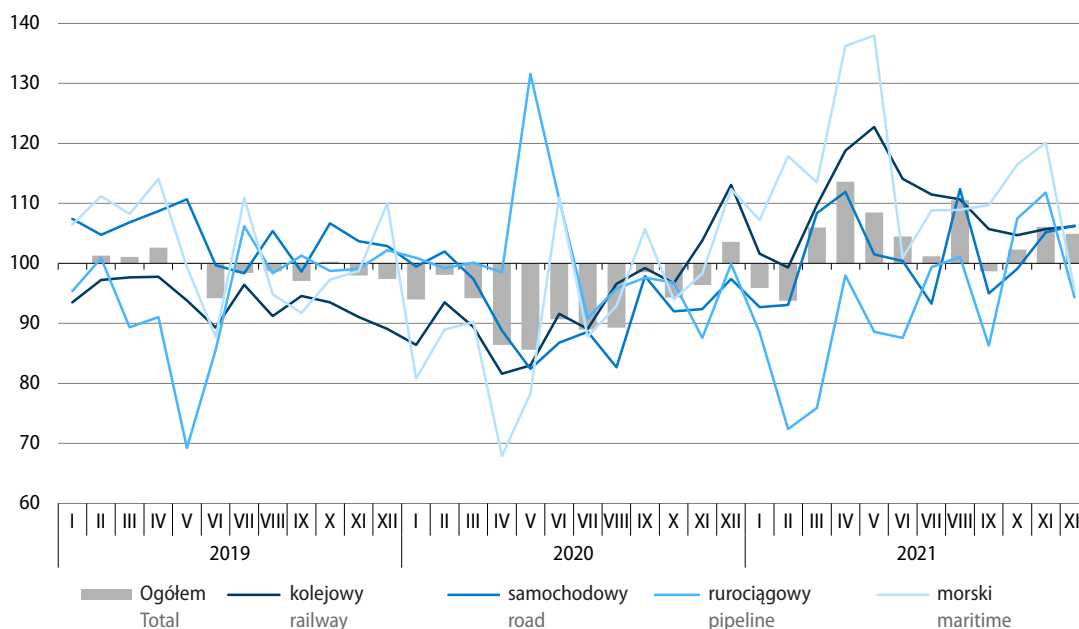
Po spadku w poprzednim roku, w 2021 r. odnotowano niewielki wzrost przewozów ładunków. Również przewozy pasażerskie zwiększyły się w porównaniu z 2020 r. (kiedy uległy dużemu ograniczeniu), ich skala była jednak nadal dużo mniejsza niż we wcześniejszych latach.

Przewozy ładunków ogółem w 2021 r. wyniosły 578,7 mln ton, tj. o 3,8% więcej niż rok wcześniej (kiedy notowano spadek o 6,8%). Wzrost obserwowano w dwóch rodzajach transportu o największym udziale w przewozach ogółem – niewielki w transporcie samochodowym (o 1,5%, po spadku przed rokiem o 8,0%) oraz o większej skali – w transporcie kolejowym (o 9,0%, po spadku o 6,6%). Zmniejszyły się przewozy transportem rurociągowym (o 7,6%), natomiast zwiększyły się – transportem morskim (o 13,6%).

W grudniu 2021 r. przetransportowano o 4,9% więcej ładunków niż przed rokiem (wobec wzrostu o 6,1% przed miesiącem i o 3,6% w grudniu 2020 r.). W drugim miesiącu z rzędu zwiększyły się przewozy w transporcie samochodowym – o 6,3%. Utrzymał się również wzrost w transporcie kolejowym – o 6,2%. Po wzroście w dwóch poprzednich miesiącach odnotowano spadek w transporcie rurociągowym – o 5,7% oraz, po raz pierwszy od listopada 2020 r., w transporcie morskim – o 4,5%.

Wykres 35. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 35. Transport of goods by selected types of transport corresponding period of previous year=100

Tablica 32. Przewozy ładunków według wybranych rodzajów transportu
 Table 32. Transport of goods by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	2021		2020		2021	
	XII		I–XII			
	w tys. ton in thousand tonnes	analogiczny okres roku poprzedniego corresponding period of previous year=100				w tys. ton in thousand tonnes
Ogółem Total	50702	104,9	103,6	93,2	103,8	578653
w tym: of which:						
Kolejowy Railway	20554	106,2	113,1	93,4	109,0	237940
Samochodowy Road	24975	106,3	97,4	92,0	101,5	282742
Rurociągowy Pipeline	4479	94,3	99,9	99,8	92,4	48310
Morski Maritime	624	95,5	112,4	91,9	113,6	8608

W portach morskich w 2021 r. przeładowano 96,6 mln ton ładunków, tj. o 9,2% więcej niż w 2020 r. (wówczas notowano spadek o 5,7%). Znacznie wzrosły obroty ładunków masowych ciekłych (o 33,1%, w tym ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 43,0%), po spadku ich przeładunków w 2020 r. (o 16,3%). Wyższe niż rok wcześniej były również przeładunki ładunków tocznych (o 14,7% wobec spadku o 2,0% w 2020 r.) oraz kontenerów (o 6,7% wobec spadku o 6,2%). Odnotowano natomiast spadek obrotów ładunków masowych suchych (o 6,3%, w tym przeładunku węgla i koksu o 14,7%), po ich wzroście w 2020 r. (o 2,4%). Podobnie jak w dwóch poprzednich latach zmniejszyły się przeładunki ładunków drobnicowych (o 2,6%).

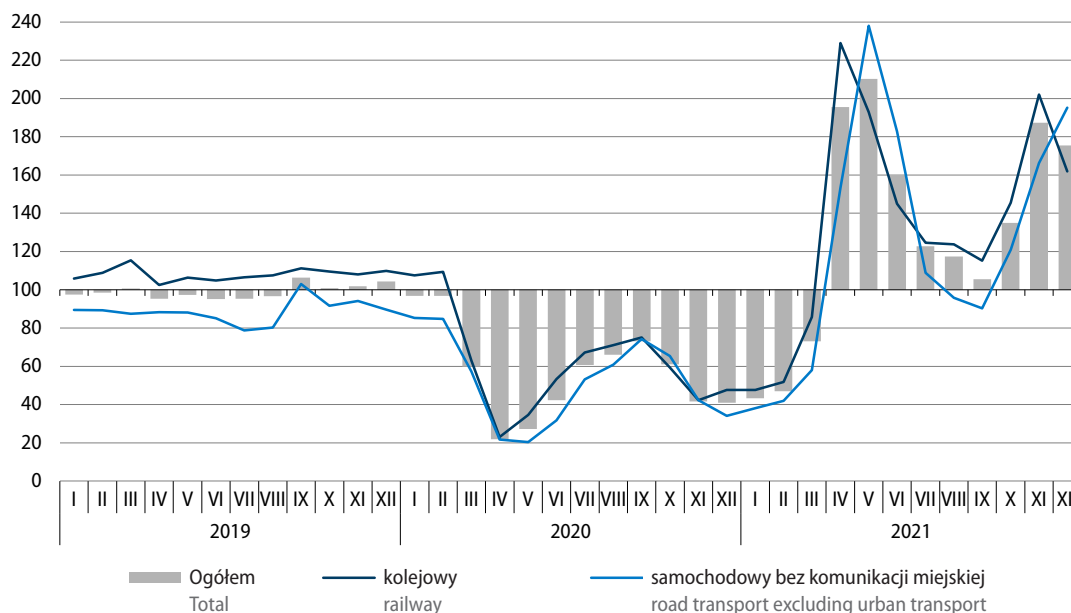
W grudniu 2021 r. obroty ładunkowe w portach morskich wyniosły 8,4 mln ton, tj. o 14,2% więcej niż przed rokiem (wobec wzrostu o 1,2% w grudniu 2020 r.). Podobnie jak w poprzednich miesiącach wysoki był wzrost obrotów ładunków masowych ciekłych (o 82,8%, w tym przeładunków ropy naftowej łącznie z przetworami naftowymi o 94,1%), a znaczny – ładunków drobnicowych (o 28,6%). Wyższe niż przed rokiem były również przeładunki kontenerów (o 4,9%) i ładunków tocznych (o 1,2%). Nadal niższe niż przed rokiem były natomiast obroty ładunków masowych suchych (o 17,9%, w tym przeładunków węgla i koksu o 32,6%).

Środkami transportu publicznego w 2021 r. przewieziono ogółem 391,8 mln pasażerów, tj. o 10,7% więcej niż rok wcześniej (kiedy notowano spadek o 42,9%). Zwiększyły się przewozy w transporcie kolejowym (o 16,7%), natomiast w transporcie samochodowym ich wielkość nie uległa istotnej zmianie. Przewozy w transporcie lotniczym były znacznie większe niż rok wcześniej (o 60,4%), ale nadal dużo niższe niż w 2019 r. (o 60,1%).

W grudniu 2021 r. przewieziono ogółem o 75,4% więcej pasażerów niż rok wcześniej (wobec wzrostu o 87,4% przed miesiącem i spadku o 59,0% w grudniu 2020 r.). Utrzymał się znaczny wzrost przewozów we wszystkich rodzajach transportu. W transporcie kolejowym przewozy zwiększyły się w skali roku o 62,0%, a w transporcie samochodowym o 95,3%. Transportem lotniczym przewieziono niemal czterokrotnie więcej pasażerów niż w grudniu 2020 r., ale o około połowę mniej niż w analogicznym okresie 2018 r. i 2019 r.

Wykres 36. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu
analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 36. Transport of passengers by selected types of transport
corresponding period of previous year=100

Tablica 33. Przewozy pasażerów według wybranych rodzajów transportu

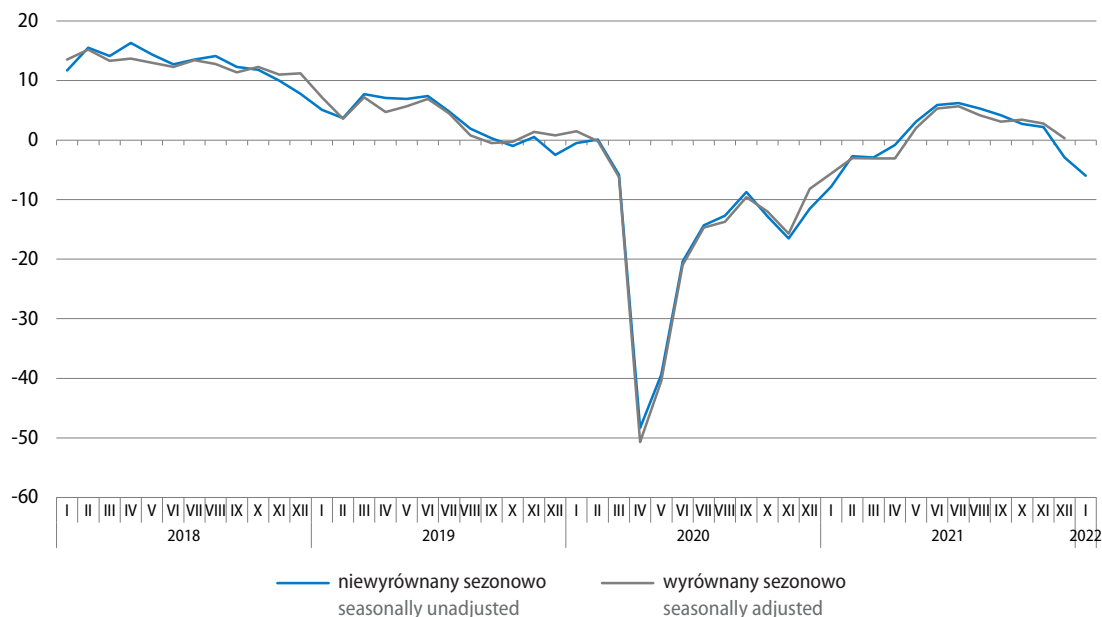
Table 33. Transport of passengers by selected types of transport

Rodzaje transportu Types of transport	2021		2020		2021	
	XII		I–XII		I–XII	
	w tys. pasażerów in thousand passenger	analogiczny okres roku poprzedniego corresponding period of previous year=100	w tys. pasażerów in thousand passengers	w tys. pasażerów in thousand passengers	w tys. pasażerów in thousand passengers	w tys. pasażerów in thousand passengers
Ogółem^a Total^a	36783	175,4	41,0	57,1	110,7	391763
w tym: of which:						
Kolejowy Railway	21509	162,0	47,7	62,3	116,7	243668
Samochodowy Road	14661	195,3	34,0	52,6	100,1	140384
Lotniczy ^b Air ^b	567	396,5	12,5	24,4	160,4	6519

a Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej. b Łącznie z przewozami obcych przewoźników lotniczych, mających agendy w Polsce.

a Excluding transports by urban road transport fleet. b Including carriage realised by foreign air transport carriers with branch offices in Poland.

Wykres 37. Wskaźniki ogólnego klimatu koniunktury w transporcie i gospodarce magazynowej
 Chart 37. General business climate indicators in transportation and storage

W styczniu br. **ogólny klimat koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa jest oceniany bardziej negatywnie niż przed miesiącem. Najbardziej pesymistyczne i znacznie gorsze niż miesiąc wcześniej są oceny podmiotów mikro (do 9 pracujących); pogorszyły się także niekorzystne nastroje jednostek małych (od 10 do 49 pracujących). Nieznacznie negatywne (wobec neutralnych w poprzednim miesiącu) są także oceny jednostek średnich (od 50 do 249 pracujących). Korzystne i lepsze niż przed miesiącem pozostają nastroje podmiotów dużych (powyżej 250 pracujących). Ogół jednostek sekcji transport i gospodarka magazynowa negatywnie i gorzej niż w poprzednim miesiącu ocenia bieżący popyt, sprzedaż oraz sytuację finansową; przewidywania ogółu przedsiębiorstw odnoszące się do wymienionych obszarów są niekorzystne, zbliżone do zgłaszanych w grudniu 2021 r. Dyrektorzy jednostek planują niewielkie zwiększenie zatrudnienia i spodziewają się wzrostu cen.

Wśród utrudnień w prowadzeniu działalności w styczniu br., podobnie jak przed miesiącem, najbardziej odczuwalna jest niepewność ogólnej sytuacji gospodarczej (jej znaczenie zmalało w skali roku) oraz koszty zatrudnienia (których uciążliwość wzrosła). W stosunku do poprzedniego miesiąca dotkliwość poszczególnych barier nie uległa istotnym zmianom. W porównaniu do wskaźników sprzed roku najbardziej zwiększyła się uciążliwość niedoboru wykwalifikowanych pracowników, a spadła – niedostatecznego popytu.

Obawy przedsiębiorstw z sekcji transport i gospodarka magazynowa dotyczące negatywnego wpływu **pandemii COVID-19** na prowadzoną działalność są większe niż przed miesiącem. Mniejszy odsetek przedsiębiorstw przewiduje nieznaczne skutki pandemii lub ich brak (70% wobec 74%) albo poważne skutki (17% wobec 19%), przy wzroście odsetka firm spodziewających się konsekwencji zagrażających stabilności firmy (do 13% z 6% miesiąc wcześniej). Przedsiębiorstwa szacują, że w styczniu br. spadek otrzymanych zamówień na usługi będzie nieco mniejszy niż przed miesiącem i wyniesie 6% (wobec 7%). W przypadku kontynuacji aktualnych obostrzeń związanych z pandemią podobny odsetek podmiotów do notowanego w poprzednim miesiącu przewiduje, że utrzyma się powyżej 6 miesięcy (57%); więcej przedsiębiorstw widzi możliwość funkcjonowania najwyżej miesiąc (12% wobec 10%) lub od 2 do 3 miesięcy (12% wobec 11%), natomiast mniej wskazuje na prawdopodobieństwo przetrwania od 4 do 6 miesięcy (19% wobec 22%).

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 54. PRZEWOZY ŁADUNKÓW I PASAŻERÓW

TABL. 55. ŁADUNKI ZAŁADOWANE I WYŁADOWANE W PORTACH MORSKICH

TABL. 64. WSKAŹNIKI KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ

Handel zagraniczny Foreign trade

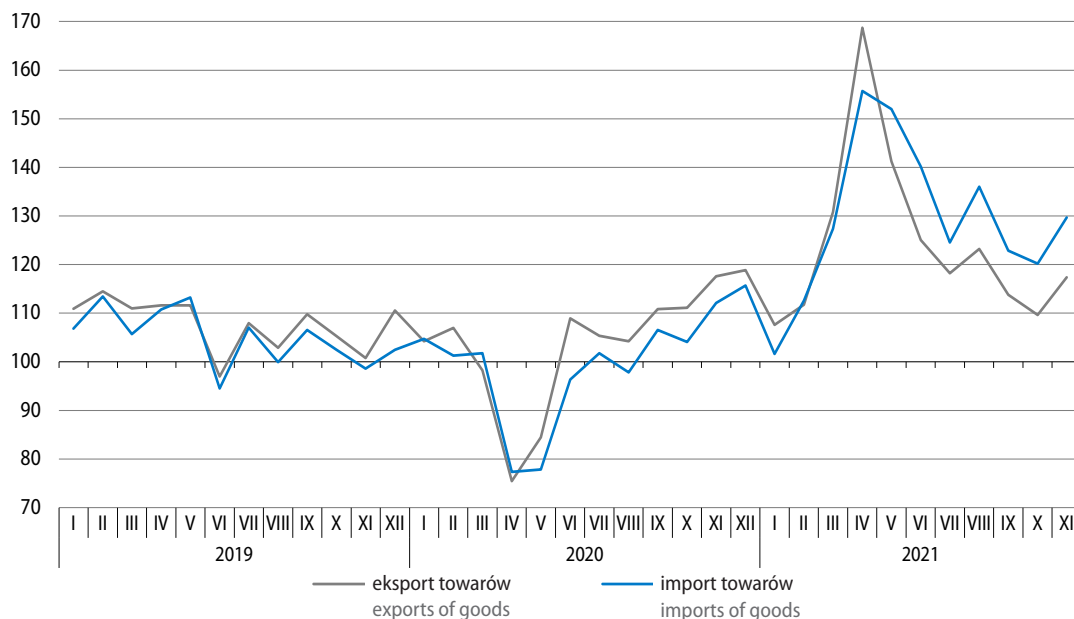
W okresie styczeń–listopad 2021 r. obroty towarowe handlu zagranicznego były znacznie wyższe niż rok wcześniej (kiedy notowano niewielki wzrost eksportu oraz nieznaczny spadek importu). Przy większym wzroście importu niż eksportu, dużo niższe niż przed rokiem było dodatnie saldo wymiany ogółem. Zwiększyła się wymiana towarowa ze wszystkimi grupami krajów, w szczególności import z krajów Europy Środkowo-Wschodniej. W okresie styczeń–październik 2021 r. zarówno eksport, jak i import w cenach stałych wzrosły w skali roku, a wskaźnik terms of trade kształtował się niekorzystnie (wobec korzystnej relacji rok wcześniej).

Eksport liczony w złotych (**w cenach bieżących**) w okresie jedenastu miesięcy 2021 r. zwiększył się w skali roku o 22,5% do 1189,1 mld zł, a import wzrósł o 28,0% do 1184,8 mld zł (rok wcześniej odnotowano wzrost eksportu o 2,6% i spadek importu o 1,6%). Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 4,3 mld zł (wobec 45,2 mld zł w okresie styczeń–listopad 2020 r.).

Eksport **w cenach stałych** w okresie styczeń–październik 2021 r. zwiększył się w skali roku o 12,9%, a import wzrósł o 15,7%. Wyższy niż rok wcześniej był wolumen eksportu do wszystkich grup krajów: do krajów rozwijających się o 18,3%, do krajów rozwiniętych o 12,5% (w tym do krajów UE o 13,5%), a do krajów Europy Środkowo-Wschodniej – o 11,2%. Podobne tendencje wystąpiły w imporcie: największy wzrost importu w cenach stałych notowano z krajów rozwijających się (o 18,1%). Wolumen towarów sprowadzanych z krajów rozwiniętych wzrósł o 15,4% (w tym z krajów UE o 15,6%), a z krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększył się o 7,7%.

Wykres 38. Obroty handlu zagranicznego (ceny bieżące) analogiczny okres roku poprzedniego=100

Chart 38. Foreign trade turnover (current prices)
corresponding period of previous year=100

Tablica 34. Obroty towarowe handlu zagranicznego
 Table 34. Foreign trade turnover of goods

Wyszczególnienie Specification	I–XI 2021						I–XI 2020	I–XI 2021
	w mln zł in PLN millions	w mln EUR in EUR millions	w mln USD in USD millions	I–XI 2020=100				
				zł PLN	EUR EUR	USD USD	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	1189129,7	260884,0	311040,9	122,5	118,9	125,3	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	1027226,2	225366,4	268699,8	122,4	118,8	125,2	86,5	86,4
w tym Unia Europejska of which European Union	890193,1	195308,6	232878,6	123,7	120,1	126,5	74,1	74,9
w tym strefa euro of which euro area	701056,2	153814,2	183408,0	124,4	120,8	127,2	58,0	59,0
Kraje rozwijające się Developing countries	94026,5	20632,7	24607,6	127,4	123,8	130,5	7,6	7,9
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern Euro- pean countries	67877,1	14884,9	17733,5	117,8	114,3	120,4	5,9	5,7
Import^a Imports^a	1184838,3	259921,3	309798,8	128,0	124,2	130,9	100,0	100,0
Kraje rozwinięte Developed countries	743062,2	163041,8	194426,7	123,2	119,5	126,0	65,2	62,7
w tym Unia Europejska of which European Union	639920,6	140425,3	167485,5	124,5	120,8	127,4	55,5	54,0
w tym strefa euro of which euro area	531337,8	116597,7	139065,1	124,9	121,2	127,8	46,0	44,8
Kraje rozwijające się Developing countries	347525,4	76220,8	90789,3	130,8	127,0	133,6	28,7	29,3
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern Euro- pean countries	94250,7	20658,7	24582,8	166,5	160,9	169,6	6,1	8,0
Saldo Balance	4291,4	962,7	1242,1
Kraje rozwinięte Developed countries	284164,0	62324,6	74273,0
w tym Unia Europejska of which European Union	250272,5	54883,3	65393,0
w tym strefa euro of which euro area	169718,4	37216,5	44342,9
Kraje rozwijające się Developing countries	-253498,9	-55588,1	-66181,6
Kraje Europy Środkowo-Wschodniej Central and Eastern Euro- pean countries	-26373,7	-5773,8	-6849,3

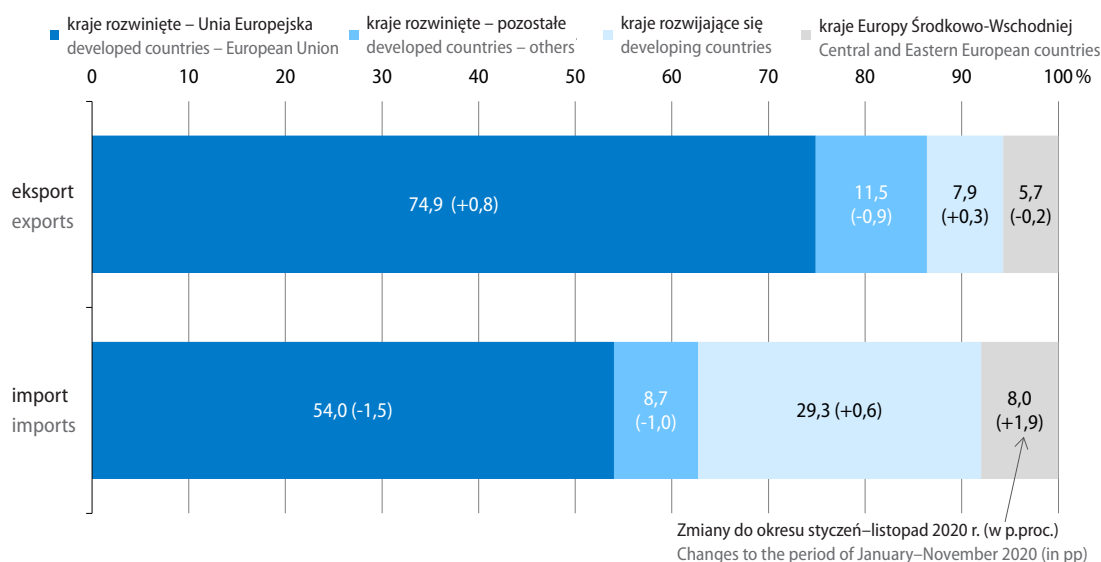
a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są wg kraju pochodzenia. Dane dot. importu wg kraju wysyłki dostępne są w informacji sygnałnej o wynikach wstępnych „Obroty towarowe handlu zagranicznego ogółem i według krajów w okresie styczeń–listopad 2021” na stronie internetowej GUS: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/112/1/obroty_towarowe_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_w_okresie_styczen-listopad_2021.pdf

a Data on imports by groups of countries are presented by country of origin. Data on imports by country of consignment are available in news releases on preliminary results 'Foreign trade turnover of goods in total and by countries in January–November 2021' at Statistics Poland's website: https://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/en/defaultaktualnosci/3285/1/115/1/foreign_trade_turnover_of_goods_in_total_and_by_countries_in_january-november_2021.pdf

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych i importowanych (liczone w złotych) w okresie styczeń–październik 2021 r. wzrosły w skali roku odpowiednio o 9,0% i o 10,5%. Wskaźnik **terms of trade** w obrotach ogółem kształtował się niekorzystnie (98,6 wobec 103,2 rok wcześniej). Znacznie pogorszyły się warunki wymiany z krajami Europy Środkowo-Wschodniej, gdzie wskaźnik terms of trade wyniósł 70,3 (wobec 128,1 w okresie dziesięciu miesięcy 2020 r.). Niekorzystne były również relacje cen w obrotach z krajami rozwijającymi się (99,2 wobec odpowiednio 100,2). Nieco poprawiły się natomiast uwarunkowania cenowe w obrotach z krajami rozwiniętymi (102,0 wobec 101,0), przy czym w obrotach z krajami UE nie uległy one zmianie w porównaniu z okresem styczeń–październik 2020 r. (101,3).

Wykres 39. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według grup krajów w okresie styczeń–listopad 2021 r.

Chart 39. Geographical structure of foreign trade turnover by the groups of countries in the period of January–November 2021

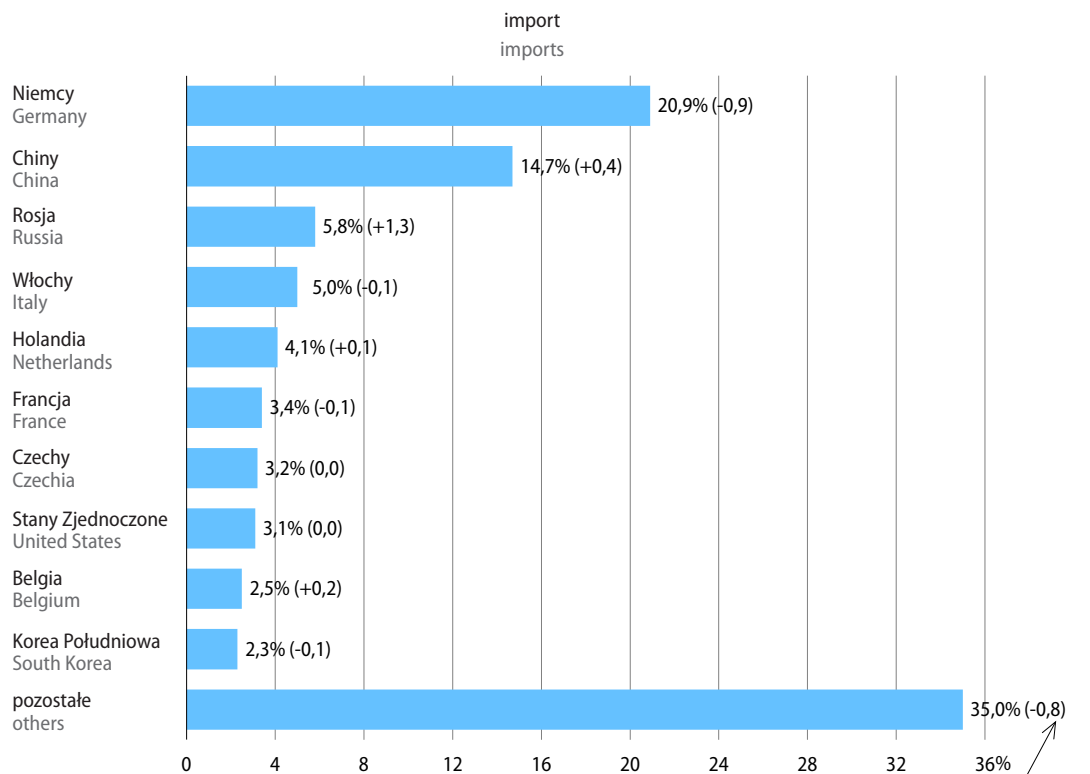
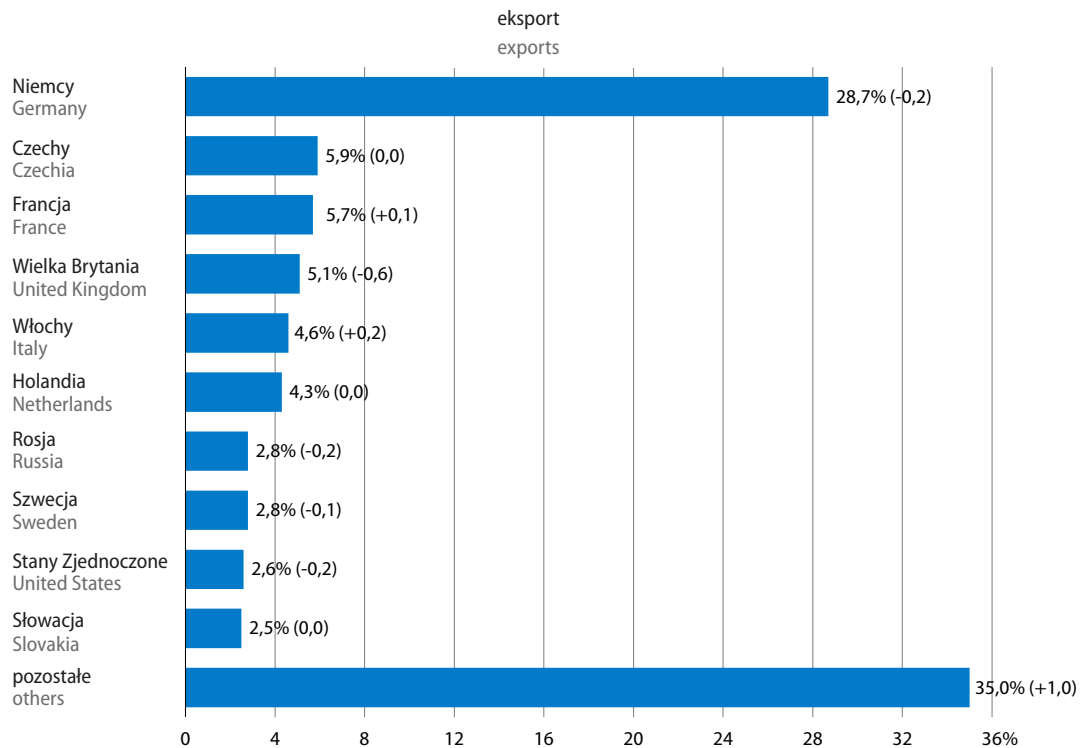
W **strukturze geograficznej obrotów** w okresie styczeń–listopad 2021 r. udział krajów rozwiniętych w eksporcie ogółem był podobny jak przed rokiem, a w imporcie ogółem – mniejszy (przy wzroście udziału krajów UE w eksporcie i spadku w imporcie). Kraje Europy Środkowo-Wschodniej miały mniejszy niż rok wcześniej udział w eksporcie ogółem, a większy – w imporcie ogółem, natomiast udział krajów rozwijających się wzrósł po obu stronach wymiany.

Kraje rozwinięte to główna grupa partnerów handlowych Polski. Ich udział w eksporcie ogółem w okresie styczeń–listopad 2021 r. wyniósł 86,4% (wobec 86,5% rok wcześniej), a w imporcie ogółem – 62,7% (wobec odpowiednio 65,2%). Eksport do tej grupy krajów wzrósł w skali roku o 22,4% do 1027,2 mld zł, a import z tych krajów zwiększył się o 23,2% do 743,1 mld zł. Dodatkowo saldo było wyższe niż rok wcześniej i wyniosło 284,2 mld zł (wobec 236,2 mld zł).

Obroty z krajami **Unii Europejskiej** stanowiły 74,9% wartości eksportu ogółem (wobec 74,1% przed rokiem) oraz 54,0% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 55,5%). Eksport do krajów UE wzrósł w skali roku o 23,7% do 890,2 mld zł, a import z tych krajów zwiększył się o 24,5% do 639,9 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany ukształtowało się na wyższym poziomie niż rok wcześniej (250,3 mld zł wobec 206,0 mld zł).

Wykres 40. Struktura geograficzna obrotów handlu zagranicznego według krajów w okresie styczeń–listopad 2021 r.

Chart 40. Geographical structure of foreign trade turnover by countries in the period of January–November 2021

Zmiany do okresu styczeń–listopad 2020 r. (w p.proc.)
Changes to the period of January–November 2020 (in pp)

W wymianie handlowej Polski od lat utrzymuje się dominująca pozycja rynku niemieckiego. W okresie styczeń–listopad 2021 r. udział **Niemiec** w eksporcie ogółem nie zmienił się istotnie w porównaniu z analogicznym okresem 2020 r. i wyniósł 28,7%, natomiast w imporcie ogółem zmniejszył się o 0,9 p.proc. do 20,9%. Wartość obrotów z tym krajem zwiększyła się w skali roku: po stronie eksportu o 21,8% do 341,1 mld zł, a po stronie importu o 22,7% do 248,0 mld zł. Dodatkowo saldo wyniosło 93,1 mld zł (wobec 77,9 mld zł rok wcześniej). Spośród grup towarowych SITC o największym udziale w wymianie z Niemcami odnotowano znaczny wzrost wartości m.in. eksportowanych urządzeń i aparatów elektrycznych oraz sprowadzanych papieru i tektury.

Ze wszystkimi pozostałymi głównymi partnerami handlowymi Polski z grupy krajów rozwiniętych obroty towarowe były wyższe niż w okresie jedenastu miesięcy 2020 r. Notowano wzrost eksportu do: Włoch (o 30,5%), Francji (o 25,0%), Holandii i Czech (po 23,3%), Słowacji (o 23,1%), Szwecji (o 16,3%), Stanów Zjednoczonych (o 14,4%) oraz Wielkiej Brytanii (o 10,1%). Po stronie importu zwiększyła się wartość towarów sprowadzanych z: Belgii (o 36,9%), Holandii (o 32,0%), Czech (o 26,5%), Stanów Zjednoczonych (o 26,2%), Włoch (o 26,1%), Francji (o 24,3%) oraz Korei Południowej (o 23,0%).

Obroty z **krajami rozwijającymi się** w okresie styczeń–listopad 2021 r. stanowiły 7,9% eksportu ogółem oraz 29,3% importu ogółem (wobec odpowiednio 7,6% i 28,7% przed rokiem). Eksport do tej grupy krajów wzrósł w porównaniu z analogicznym okresem 2020 r. o 27,4% i wyniósł 94,0 mld zł, a import zwiększył się o 30,8% do 347,5 mld zł (w tym wartość towarów sprowadzanych z Chin wzrosła o 31,2% do 174,1 mld zł). Ujemne saldo pogłębiło się z minus 192,0 mld zł rok wcześniej do minus 253,5 mld zł.

Udział **krajów Europy Środkowo-Wschodniej** w eksporcie ogółem w okresie styczeń–listopad 2021 r. zmniejszył się w skali roku z 5,9% do 5,7%, natomiast w imporcie ogółem wzrósł z 6,1% do 8,0%. Eksport do tej grupy krajów był o 17,8% większy niż w analogicznym okresie 2020 r. i wyniósł 67,9 mld zł, a import z tych krajów wzrósł o 66,5% do 94,3 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w kwocie 26,4 mld zł (wobec dodatniego w wysokości 1,0 mld zł rok wcześniej). Wyższe niż przed rokiem były obroty z **Rosją**, głównym partnerem handlowym Polski z tej grupy krajów. Eksport zwiększył się o 15,1% do 33,2 mld zł (wobec spadku o 1,8% w analogicznym okresie 2020 r.). Import, po spadku o 26,9% przed rokiem, wzrósł o 67,2% do 69,1 mld zł (w tym znacznie zwiększyła się wartość sprowadzanych surowych olejów ropy naftowej i olejów otrzymywanych z minerałów bitumicznych). Kwota ujemnego salda wymiany wyniosła minus 35,9 mld zł (wobec minus 12,5 mld zł rok wcześniej).

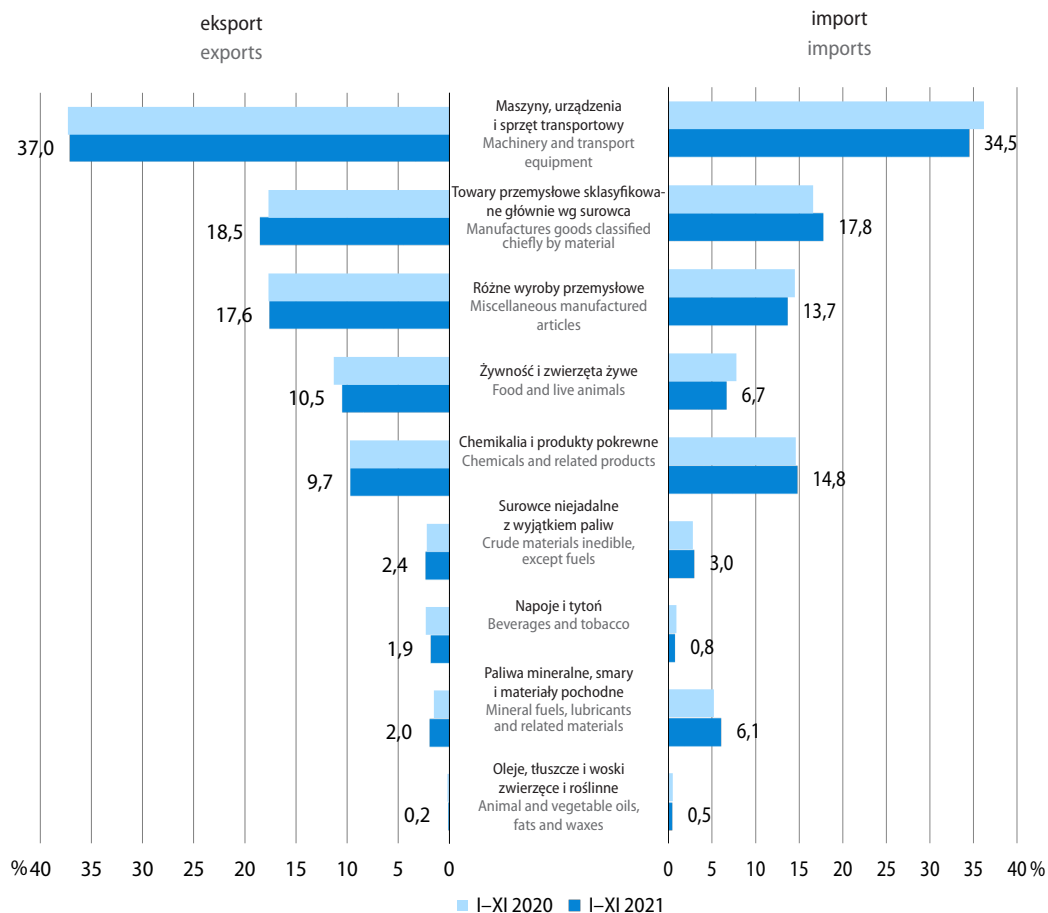
W obrotach towarowych **wg nomenklatury SITC** w okresie styczeń–listopad 2021 r. wartość wymiany handlowej we wszystkich sekcjach towarowych była wyższa niż przed rokiem. W sekcjach o największym udziale w obrotach towarowych ogółem (tj.: maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy, towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca oraz różne wyroby przemysłowe) notowano znaczny wzrost obrotów po obu stronach wymiany, przy czym najbardziej zwiększyła się wartość towarów z sekcji paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych. W strukturze towarowej zarówno eksportu, jak i importu w największym stopniu wzrósł udział sekcji towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca, natomiast najbardziej zmniejszył się udział sekcji żywność i zwierzęta żywe. Ponadto po stronie importu znacznie zmniejszył się również udział sekcji maszyny i urządzenia transportowe.

Tablica 35. Dynamika i struktura obrotów ogółem według sekcji SITC
Table 35. Foreign trade indices and structure by SITC sections

Wyszczególnienie Specification	I-XI 2021		I-XI 2020	
	w mln zł in PLN millions	I-XI 2020=100	struktura w % structure in %	
Eksport Exports	1189129,7	122,5	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	124411,0	113,0	10,5	11,3
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	22316,6	101,3	1,9	2,3
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	28435,2	135,6	2,4	2,2
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	24015,1	167,1	2,0	1,5
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	2513,8	150,8	0,2	0,2
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	115786,1	123,2	9,7	9,7
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	219613,9	127,9	18,5	17,7
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	440411,8	121,5	37,0	37,3
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	209331,6	122,0	17,6	17,7
Import Imports	1184838,3	128,0	100,0	100,0
w tym: of which:				
Żywność i zwierzęta żywe Food and live animals	78750,4	109,0	6,7	7,8
Napoje i tytoń Beverages and tobacco	9037,8	106,1	0,8	0,9
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw Crude materials inedible, except fuels	35255,1	136,3	3,0	2,8
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne Mineral fuels lubricants and related materials	72452,3	149,5	6,1	5,2
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne Animal and vegetable oils, fats and waxes	5980,6	137,1	0,5	0,5
Chemikalia i produkty pokrewne Chemicals and related products	175634,7	129,6	14,8	14,6
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca Manufactures goods classified chiefly by material	210962,2	137,5	17,8	16,6
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy Machinery and transport equipment	408686,8	122,1	34,5	36,2
Różne wyroby przemysłowe Miscellaneous manufactured articles	162695,2	121,4	13,7	14,5

Wykres 41. Udział wybranych sekcji towarowych (wg SITC) w obrotach towarowych handlu zagranicznego ogółem

Chart 41. Share of selected SITC sections in total foreign trade turnover

W strukturze **rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z okresem jedenastu miesięcy 2020 r., wzrósł udział importu towarów z przeznaczeniem na zużycie pośrednie (z 56,5% do 59,8%), a obniżył się udział towarów konsumpcyjnych (z 27,8% do 25,0%) oraz, nieznacznie, dóbr inwestycyjnych (z 15,7% do 15,2%). Wyższy niż przed rokiem był import dóbr w ramach wszystkich kategorii ekonomicznych: towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 35,4%, dóbr inwestycyjnych – o 23,8% oraz towarów konsumpcyjnych – o 15,3%.

Eksport **produktów rolno-spożywczych** (według CN) w okresie styczeń–listopad 2021 r. był wyższy niż rok wcześniej o 11,4% i wyniósł 155,3 mld zł, a import zwiększył się o 10,6% do 101,8 mld zł. Obroty zamknęły się wyższym niż przed rokiem dodatnim saldem (53,5 mld zł wobec 47,3 mld zł). Udział produktów rolno-spożywczych w obrotach ogółem zmniejszył się po obu stronach wymiany – w eksporcie o 1,3 p.proc. do 13,1%, a w imporcie o 1,4 p.proc. do 8,6%. Po obu stronach wymiany odnotowano wzrost obrotów tymi produktami ze wszystkimi grupami krajów. Eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększył się o 12,5%, do krajów rozwiniętych – o 11,7% (w tym do krajów UE o 13,6%), a do krajów rozwijających się wzrósł o 9,0%. Wartość produktów rolno-spożywczych sprowadzanych z krajów Europy Środkowo-Wschodniej zwiększyła się o 28,6%, z krajów rozwijających się – o 9,8%, a z krajów rozwiniętych – o 9,7% (w tym z UE o 12,0%).

Tablica 36. Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (według CN)
 Table 36. Foreign trade turnover of agri-food products (by CN)

Wyszczególnienie Specification	I–XI 2021						I–XI 2020	I–XI 2021
	w mln zł in PLN millions	w mln EUR in EUR millions	w mln USD in USD millions	I–XI 2020=100			struktura w % structure in %	
				zł PLN	EUR EUR	USD USD		
Eksport Exports	155313,8	34071,2	40611,2	111,4	108,2	114,2	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	82713,5	18145,0	21628,9	110,4	107,3	113,2	53,7	53,3
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	42744,3	9377,1	11179,0	110,3	107,0	113,1	27,8	27,5
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	26562,2	5826,5	6942,5	113,7	110,2	116,3	16,8	17,1
Oleje i tłuszcze Fats and oils	3293,7	722,5	860,9	141,6	137,6	145,1	1,7	2,1
Import Imports	101783,3	22331,5	26624,5	110,6	107,3	113,4	100,0	100,0
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	44186,0	9693,2	11553,9	110,5	107,3	113,2	43,5	43,4
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	24672,6	5413,1	6452,6	105,7	102,5	108,4	25,4	24,3
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	26375,4	5789,4	6909,4	110,6	107,2	113,7	25,9	25,9
Oleje i tłuszcze Fats and oils	6549,3	1435,8	1708,5	135,9	131,8	138,8	5,2	6,4
Saldo Balance	53530,5	11739,7	13986,7
Przetwory spożywcze Prepared foodstuffs	38527,5	8451,8	10074,9
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego Live animals; animal products	18071,7	3964,0	4726,4
Produkty pochodzenia roślinnego Vegetable products	186,8	37,2	33,0
Oleje i tłuszcze Fats and oils	-3255,6	-713,3	-847,6

Więcej danych w **Biuletynie Statystycznym**, w tym:

TABL. 1. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI

TABL. 60. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW I NOMENKLATURY SITC

TABL. 61. OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW

Sytuacja społeczno-gospodarcza w Unii Europejskiej i w wybranych krajach

Socio-economic situation in the European Union and in selected countries

Według najnowszych szacunków Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW)¹ wzrost globalnego **produktu krajowego brutto** w 2021 r. wyniósł 5,9% (wobec spadku o 3,1% w 2020 r.). Na tempo wzrostu gospodarczego na świecie znacząco oddziaływała wysoka dynamika PKB w rozwijających się gospodarkach azjatyckich (wzrost o 7,2% po spadku o 0,9% przed rokiem), w tym w Indiach (o 9,0%), Chinach (o 8,1%) oraz w krajach ASEAN-5² (o 3,1%). W strefie euro PKB wzrósł o 5,2%, a w jej największych gospodarkach: we Francji – o 6,7%, Włoszech – o 6,2%, w Hiszpanii – o 4,9% oraz Niemczech – o 2,7%. W krajach wysokorozwiniętych PKB zwiększył się o 5,0% (wobec spadku o 4,5% przed rokiem). W Wielkiej Brytanii notowano wzrost produktu krajowego brutto o 7,2%, Stanach Zjednoczonych – o 5,6%, a w Japonii – o 1,6%. Wzrost PKB, po spadkach w 2020 r., obserwowano również m.in. w Meksyku (o 5,3%), Brazylii (o 4,7%), Południowej Afryce (o 4,6%) oraz Rosji (o 4,5%). W Polsce szacowany wzrost PKB w 2021 r. wyniósł 5,4% (wobec spadku o 2,5% przed rokiem).

Według szacunków Banku Światowego³ wzrost globalnego produktu krajowego brutto w 2021 r. wyniósł 5,5% (wobec spadku o 3,4% w 2020 r.), a PKB według parytetu siły nabywczej⁴ zwiększył się o 5,7%. W Stanach Zjednoczonych produkt krajowy brutto wzrósł o 5,6%, w strefie euro o 5,2%, a w Japonii o 1,7%. Bank Światowy szacuje, że w Polsce wzrost PKB wyniósł 5,1%.

Według prognoz Komisji Europejskiej⁵ produkt krajowy brutto w 2021 r. w Unii Europejskiej ogółem zwiększył się w skali roku o 5,0% (wobec spadku o 5,9% w 2020 r.), w tym w Polsce wzrósł o 4,9% (wobec odpowiednio spadku o 2,5%).

1 „World Economic Outlook Update”, January 2022, International Monetary Fund.

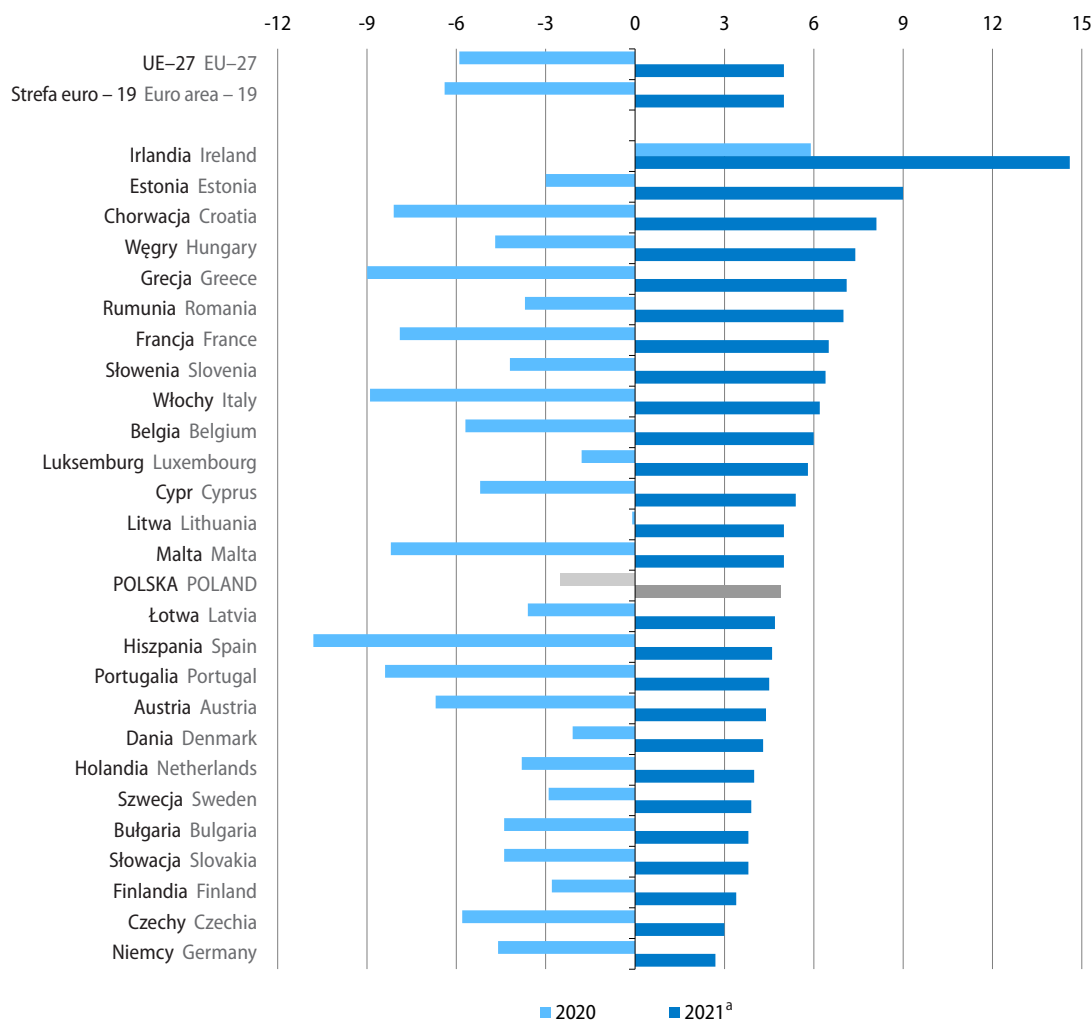
2 Filipiny, Indonezja, Malezja, Tajlandia oraz Wietnam.

3 Global Economic Prospects, January 2022, World Bank.

4 Według koszyka wag ze średniej z lat 2010–2019.

5 „European Economic Forecast” – Autumn 2021.

Wykres 42. Produkt krajowy brutto
 (zmiana w %, r/r, wyrównany sezonowo oraz dniami roboczymi)

 Chart 42. Gross domestic product
 (change in %, y/y, seasonally and working days adjusted)

a Prognoza; źródło: [European Economic Forecast – Autumn 2021](#).

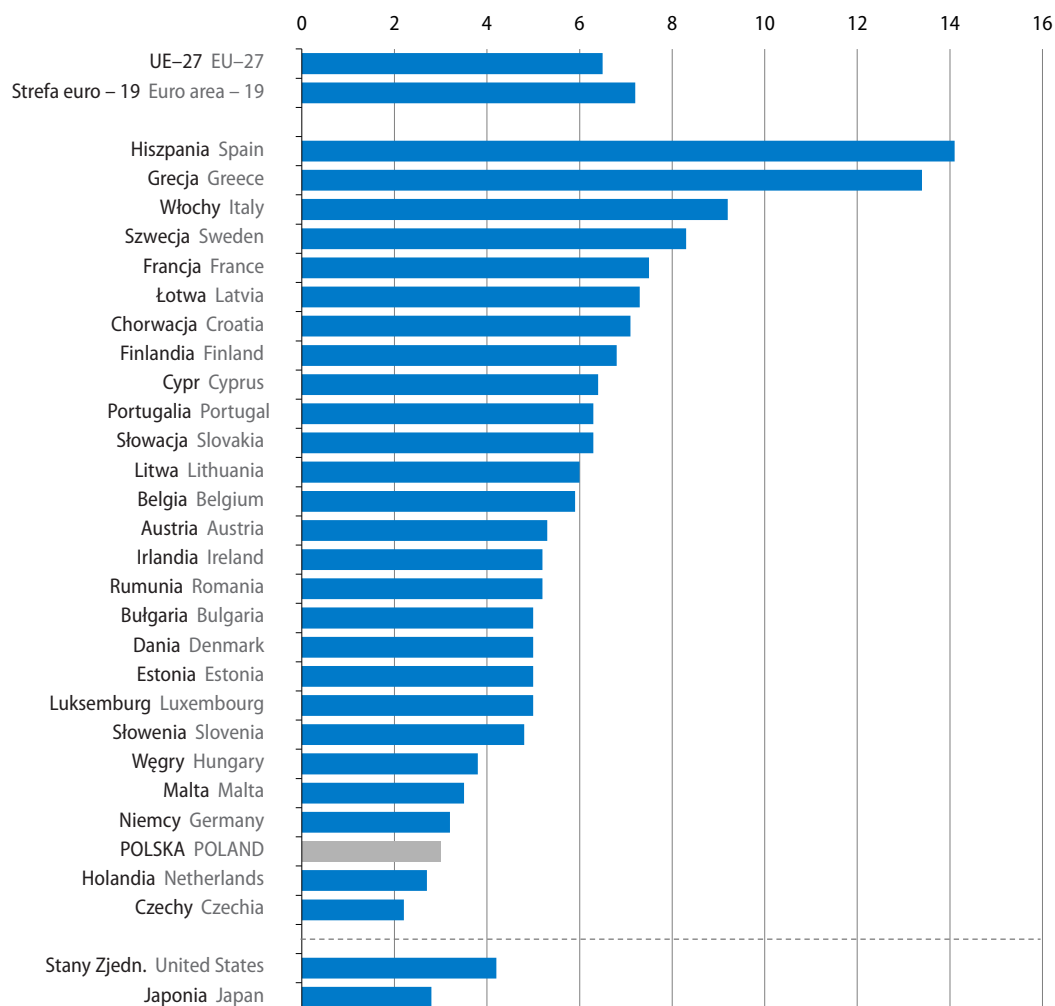
a Forecast; source: [European Economic Forecast – Autumn 2021](#).

Zharmonizowana stopa bezrobocia⁶ w Unii Europejskiej w listopadzie 2021 r. wyniosła 6,5% i była o 0,2 p.proc. niższa niż przed miesiącem. Podobnie jak w poprzednich miesiącach najwyższą stopę bezrobocia notowano w Hiszpanii (14,1%) i Grecji (13,4%). Większe natężenie bezrobocia niż przeciętnie w UE obserwowano również we Włoszech (9,2%) i w Szwecji (8,3%), a także we Francji, na Łotwie, w Chorwacji oraz Finlandii (w granicach 7,5%–6,8%). Najniższym poziomem bezrobocia charakteryzowały się natomiast Czechy (2,2%), Holandia (2,7%), Polska (3,0%), Niemcy (3,2%), Malta (3,5%) oraz Węgry (3,8%). Stopa bezrobocia obniżyła się w szesnastu krajach (w tym najbardziej na Litwie – o 0,5 p.proc. oraz w Austrii i Czechach – po 0,4 p.proc.), wzrosła w czterech (w tym w największym stopniu na Łotwie – o 0,3 p.proc.), a w siedmiu (w tym w Polsce) nie uległa zmianie. W Stanach Zjednoczonych w listopadzie 2021 r. stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 4,2%, tj. była o 0,4 p.proc. niższa niż przed miesiącem. W Japonii natężenie bezrobocia było nieco większe niż w poprzednim miesiącu (o 0,1 p.proc.) i wyniosło 2,8%.

⁶ Dane wyrównane sezonowo. Ze względu na zmiany metodologiczne wprowadzone od stycznia 2021 r. i trwające przeliczenia starszych szeregów danych, dla kilkunastu krajów UE (w tym dla Polski) dane za 2021 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za poprzednie lata. Z tego względu zrezygnowano z dokonywania porównań skali zjawiska w ujęciu rocznym.

Wykres 43. Zharmonizowana stopa bezrobocia w listopadzie 2021 r. (w %, wyrównana sezonowo)

Chart 43. Harmonised unemployment rate in November 2021 (in %, seasonally adjusted)

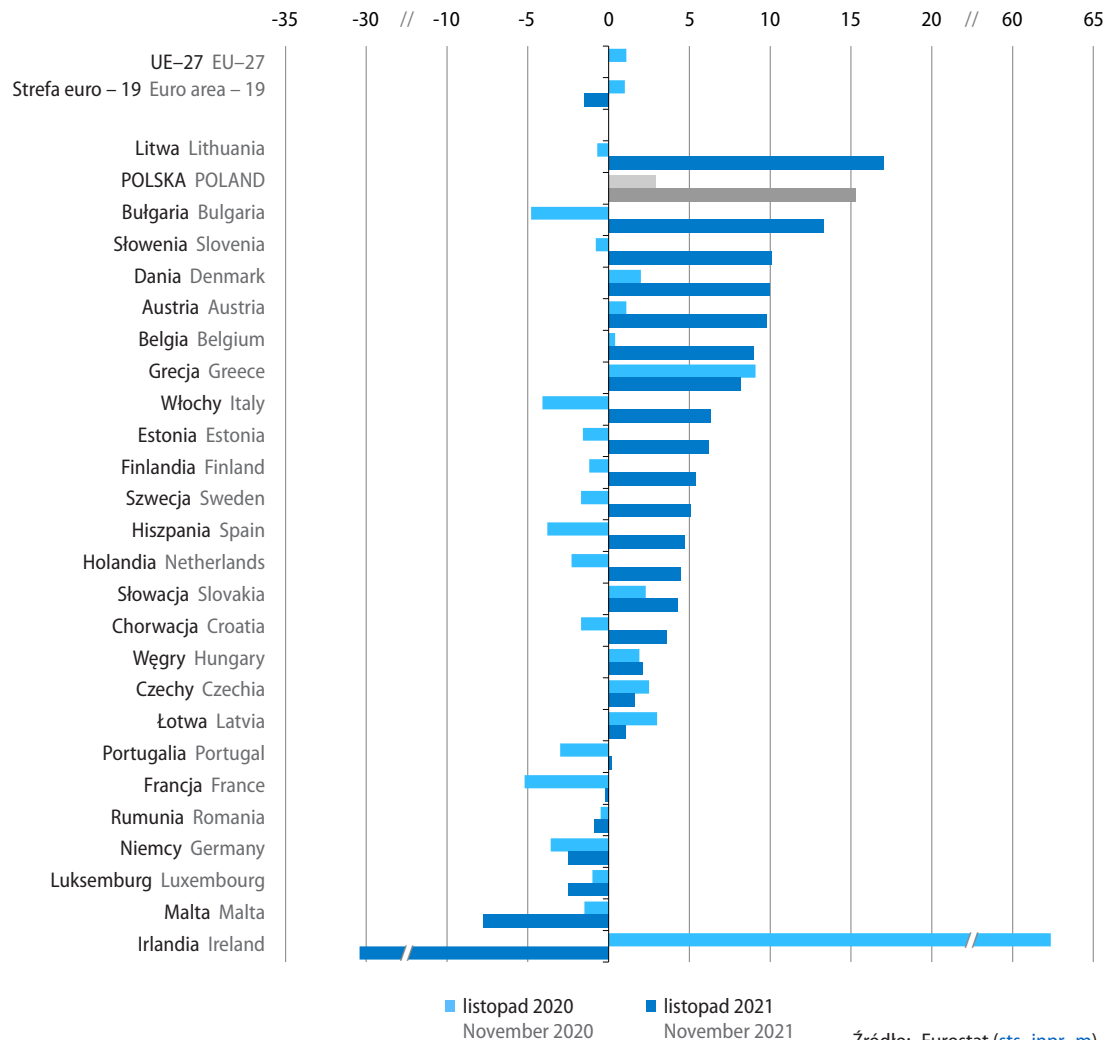

Źródło: Eurostat ([une_rt_m](#)).
Source: Eurostat ([une_rt_m](#)).

Produkcja przemysłowa⁷ w Unii Europejskiej ogółem w listopadzie 2021 r. ukształtowała się na poziomie zbliżonym do notowanego przed rokiem (wówczas wzrosła o 1,1%). W większości krajów członkowskich produkcja przemysłowa zwiększyła się w stosunku do listopada 2020 r., w tym najbardziej na Litwie (o 17,0%), w Polsce (o 15,3%) i Bułgarii (o 13,3%). Znaczny jej wzrost obserwowano także w Słowenii, Danii, Austrii, Belgii i Grecji (w granicach 10,1%–8,2%). Spośród największych gospodarek europejskich wzrost produkcji w skali roku notowano we Włoszech (o 6,3%) i Hiszpanii (o 4,7%), natomiast spadek w Niemczech (o 2,5%) i we Francji (o 0,2%). Mniejsza niż przed rokiem była również produkcja przemysłowa w Irlandii (o 30,4%) oraz na Malcie, w Luksemburgu i Rumunii (w granicach 7,8%–0,9%).

⁷ Dane wyrównane dniami roboczymi; brak danych dla Cypru, przy czym wartość dla UE ogółem uwzględnia szacunki dla tego kraju.

**Wykres 44. Produkcja przemysłowa
(zmiana w %, r/r, wyrównana dniami roboczymi)**

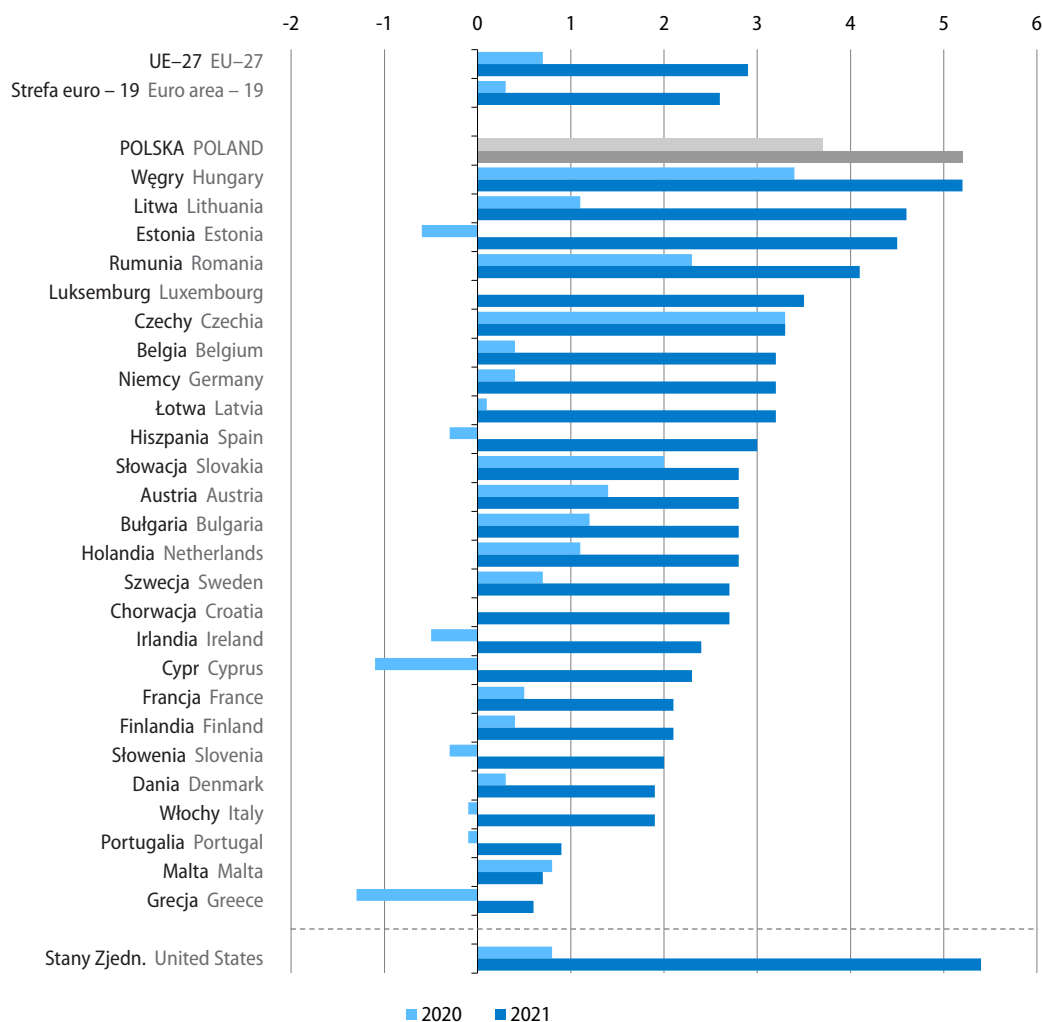
 Chart 44. Industrial production
(change in %, y/y, adjusted by working days)

Źródło: Eurostat ([sts_inpr_m](https://ec.europa.eu/eurostat)).
Source: Eurostat ([sts_inpr_m](https://ec.europa.eu/eurostat)).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych (HICP) w Unii Europejskiej ogółem w 2021 r. wzrosły o 2,9% w porównaniu z poprzednim rokiem (wobec wzrostu o 0,7% w 2020 r.) i był to najwyższy wzrost cen obserwowany od 2011 r. W głównej mierze było to efektem wzrostu cen w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii (o 4,8%) oraz cen związanych z transportem (o 6,8%). Ceny wzrosły we wszystkich państwach członkowskich, w tym najbardziej w Polsce oraz na Węgrzech (po 5,2%). W Polsce wzrosły ceny w większości grup towarów i usług konsumpcyjnych, z wyjątkiem cen odzieży i obuwiu, gdzie wystąpił niewielki spadek – o 0,1%. Wyższe niż w 2020 r. były m.in. ceny żywności i napojów bezalkoholowych – o 3,0%, ceny w zakresie użytkowania mieszkania i nośników energii – o 7,2%, ceny związane z transportem – o 11,0%, w zakresie rekreacji i kultury – o 4,5%, związane ze zdrowiem – o 3,5% oraz ceny w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego – o 3,8%. Znaczny wzrost cen notowano również na Litwie (o 4,6%), w Estonii (o 4,5%) oraz Rumunii (o 4,1%). Spośród największych gospodarek UE bardziej niż przeciętnie w grupowaniu wzrosły ceny konsumpcyjne w Niemczech (3,2%) i w Hiszpanii (3,0%), natomiast mniej – we Francji (2,1%) oraz we Włoszech (1,9%). W najmniejszym stopniu wzrosły ceny w Grecji, na Malcie i w Portugalii (w granicach 0,6%–0,9%).

Wykres 45. Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP)
(zmiana w %, r/r)

Chart 45. Harmonised index of consumer prices (HICP)
(change in %, y/y)

Źródło: Eurostat ([prc_hicp_aind](#)).
Source: Eurostat ([prc_hicp_aind](#)).

W okresie styczeń–listopad 2021 r. we wszystkich krajach członkowskich **obroty towarowe handlu zagranicznego** wzrosły w skali roku po obu stronach wymiany. Wartość towarów wysyłanych za granicę najbardziej zwiększyła się w Grecji (o 30,8%), Estonii (o 27,9%) oraz Chorwacji (o 26,5%). Znaczny wzrost eksportu notowano również m.in. na Łotwie, w Belgii, Bułgarii, Hiszpanii i Słowenii (w granicach 23,3%–20,1%). Import najbardziej zwiększył się natomiast w Estonii (o 32,3%), Grecji (o 30,6%) oraz Słowenii (o 29,6%). Znacznie wyższa niż rok wcześniej była również wartość towarów sprowadzonych na Łotwę, Litwę i do Bułgarii (wzrost w granicach 28,8%–26,2%). W okresie styczeń–listopad 2021 r. ujemne **saldo wymiany handlowej** odnotowano w siedemnastu państwach członkowskich. Największy deficyt wystąpił we Francji, gdzie wyniósł minus 97,2 mld EUR i był głębszy niż rok wcześniej o 20,7 mld EUR. Wśród krajów o znacznym deficycie wymiany handlowej znalazły się również Hiszpania, Rumunia i Grecja (w granicach od minus 22,8 mld EUR do minus 21,7 mld EUR). Najwyższy dodatni bilans handlowy, większy niż przed rokiem, obserwowano w Niemczech (171,2 mld EUR wobec 168,3 mld EUR w okresie styczeń–listopad 2020 r.). Eksport z tego kraju wyniósł 1262,5 mld EUR, tj. wzrósł w skali roku o 14,0%, a import zwiększył się o 16,2% do 1091,2 mld EUR. W Polsce w okresie jedenastu miesięcy 2021 r. obroty

handlu zagranicznego były znacznie wyższe niż rok wcześniej: eksport zwiększył się o 19,2% do 260,7 mld EUR, a import – o 24,5% do 259,7 mld EUR. W rezultacie odnotowano nadwyżkę w handlu zagranicznym w wysokości 1,0 mld EUR (wobec 10,1 mld EUR rok wcześniej).

Wskaźnik **Global Manufacturing and Services PMI**⁸ w grudniu 2021 r. wyniósł 54,3 pkt (tj. o 0,5 pkt mniej niż przed miesiącem); Global Manufacturing PMI utrzymał się na tym samym poziomie jak w trzech poprzednich miesiącach i wyniósł 54,2 pkt, a Global Services Business Activity Index obniżył się o 1,0 pkt do 54,6 pkt. Podobnie jak w poprzednich miesiącach zwiększył się wskaźnik PMI polskiego sektora przemysłowego (do 56,1 pkt z 54,4 pkt w listopadzie 2021 r.). W strefie euro wskaźnik PMI dla sektora przemysłowego obniżył się o 0,4 pkt do 58,0 pkt, dla sektora usług – o 2,8 pkt do 53,1 pkt, a w budownictwie – o 0,4 pkt do 52,9 pkt. Wśród największych gospodarek europejskich wskaźnik PMI dla przetwórstwa przemysłowego nadal kształtował się na wysokim poziomie (pomimo spadków w skali miesiąca obserwowanych w większości tych krajów): we Włoszech wyniósł on 62,0 pkt (wobec 62,8 pkt w listopadzie 2021 r.), w Niemczech – 57,4 pkt (podobnie jak przed miesiącem), w Hiszpanii – 56,2 pkt (wobec 57,1 pkt), a we Francji – 55,6 pkt (wobec 55,9 pkt). W Stanach Zjednoczonych wskaźnik PMI sektora przemysłowego ukształtował się na poziomie 57,7 pkt i był o 0,6 pkt niższy niż w poprzednim miesiącu. W Chinach obserwowano poprawę warunków gospodarczych w sektorze wytwórczym, dla którego wskaźnik PMI wzrósł do 50,9 pkt (z 49,9 pkt przed miesiącem).

Tablica 37. Wskaźnik cen żywności FAO (FFPI)
Table 37. FAO Food Price Index (FFPI)

Wyszczególnienie Specification	2020	2021	XII 2020	2021			
				XI		XII	
				w punktach in points		XI 2021=100	XII 2020=100
Indeks cen żywności Food Price Index	98,1	125,7	108,6	134,9	133,7	99,1	123,1
Indeks cen mięsa Meat Price Index	95,5	107,6	94,8	111,4	111,3	99,9	117,4
Indeks cen nabiału Dairy Price Index	101,8	119,0	109,2	125,9	128,2	101,8	117,4
Indeks cen zbóż Cereal Price Index	103,1	131,2	116,4	141,4	140,5	99,4	120,7
Indeks cen olejów roślinnych Oils Price Index	99,4	164,8	131,2	184,6	178,5	96,7	136,0
Indeks cen cukru Sugar Price Index	79,5	109,3	87,1	120,2	116,4	96,9	133,6

Według danych Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w grudniu 2021 r. **wskaźnik cen żywności (FFPI)** wyniósł 133,7 pkt, tj. o 0,9% mniej niż przed miesiącem (kiedy był najwyższy od ponad 10 lat), ale o 23,1% więcej niż przed rokiem. W porównaniu z listopadem 2021 r. obniżyły się wskaźniki cen większości grup towarów objętych FFPI, z wyjątkiem indeksu cen nabiału (wzrost o 1,8%). W największym stopniu spadły indeksy cen olejów roślinnych (o 3,3%) oraz cukru (o 3,1%). W skali roku wzrosły wskaźniki cen wszystkich grup towarów, najbardziej olejów roślinnych (o 36,0%) i cukru (o 33,6%).

⁸ Purchasing Manager Index (PMI), publikowany przez IHS Markit i Institute for Supply Management, to wskaźnik wyprzedzający koniunktury gospodarczej, stworzony na podstawie badania wśród menadżerów logistyki. Wartością referencyjną jest wynik 50 punktów.

Według danych Banku Światowego⁹ w 2021 r. ceny większości **podstawowych surowców** na rynkach światowych były znacznie wyższe niż rok wcześniej, w tym najbardziej wzrosły ceny surowców energetycznych. Za baryłkę **ropy naftowej** (APSP¹⁰) płacono 69,1 USD, tj. najwięcej od 2014 r. oraz o 67,4% więcej niż przeciętnie przed rokiem. **Gaz ziemny** był blisko pięć razy droższy niż rok wcześniej i kosztował 16,1 USD za mln BTU¹¹. Cena **węgla kamiennego** wzrosła o 127,1% w skali roku do 138,05 USD za tonę. Wyższe niż przed rokiem były również ceny **podstawowych metali**¹², najbardziej wzrosły ceny cyny (o 89,1%), miedzi (o 50,9%) i rud żelaza (o 48,5%). Więcej niż rok wcześniej płacono również za aluminium (o 45,1%), nikiel (o 33,9%), cynk (o 32,5%) i ołów (o 20,6%). Na rynku **zbóż** w skali roku podrożały kukurydza (o 56,9%) oraz pszenica (o 23,7%), tańszy natomiast był ryż (o 7,8%). Na rynku **mięsa** w porównaniu z 2020 r. wzrosła cena drobiu (o 38,3%) i wołowiny (o 15,4%). W kolejnym roku z rzędu notowano wzrost cen metali szlachetnych na rynkach światowych. Cena **złota** osiągnęła rekordowy poziom 1799,6 USD za uncję, tj. o 1,7% wyższy niż w 2020 r. Za uncję **srebra** płacono 25,2 USD, tj. o 22,5% więcej niż przed rokiem.

9 Z uwagi na zmianę źródła z powodu braku aktualnych danych w bazie Międzynarodowego Funduszu Walutowego, zakres danych dot. cen surowców i ich metodologia mogą różnić się w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach tej publikacji.

10 Average Petroleum Spot Price – przeciętna ważona liczona dla agregatu składającego się z następujących typów ropy naftowej: Brent, Dubai i West Texas Intermediate.

11 BTU [British Thermal Unit] – brytyjska jednostka ciepła.

12 Miedź, aluminium, rudy żelaza, cyna, nikiel, cynk, ołów.

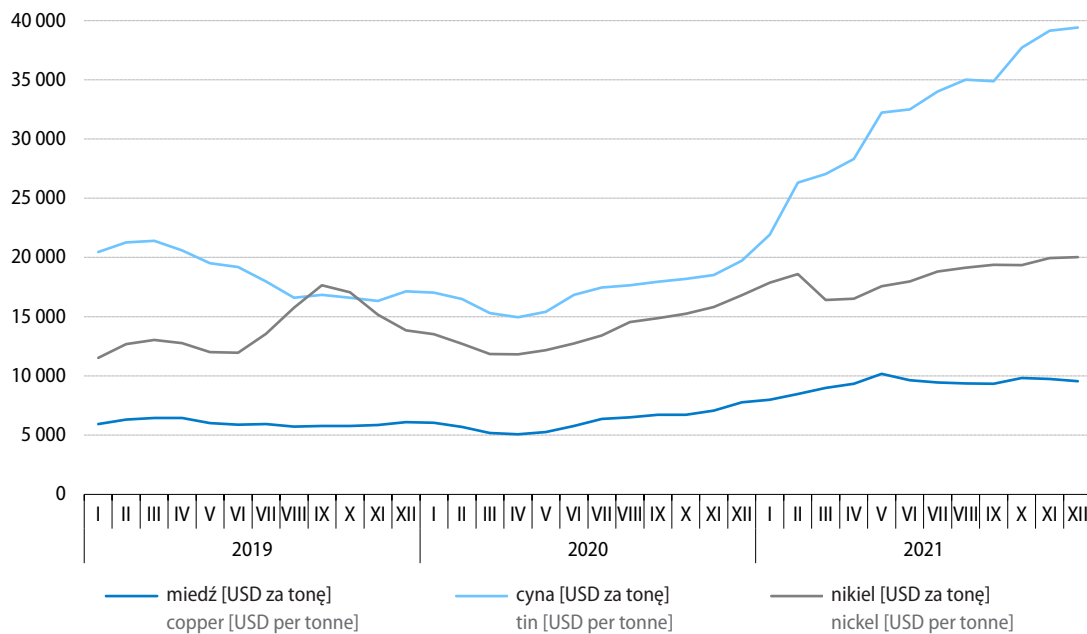
Tablica 38. Ceny wybranych surowców na rynkach światowych na podstawie danych Banku Światowego (Commodity Price Data)

Table 38. Prices of selected raw materials on the world markets based on the World Bank data (Commodity Price Data)

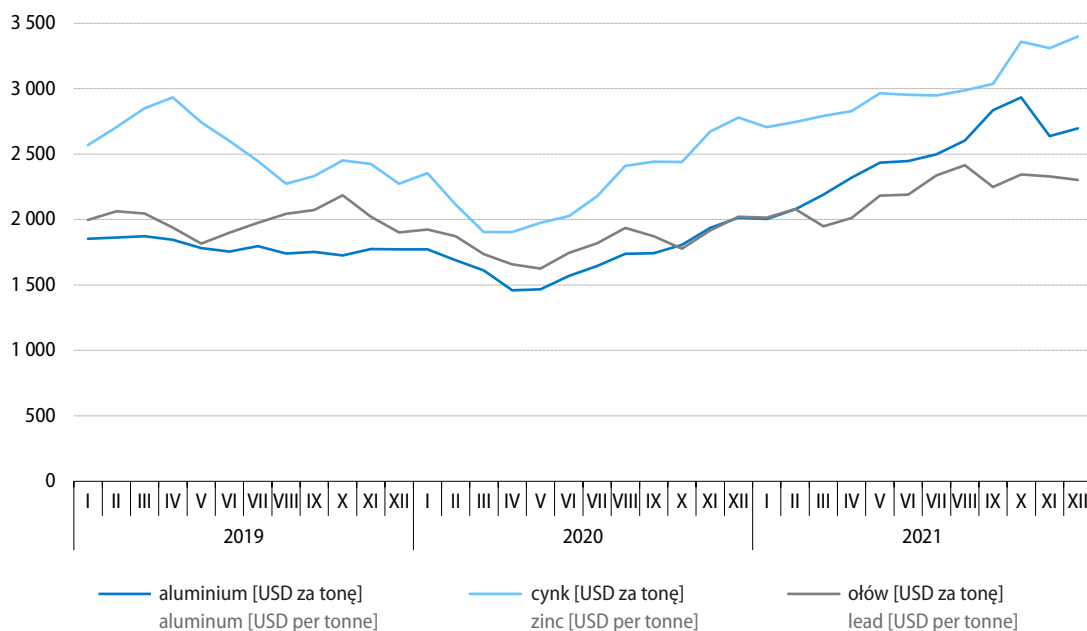
Wyszczególnienie Specification	2020	2021	XII 2020	2021				
				XI	XII		2020= =100	
					XI 2021= =100	XII 2020= =100		
w USD in USD								
Ropa naftowa (APSP) [za baryłkę] Crude petroleum (APSP) [per barrel]	41,26	69,07	48,73	79,92	72,87	91,2	149,5	167,4
Gaz ziemny [za mln BTU] Natural gas [per million BTU]	3,24	16,12	5,86	27,62	38,03	137,7	649,4	497,1
Węgiel eksportowany z Australii [za tonę] Coal, Australian [per tonne]	60,79	138,05	83,03	157,48	169,65	107,7	204,3	227,1
Bawełna [w centach za funt] Cotton [US cents per lb]	1,59	2,23	1,79	2,79	2,65	94,9	148,2	140,7
Miedź [za tonę] Copper [per tonne]	6173,77	9317,05	7772,24	9728,90	9551,18	98,2	122,9	150,9
Aluminium [za tonę] Aluminum [per tonne]	1703,99	2472,85	2014,67	2636,45	2695,53	102,2	133,8	145,1
Rudy żelaza [za tonę] Iron ore [per tonne]	108,92	161,71	155,43	96,24	116,96	121,5	75,2	148,5
Cyna [za tonę] Tin [per tonne]	17124,60	32384,15	19731,96	39158,69	39422,52	100,7	199,8	189,1
Nikiel [za tonę] Nickel [per tonne]	13787,26	18464,97	16823,04	19932,86	20015,55	100,4	119,0	133,9
Cynk [za tonę] Zinc [per tonne]	2266,45	3002,52	2779,85	3311,27	3399,21	102,7	122,3	132,5
Ołów [za tonę] Lead [per tonne]	1824,88	2200,37	2020,47	2329,98	2301,69	98,8	113,9	120,6
Pszenica [za tonę] Wheat [per tonne]	227,74	281,66	251,15	334,50	327,82	98,0	130,5	123,7
Kukurydza [za tonę] Maize [per tonne]	165,47	259,55	198,77	248,72	264,54	106,4	133,1	156,9
Ryż [za tonę] Rice [per tonne]	496,75	458,25	520,00	400,00	400,00	100,0	76,9	92,2
Mięso wołowe [w centach za funt] Beef [US cents per lb]	4,67	5,39	4,40	5,95	5,95	100,0	135,3	115,4
Mięso drobiowe [w centach za funt] Poultry [US cents per lb]	1,63	2,26	1,81	2,34	2,74	117,3	151,7	138,3
Złoto [za uncję] Gold [per ounce]	1770,25	1799,63	1858,42	1821,76	1790,43	98,3	96,3	101,7
Srebro [za uncję] Silver [per ounce]	20,54	25,16	24,97	24,18	22,53	93,2	90,2	122,5

Wykres 46. Ceny wybranych metali na rynkach światowych

Chart 46. Prices of selected metals on the world markets

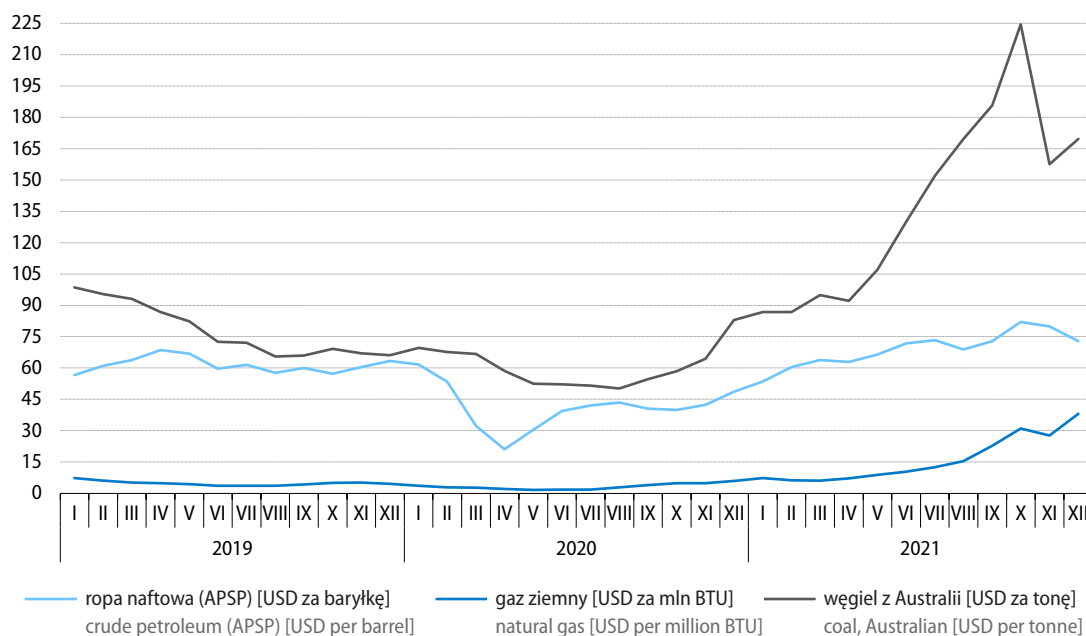

Źródło: [Bank Światowy](#).
Source: [The World Bank](#).

Źródło: [Bank Światowy](#).
Source: [The World Bank](#).

Wykres 47. Ceny ropy naftowej, gazu ziemnego i węgla na rynkach światowych
 Chart 47. Prices of crude petroleum, natural gas and coal on the world markets

Źródło: [Bank Światowy](#).
 Source: [The World Bank](#).

Tablice

Tables

Tablica 39. Dynamika realna produktu krajowego brutto^a
Table 39. Indices of real gross domestic product^a

Wyszczególnienie Specification	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 ^b
	rok poprzedni=100 previous year=100											
Spożycie Final consumption expenditure	102,8	101,7	100,3	100,8	102,8	103,4	103,5	104,2	104,3	104,5	98,9	104,8
w tym w sektorze gospodarstw domowych of which in the households sector	102,5	103,0	100,5	100,3	102,6	103,8	103,9	104,8	104,3	104,0	97,0	106,2
Akumulacja brutto Gross capital formation	110,5	112,4	96,2	94,2	112,8	104,7	98,0	107,6	110,5	100,3	87,9	.
w tym nakłady brutto na środki trwałe of which gross fixed capital formation	100,0	108,8	98,2	98,9	110,0	106,1	91,8	104,0	109,4	106,1	91,0	108,0
Popyt krajowy Domestic demand	104,4	104,0	99,4	99,4	104,8	103,7	102,3	104,9	105,6	103,6	96,6	108,2
Produkt krajowy brutto Gross domestic product	103,7	104,8	101,3	101,1	103,4	104,2	103,1	104,8	105,4	104,7	97,5	105,7
Wartość dodana brutto Gross value added	103,8	104,7	101,4	101,2	103,4	104,1	103,1	104,7	105,3	104,6	97,4	105,3
w tym: of which:												
przemysł industry	108,8	107,9	102,4	100,7	104,7	104,3	104,2	102,3	105,4	103,0	94,7	114,1
budownictwo construction	104,3	114,0	95,9	94,5	109,0	107,2	91,9	106,5	111,8	99,7	95,4	101,2
handel; naprawa pojazdów samochodowych trade; repair of motor vehicles	105,2	97,6	102,7	99,8	99,4	104,4	105,4	105,7	105,2	104,7	97,3	105,9

a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego. b Szacunek wstępny.

a Annual average constant prices of previous year. b Provisional estimate.

Tablica 40. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju
Table 40. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country

Wyszczególnienie a – 2020 b – 2021		I	II	III	IV	V	VI
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	6441	6446	6412	6259	6174	6186
	b	6314	6334	6330	6317	6338	6359
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	922	920	909	966	1012	1027
	b	1090	1100	1078	1054	1027	993
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	5,5	5,5	5,4	5,8	6,0	6,1
	b	6,5	6,6	6,4	6,3	6,1	6,0
Przeciętne miesięczne nominalne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :							
w złotych	a	5282,80	5330,48	5489,21	5285,01	5119,94	5286,00
	b	5536,80	5568,82	5929,05	5805,72	5637,34	5802,42
poprzedni miesiąc=100	a	94,3	100,9	103,0	96,3	96,9	103,2
	b	92,7	100,6	106,5	97,9	97,1	102,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	107,1	107,7	106,3	101,9	101,2	103,6
	b	104,8	104,5	108,0	109,9	110,1	109,8
Przeciętne miesięczne realne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ – analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100							
	a	102,8	103,0	101,8	98,7	98,5	100,6
	b	102,2	102,1	104,7	105,2	105,0	105,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta realna brutto:							
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,2	99,9	100,5	101,2	100,6	101,5
	b	105,5	104,5	103,2	102,4	102,3	102,5
rolników indywidualnych							
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,1	101,0	101,5	102,1	102,9	102,2
	b	103,1	103,1	100,4	99,5	98,9	99,8
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:							
poprzedni miesiąc=100	a	100,9	100,7	100,2	99,9	99,8	100,6
	b	101,3	100,5	101,0	100,8	100,3	100,1
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	104,3	104,7	104,6	103,4	102,9	103,3
	b	102,6	102,4	103,2	104,3	104,7	104,4
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,9	101,6	101,8	101,7	101,5	102,1
	b	101,3	101,8	102,8	103,6	103,9	104,0
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:							
poprzedni miesiąc=100	a	100,1	99,8	99,6	99,4	99,8	100,4
	b	101,0	101,0	101,6	100,7	100,9	100,9
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,9	100,2	99,7	98,6	98,3	99,2
	b	101,0	102,2	104,2	105,5	106,6	107,2
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:							
poprzedni miesiąc=100	a	100,3	100,3	100,2	100,2	100,2	100,2
	b	100,3	100,2	100,4	100,5	100,5	100,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,0	103,1	103,0	102,8	102,6	102,5
	b	102,4	102,4	102,6	102,9	103,3	103,6

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in full-time equivalents.

VII	VIII	IX	X	XI	XII	Specification a – 2020 b – 2021
6252	6295	6312	6318	6319	6329	a Average paid employment in the enterprise sector ¹ in thousand persons
6362	6352	6347	6351	6364	6362	b
1030	1028	1024	1018	1026	1046	a Registered unemployed persons (end of period) in thousand persons
975	961	935	911	899	895	b
6,1	6,1	6,1	6,1	6,1	6,3	a Registered unemployment rate (end of period) in %
5,9	5,8	5,6	5,5	5,4	5,4	b
						Average monthly nominal gross wages and salaries in the enterprise sector ¹ :
5381,65	5337,65	5371,56	5458,88	5484,07	5973,75	a in PLN
5851,87	5843,75	5841,16	5917,15	6022,49	6644,39	b
101,8	99,2	100,6	101,6	100,5	108,9	a previous month=100
100,9	99,9	100,0	101,3	101,8	110,3	b
103,8	104,1	105,6	104,7	104,9	106,6	a corresponding month of previous year=100
108,7	109,5	108,7	108,4	109,8	111,2	b
100,9	101,3	102,4	101,7	101,9	104,2	a Average monthly real gross wages and salaries in the enterprise sector ¹ – corresponding month of previous year=100
103,4	103,8	102,6	101,4	101,9	102,4	b
						Average monthly real gross retirement and other pension:
						from non-agricultural social security system
102,0	102,1	102,1	102,3	102,3	103,0	a corresponding month of previous year=100
101,8	101,1	100,9	100,3	99,6	98,6	b
						of farmers
102,9	103,4	103,4	103,2	103,0	103,5	a corresponding month of previous year=100
99,0	98,1	97,7	97,0	96,3	95,3	b
						Price indices of consumer goods and services:
99,8	99,9	100,2	100,1	100,1	100,1	a previous month=100
100,4	100,3	100,7	101,1	101,0	100,9	b
103,0	102,9	103,2	103,1	103,0	102,4	a corresponding month of previous year=100
105,0	105,5	105,9	106,8	107,8	108,6	b
101,9	101,8	102,0	102,2	102,2	102,4	a December of previous year=100
104,5	104,8	105,5	106,6	107,6	108,6	b
						Price indices of sold production of industry:
100,3	99,6	100,3	100,5	100,0	100,3	a previous month=100
101,5	100,7	100,9	102,0	101,4	100,8	b
99,4	98,7	98,6	99,6	99,8	100,1	a corresponding month of previous year=100
108,4	109,6	110,3	112,0	113,6	114,2	b
						Price indices of construction and assembly production:
100,2	100,2	100,3	100,2	100,2	100,2	a previous month=100
100,6	100,7	100,7	100,9	101,1	101,0	b
102,5	102,5	102,5	102,4	102,4	102,7	a corresponding month of previous year=100
104,0	104,4	104,9	105,6	106,6	107,6	b

Tablica 40. Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju (dok.)

Table 40. Selected indicators regarding the socio-economic situation of the country (cont.)

Wyszczególnienie a – 2020 b – 2021		I	II	III	IV	V	VI
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	104,5	102,2	102,2	74,5	110,3	113,9
	b	94,6	104,0	118,2	90,6	99,1	103,8
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	101,1	104,8	97,5	75,4	83,1	100,5
	b	100,7	102,5	118,6	144,2	129,7	118,1
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):							
poprzedni miesiąc=100	a	42,7	114,1	125,0	102,4	100,8	112,5
	b	37,1	105,5	134,2	109,9	110,2	112,3
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	106,4	105,5	103,7	99,1	94,9	97,7
	b	89,9	83,1	89,2	95,8	104,7	104,5
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	a	18501	34008	49577	63693	80036	97072
	b	17511	33777	53051	72159	87886	105584
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ³):							
poprzedni miesiąc=100	a	79,4	100,4	96,8	87,7	114,9	108,4
	b	75,1	103,5	115,0	92,3	108,2	103,5
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,5	107,3	91,1	77,1	92,3	98,7
	b	94,0	96,9	115,2	121,1	113,9	108,6
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)	a	3426,7	-3312,0	-9354,5	-18882,9	-25881,7	-17118,4
	b	6645,3	875,9	-3414,3	9158,9	9350,2	27991,4
Średnie kursy walut w zł – NBP:							
100 dolarów amerykańskich	a	382,87	392,01	401,26	418,56	415,69	394,53
	b	373,04	371,96	386,73	382,12	372,92	373,75
100 euro	a	425,04	427,89	443,56	454,50	452,91	444,50
	b	454,35	449,88	460,07	456,58	453,01	450,15
100 franków szwajcarskich	a	394,51	401,66	418,92	431,07	428,38	414,74
	b	420,90	414,42	415,73	413,66	413,05	411,52
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:							
eksport	a	86107,7	88031,8	88009,4	64539,2	73773,5	86983,2
	b	92636,7	98373,0	115142,3	108897,8	104174,3	108791,7
import	a	85719,3	85322,0	88630,1	65723,9	68818,8	76534,3
	b	87113,1	96082,0	112908,4	102320,8	104592,2	107268,3
saldo	a	388,4	2709,8	-620,7	-1184,8	4954,7	10448,8
	b	5 523,6	2 291,1	2 233,9	6 577,0	-417,9	1 523,5

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przypadku sprzedaży detalicznej dane dotyczą przedsiębiorstw

1 Data concern economic entities employing more than 9 persons; in the case of retail sales data concern trade and non-trade enterprises. 2 The average

VII	VIII	IX	X	XI	XII		Specification a – 2020 b – 2021
							Sold production of industry ¹ (constant prices ²):
103,4	94,3	115,3	103,1	98,4	95,5	a	previous month=100
95,8	97,3	110,9	102,1	104,9	97,1	b	
101,1	101,5	105,7	101,0	105,4	111,1	a	corresponding month of previous year=100
109,5	113,0	108,7	107,6	114,8	116,7	b	
							Construction and assembly production ¹ (constant prices ²):
96,4	96,6	115,5	100,5	100,6	134,4	a	previous month=100
95,3	103,2	109,3	100,3	108,9	122,9	b	
89,0	88,0	90,2	94,2	95,1	103,4	a	corresponding month of previous year=100
103,2	110,2	104,2	104,1	112,7	103,1	b	
120720	136903	156272	177245	197805	220831	a	Dwellings completed (from the beginning of year)
124700	143244	164284	184257	208365	234718	b	
							Retail sales of commodities ¹ (constant prices ³):
106,5	97,6	97,8	102,1	94,7	119,8	a	previous month=100
102,1	99,0	97,6	103,6	99,0	114,9	b	
103,0	100,5	102,5	97,7	94,7	99,2	a	corresponding month of previous year=100
103,9	105,4	105,1	106,9	112,1	108,0	b	
-16294,5	-13298,6	-13754,6	-12070,2	-13204,6	-84980,5	a	State budget balance – from the beginning of year (in PLN millions)
35253,6	43367,2	47588,5	51888,1	50381,2		b	
							Average exchange rates in PLN – National Bank of Poland:
389,43	371,90	379,26	386,05	380,35	367,78	a	100 USD
385,92	388,35	387,55	396,07	407,55	408,34	b	
445,28	440,21	447,40	454,11	450,23	447,66	a	100 EUR
456,30	457,00	456,64	459,52	465,08	461,63	b	
416,11	408,82	414,87	422,82	417,83	413,83	a	100 CHF
420,33	424,65	420,43	428,95	442,21	443,54	b	
							Foreign trade ⁴ in PLN millions:
89307,1	81839,4	99139,7	106952,6	106121,5	91708,5	a	exports
105596,3	100848,7	112837,1	117244,9	124586,9		b	
86807,0	77880,8	92424,0	99148,5	98581,1	89769,6	a	imports
108138,3	105907,2	113549,9	119143,8	127814,3		b	
2500,0	3958,6	6715,7	7804,2	7540,4	1938,9	a	balance
-2 542,0	-5 058,5	-712,9	-1 899,0	-3 227,4		b	

handlowych i niehandlowych. 2 Średnie ceny bieżące z 2015 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Od stycznia 2020 r. – dane wstępne.
current prices from 2015. 3 The current prices from the period preceding the surveyed period. 4 Since January 2020 – preliminary data.

Tablica 41. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne – Unia Europejska
Table 41. Main macroeconomic indicators – European Union

Wyszczególnienie Specification	PKB GDP				Handel zagraniczny Foreign trade				Zharmonizowana stopa bezrobocia ^a Harmonised unemployment rate ^a	
	2020	2021 (prognoza) (forecast)	II kw. 2021 ^d 2nd quarter 2021 ^d	III kw. 2021 ^d 3rd quarter 2021 ^d	eksport	import	saldo		2021 ^e	
					exports	imports	balance			
					2021		2020		X	XI
zmiana w % w skali roku annual change in %				w mld EUR in EUR billions				w % in %		
UE-27^f	-5,9	5,0	13,8	4,1	6,7	6,5
Strefa euro – 19	-6,4	5,0	14,4	3,9	7,3	7,2
Austria	-6,7	4,4	12,8	5,6	14,5	21,3	-12,1	-2,4	5,7	5,3
Belgia	-5,7	6,0	15,1	4,9	23,3	22,0	29,6	20,7	6,0	5,9
Bułgaria	-4,4	3,8	7,1	4,6	22,9	26,2	-3,8	-2,3	4,9	5,0
Chorwacja	-8,1	8,1	16,8	15,5	26,5	23,8	-9,2	-7,7	7,3	7,1
Cypr	-5,2	5,4	13,4	5,6	14,7	12,5	-4,9	-4,4	6,6	6,4
Czechy	-5,8	3,0	8,5	3,3	14,5	19,1	12,8	16,6	2,6	2,2
Dania	-2,1	4,3	8,7	3,6	10,1	19,2	3,1	9,2	5,0	5,0
Estonia	-3,0	9,0	12,5	9,2	27,9	32,3	-1,6	-0,7	5,2	5,0
Finlandia	-2,8	3,4	8,0	3,9	19,4	18,7	-3,1	-2,9	6,7	6,8
Francja	-7,9	6,5	18,8	3,3	15,6	17,5	-97,2	-76,5	7,6	7,5
Grecja	-9,0	7,1	16,6	13,4	30,8	30,6	-21,7	-16,6	13,3	13,4
Hiszpania	-10,8	4,6	17,7	3,4	20,8	23,2	-22,8	-13,8	14,4	14,1
Holandia	-3,8	4,0	10,7	5,1	19,2	21,8	63,5	63,5	2,9	2,7
Irlandia	5,9	14,6	20,8	11,4	1,3	14,4	58,1	67,5	5,2	5,2
Litwa	-0,1	5,0	8,9	6,0	19,9	27,9	-2,8	-0,6	6,5	6,0
Luksemburg	-1,8	5,8	12,6	5,3	15,5	17,2	-6,9	-5,8	5,0	5,0
Łotwa	-3,6	4,7	10,3	5,1	23,3	28,8	-2,8	-1,6	7,0	7,3
Malta	-8,2	5,0	14,9	9,8	10,8	23,9	-2,9	-2,1	3,5	3,5
Niemcy	-4,6	2,7	10,0	2,6	14,0	16,2	171,2	168,3	3,3	3,2
Polska	-2,5	4,9	10,9	5,5	19,2	24,5	1,0	10,1	3,0	3,0
Portugalia	-8,4	4,5	16,1	4,2	17,6	19,5	-16,4	-12,9	6,4	6,3
Rumunia	-3,7	7,0	13,8	8,2	18,9	21,8	-22,0	-16,7	5,2	5,2
Słowacja	-4,4	3,8	10,1	1,3	15,6	18,3	0,3	1,8	6,4	6,3
Słowenia	-4,2	6,4	15,7	4,8	20,1	29,6	-0,2	2,5	4,8	4,8
Szwecja	-2,9	3,9	9,6	4,5	17,6	19,6	3,2	4,8	8,5	8,3
Węgry	-4,7	7,4	17,3	6,1	13,1	17,9	-0,1	3,9	3,9	3,8
Włochy	-8,9	6,2	17,1	3,9	18,4	23,6	49,3	56,5	9,4	9,2

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane wyrównane dniami roboczymi. c Obejmuje sekcje: górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe oraz e Ze względu na zmiany metodologiczne wprowadzone od stycznia 2021 r. i trwające przeliczenia starszych szeregów danych, i III kw. 2021 r.

U w a g a. Przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie Eurostatu dokonano w Departamencie Opracowań Ź r ó ł o: EUROSTAT – dane pobrano w dn. 20.01.2022 r.

a Data seasonally adjusted. b Data adjusted by working days. c Includes sections: mining and quarrying; manufacturing and electricity, gas, steam and air and ongoing conversions of long time series, data for previous periods are not presented because of incomparability. f Excluding the United Kingdom.

N o t e. Data concerning foreign trade were computed on the basis of data extracted from the Eurostat database in the Statistical Products Department S o u r c e: EUROSTAT – data were extracted on 20.01.2022.

Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych Harmonised Index of Consumer Prices			Produkcja przemysłowa ^{bc} Industrial production ^{bc}			Produkcja w budownictwie ^b Production in construction ^b			Wyszczególnienie Specification
XII 2020	2021		XI 2020	2021		XI 2020	2021		
	XI	XII		X	XI		X	XI	
zmiana w % w skali roku annual change in %									
0,2	5,2	5,3	1,1	0,9	0,0	-1,0	3,4	1,3	EU-27^f
-0,3	4,9	5,0	1,0	0,2	-1,5	-0,8	3,6	0,5	Euro area – 19
1,0	4,1	3,8	1,1	8,2	9,8	-0,3	1,6	2,3	Austria
0,4	7,1	6,6	0,4	12,6	9,0	-9,5	1,0	-8,8	Belgium
0,0	6,3	6,6	-4,8	9,7	13,3	-4,2	-1,9	3,2	Bulgaria
-0,3	4,7	5,2	-1,7	2,6	3,6	4,2	6,1	4,5	Croatia
-0,8	4,7	4,8	-0,5	2,1	.	1,0 ^g	26,3 ^h	-3,3 ⁱ	Cyprus
2,4	4,8	5,4	2,5	-4,9	1,6	-5,3	3,7	2,1	Czechia
0,4	3,8	3,4	2,0	14,6	10,0	3,3	1,8	.	Denmark
-0,9	8,6	12,0	-1,6	2,5	6,2	-12,1 ^g	16,9 ^h	14,7 ⁱ	Estonia
0,2	3,5	3,2	-1,2	5,1	5,4	-2,0	8,0	8,4	Finland
0,0	3,4	3,4	-5,2	-0,3	-0,2	-4,2	4,1	-3,0	France
-2,4	4,0	4,4	9,1	17,1	8,2	-3,1 ^g	16,1 ^h	3,6 ⁱ	Greece
-0,6	5,5	6,6	-3,8	-0,8	4,7	-14,0	-3,4	-5,6	Spain
0,9	5,9	6,4	-2,3	3,1	4,5	0,1	1,7	2,5	Netherlands
-1,0	5,4	5,7	62,2	-10,9	-30,4	-7,6 ^g	29,4 ^h	-0,9 ⁱ	Ireland
-0,1	9,3	10,7	-0,7	22,8	17,0	-5,9 ^g	7,1 ^h	0,9 ⁱ	Lithuania
-0,3	6,3	5,4	-1,0	0,8	-2,5	-0,4	-1,6	.	Luxembourg
-0,5	7,4	7,9	3,0	2,4	1,1	-0,3 ^g	1,0 ^h	-3,3 ⁱ	Latvia
0,2	2,4	2,6	-1,5	-5,2	-7,8	7,8 ^g	12,0 ^h	11,0 ⁱ	Malta
-0,7	6,0	5,7	-3,6	-1,3	-2,5	3,1	1,0	-1,3	Germany
3,4	7,4	8,0	2,9	10,0	15,3	-6,9	6,3	12,7	Poland
-0,3	2,6	2,8	-3,0	-6,1	0,2	-2,1	1,7	3,6	Portugal
1,8	6,7	6,7	-0,5	-6,4	-0,9	6,4	-14,7	2,5	Romania
1,6	4,8	5,1	2,3	-0,6	4,3	-8,9	3,1	1,8	Slovakia
-1,2	4,9	5,1	-0,8	5,9	10,1	17,3	-10,6	-17,3	Slovenia
0,6	3,9	4,5	-1,7	5,2	5,1	-2,9	2,6	1,1	Sweden
2,8	7,5	7,4	1,9	-2,7	2,1	2,4	14,5	12,3	Hungary
-0,3	3,9	4,2	-4,1	1,9	6,3	7,9	14,6	13,2	Italy

wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. e Ze względu na zmiany metodologiczne wprowadzone od stycznia 2021 r. zrezygnowano z podawania danych za okresy wcześniejsze, z uwagi na brak porównywalności. f Bez Wielkiej Brytanii. g III kw. 2020 r. h II kw. 2021 r.

Statystycznych GUS.

conditioning supply. d Data seasonally adjusted and adjusted by working days. e Due to methodological changes introduced since January 2021 g 3rd quarter of 2020. h 2nd quarter of 2021. i 3rd quarter of 2021.

of Statistics Poland.